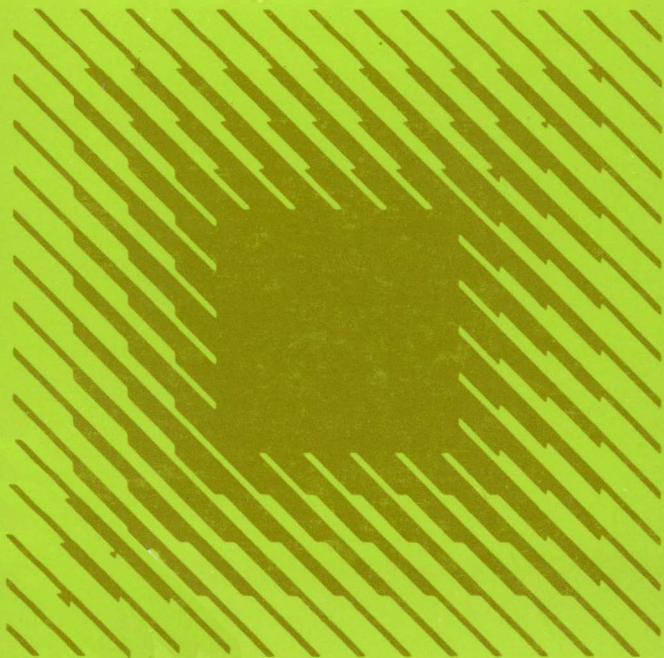


Petru Popovici

RUGUL ÎN FLĂCĂRI



Petru Popovici

RUGUL ÎN FLĂCĂRI

SAU

VIAȚA LUI DWIGHT L. MOODY

Stephanus
 **EDITURA**
CREȘTINA
București 1991

Life of Dwight L Moody

Romanian Edition

Copyright 2015 Voice Media

info@VM1.global

Web home: www.VM1.global

All rights reserved. No part of the publication may be reproduced, distributed or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic, or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of brief quotations embodied in critical reviews and certain other noncommercial uses permitted by copyright law. For permission requests, email the publisher, addressed “Attention: Permission Coordinator,” at the address above.

This publication **may not be sold, and is for free distribution** only.

CUPRINSUL

Cuvînt înainte	3
Primii ani	5
Plecarea de acasă	15
Convertirea lui D.L. Moody	21
Vînzător de ghetete și lucrător al Evangheliei	29
La răspîntie	40
Dumnezeu îi dă un ajutor	46
La Școala Duminicală și predicator	51
Moody și Y.M.C.A.	57
Moody și Sankey	64
Lucrarea îi devine o povară	70
Rugul cuprins de flăcări	80
A doua călătorie în Anglia	89
A treia călătorie	93
Evanghelizarea de la Londra	111
Marile treziri din Statele Unite	119
Trezirea din Brooklyn	122
Trezirea din Philadelphia	123
Trezirea de la New York	125
Evanghelizările la Chicago și Boston	134
Vizita în Țara Sfîntă	139
La porțile de mîrgăritar	145
Odihna pe "Dîmbul Rotund"	151
În loc de încheiere	152

CUVÎNT ÎNAINTE

Lucrarea de față nu e o traducere, ci o prelucrare. Despre viața predicatorului Dwight L. Moody s-au scris multe cărți. În ce mă privește, eu am consultat vreo opt din ele. Unele sînt voluminoase, de peste 600 pagini. De exemplu, Dr. E. J. Goodspeed, în cartea sa intitulată : "The wonderful career of Moody and Sankey", tipărită în 1876, în 624 pagini descrie în amănunțime trezirile spirituale petrecute prin D.L.Moody. Numai evanghelizărilor ținute la Hipodromul din New York, Goodspeed a dedicat 199 pagini, pe cînd eu n-am putut rezerva decît cîteva pagini pentru toate trezirile din America. Am căutat să redau în românește doar ce mi s-a părut mai important și mai folositor fraților mei.

Viața și lucrarea lui D.L.Moody este un bun studiu de felul cum Dumnezeu lucrează în viața unui om și apoi cum prin acesta lucrează în viața altora. Trezirile spirituale sînt o lucrare invederată a Duhului Sfînt, dar ele se produc prin oameni, care se pun la îndemîna Lui.

În timpul vieții lui D.L.Moody, mulți propovăduitori ai Evangheliei cu o înaltă pregătire teologică și bogat vocabular, erau uimiți cum un necioplit în vorbire putea atrage mulțimile ce nu mai încăpeau în cele mai mari săli cu mii de locuri, în timp ce ei nu puteau umple cu popor nici cele cîteva sute de locuri din bisericile sau catedralele lor. La fel și astăzi, cititorul rămîne uimit și trebuie să admită că aceasta nu este lucrare omenească, ci dumnezeiească. Așa este Dumnezeuul nostru. Își face lucrarea în chip minunat, uneori prin uneltele cele mai slab înzestrate. Aceasta, nu ca omul să fie slăvit, ci Dumnezeu și numai El.

În jurul nostru oamenii sînt păcătoși ca și pe vremea lui D.L.Moody. Dumnezeu are aceeași dragoste față de ei ca și atunci. Duhul Sfînt are aceeași putere ca și atunci. Este doar nevoie de oameni ca D.L.Moody, care să devină un rug aprins și atunci vom vedea aceleași rezultate binecuvîntate. În timpul vieții sale, D.L.Moody a cîștigat peste un milion de suflete pentru Mîntuitorul. În fiecare zi, el căuta să vorbească măcar unui singur suflet despre mîntuire. Ai vrea să faci și tu la fel, iubite cititorule?

Am căutat să redau viața lui D.L. Moody, cu ruga în suflet, ca Domnul să facă în continuare din această viață o binecuvîntare pentru mulți și un puternic imbold spre o deplină consacrare pe ogorul Evangheliei.

Petru Popovici

PRIMII ANI

”Pe mine niciodată nu m-a interesat ereditatea“, spunea Dwight L. Moody. ”Am auzit odată despre un om ambițios care voia să-și urce cât mai departe spița neamului lui, că s-a împiedicat la unul din ascendenții lui, care fusese hoț de cai. Dar n-are nici o importanță spița neamului“.

În acest spirit democratic privea Moody istoria generațiilor trecute, fără să țină cont de isprăvile lor și fără să se simtă în vreun fel responsabil de căderile lor. Totuși, important este că timp de 200 de ani înaintașii lui Moody și-au trăit viața liniștită în fermele lor de pe valea Connecticut. În afară de politica locală, se pare că nu prea au figurat mult în afacerile publice. Printre cei câțiva profesori onești și printre cei ce au luptat încă de timpuriu pentru independență, s-au distins și reprezentanți ai familiei Moody și ai familiei Holton. Acești înaintași nu și-au precupețit viața, să și-o jertfească pentru libertatea religioasă și cea națională pe care au căutat să le asigure urmașilor lor. De la ei a moștenit Moody și aceea constituție fizică, parcă de fier, capabilă de o mare răbdare și capacitate de lucru greu și neîntrerupt. Încă de timpuriu, s-au dezvoltat la el aceste trăsături ale străbunilor săi: o puternică iubire pentru libertate, fidelitate în convingerile sale, curaj în fața piedicilor și greutăților, judecată sănătoasă în organizare. Acestea au constituit cel mai de valoare tezaur ce l-a moștenit de la cele șapte generații de înaintași ai săi.

Cele mai vechi cronici ale familiei Moody datează din 1633, când John Moody din Bur, Edmoundo — Anglia, în vîrstă de 40 de ani, împreună cu soția sa Sara în vîrstă de 37 ani, a sosit în Hasburg, un vechi

cartier al oraşului Boston din America.

Din Anglia soţii Moody au plecat fără copii, deoarece le muriseră toţi patru ce-i avuseră. De la Roxbury s-au mutat în valea Connecticut, împreună cu vreo şaizeci de bărbaţi, femei şi copii, ducând cu ei şi vitele, vaci şi porci. După o călătorie cam obositoare au ajuns la Hartford unde s-au şi stabilit. Aici Sara a născut pe Samuel în anul 1636. Când a fost mare, în 1658, acesta s-a căsătorit cu tînăra Doring, amîndoi la vîrsta de 23 ani. În 1689, tînăra familie s-a mutat vreo 30 mile mai la nordul regiunii.

Samuel şi Sara au avut şase copii, trei fete şi trei băieţi, dintre care unul a fost Eben Ezer, născut în 1673.

Eben Ezer s-a căsătorit cu Editha Owen şi au avut nouă copii : patru fete şi cinci băieţi, dintre care unul a fost Iosif, născut în 1730.

Iosif s-a căsătorit cu tînăra Kellog, care i-a născut opt copii : două fete şi şase băieţi, dintre care unul a fost Noe.

Noe şi Susana au avut zece copii : cinci băieţi şi cinci fete, dintre care unul a fost Isaia, din Northfield. Isaia şi Fila Alexander au avut nouă copii : patru fete şi cinci băieţi, dintre care unul a fost Edward, născut în 1800, tatăl lui Edwin Wiliam Moody.

În 1834, un an după ce John Moody a plecat la Liverpool, corabia "Francis" şi-a ridicat ancorele cu destinaţia spre "Lumea Nouă". Pe lista pasagerilor figura şi numele lui Wiliam Holton, de 22 ani, din Suflek. În biserică era cunoscut ca diacon şi om evlavios. Sosind în America, a fost printre primii care s-a stabilit la Northfield, localitate care a fost reşedinţa lor mai bine de 200 de ani.

Ei au locuit aproape de Şcoala Muntele Hermon,

unde sînt îngropați mulți din familia Holton, ale căror nume de mai bine de șapte generații sînt înscrise pe vechile monumente din cimitir.

Betsey Holton și Edwin Moody, s-au căsătorit la 3 Ianuarie 1828. Hotărîrea era ca nunta să aibe loc în ziua de Anul Nou. Dar rîul Connecticut a avut puține considerații pentru cei doi tineri, căci un desgheț neașteptat a făcut ca apele să crească și să se reverse peste maluri, stricîndu-le socotelile. Deși casele lor nu erau decît la cîțiva km. depărtare una de alta, totuși, pe acea vreme, podul de peste rîul, care avea acum apele umflate, a constituit o piedică de netrecut, chiar și pentru caracterul de neînving a lui Edwin. Numai făcîndu-se un ocol a apelor revărsate, căsătoria s-a putut celebra fără prea multă întîrziere. Mireasa era de 23 de ani, iar mirele de 28 de ani, cînd, în acea seară de Ianuarie, au părăsit vechea vatră a familiei Holton, pentru a forma un nou cămin în Northfield.

A fost o adevărată mare dragoste între tînărul fără griji, îndrăzneț, cam larg de mîină, și frumoasa lui soție. Ei s-au bucurat împreună de fericire timp de 12 ani și jumătate. În acest timp, Dumnezeu i-a binecuvîntat cu șapte copii. Cum putea să știe tînara mamă, în timp ce legăna pe genunchi al șaptelea născut, că el va da lumii în așa măsură cunoștința mîntuirii prin Hristos! De unde putea să știe că acesta va fi instrumentul divin, Rugul în flăcări, care avea să aprindă inimile a sute și mii de oameni pentru Dumnezeu! Putea ea să se gîndească în timp ce-l învelea în scutecele sărăcăcioase, că el va fi mijlocul prin care Dumnezeu va revărsa asupra lumii bogățiile nepătrunse ale harului Său? Firește că nu! Ochiul ei nu putea să pătrundă viitorul, dar îl iubea pe copilul ei.

”Dwight L. Ryter Moody s-a născut la 5 Febru-

arie 1837, era într-o Duminică“. Aceasta era nota pe care Betsey Holton Moody a făcut-o în Biblia ei, la nașterea celui de al șaptelea copil.

Edwin, tatăl lui Moody, a fost zidar, ca și toți străbunii săi. Pe vremea aceea, meseria de zidar se rezuma la facerea cărămizilor și așezarea lor în zidăria propriu zisă. Neîngrijindu-se prea mult de viitor, moartea neașteptată l-a răpit fără să lase ceva rezerve materiale familiei sale. Soția, rămasă văduvă cu cei șapte copii, a avut multe greutăți de întâmpinat. Nu numai că nu i-a rămas nici mijloace de trai, dar a trebuit să se mai și îndatoreze pentru înmormântarea soțului ei. Apoi creditorii au și venit și i-au luat tot ce-au mai găsit în gospodărie, pînă și lemnele de foc din șopron, lăsîndu-o cu toți copiii în cea mai mare strîmtorare. Unul din frații lui Edwin a luat asupra sa grija familiei. Și fără lemne de foc, li s-a spus copiilor să stea în pat la căldură, pînă la vremea școalei. Odată unchiul Cyrus Holton veni cu ceva lemne, ca un ”samaritean milostiv“, le crăpă să le pună pe foc.

”Mi-aduc aminte, parcă ieri era“ — povestea Moody mai tîrziu — ”cînd am auzit fereștrăul, am știut că cineva taie lemne în șopron și ne-am bucurat că vom avea și noi foc în casă. Nu-l voi uita niciodată pe unchiul Cyrus, cum l-am văzut venind atunci cu lemne. Mi s-a părut cea mai mare bucată de lemn pe care am văzut-o în viața mea“.

Fără îndoială că o inimă mai puțin curajoasă și hotărîtă ca a acestei văduve, ar fi fost biruită de perspectiva așa de întunecată a viitorului lor, dar sufletul ei avea într-adevăr o deosebită forță și curaj neînfrînt, moștenite de la înaintașii ei, care prin aceasta s-au distins ca pioneri în lumea nouă.

În vara următoare, povara părea de nesuportat. Unii dintre vecini au sfătuit-o să-și dea copiii ca

slugi la străini, să aibă cât de cât o îngrijire. Chiar unii dintre cei ce o ajutau, i-au dat acest sfat. Și că ea nu a fost gata la așa ceva, oamenii s-au simțit oarecum degajați de orice îndatorire. Faptul că la o lună numai după moartea soțului, la 24 Ianuarie 1841, ea a născut încă doi gemeni, i-a îngreuiat mai mult situația. Aceasta a culminat într-o seară când, după ce au adormit copiii, ea se plecă pe genunchi plîngîndu-și durerea înaintea Domnului. Lacrimile fierbinți îi curgeau pe obraji. Părea prăbușită sub povara ei. Apucă Biblia pe care o primise de la soțul ei în zilele fericirii lor și plînsese mult asupra ei. În sfîrșit istovită, se gîndi s-o deschidă la întîmplare. Fără îndoială că, o mîină divină a îndrumat ochii asupra textului : "Lasă pe orfanii tăi! Eu îi voi ține în viață, și văduvele tale să se încreadă în Mine!" (Ieremia 49 : 11)

Biblia veche păstrată cu grijă de Moody și acum de copiii lui, conține o subliniere a acestui verset, făcută cu creionul de mîna tremurîndă a tinerei văduve : "O, Dumnezeuule — suspină ea — știu că Tu mi i-ai dat, și că Tu le vei fi Tată, dacă eu îmi voi face partea mea de mamă". Aici stă secretul ei de mamă și a puterii ei de biruință. Așa cum a afirmat C. I. Scofield : "Aici, în această localitate împrejmuită de dealuri, Dumnezeu a adus pe sora noastră la această măreție".

Ajutată de fratele ei Cyrus și de Oliver Everet păstorul bisericii unitariene, văduva reuși să-și crească copiii pe lîngă ea, fără să-i dea la străini. Copiii cei mai mari au fost înscriși la Școala Duminicală a bisericii, ei arătîndu-se pricepuți în recrutarea altor elevi pentru Școala Duminicală. În acest sens, se poate spune că misiunea lui Moody în Școala Duminicală a început din cei mai fragezi ani ai copilăriei, cînd împreună cu fratele său

George, umblau peste tot unde puteau să găsească alți copii ca să-i ducă la Școala Duminicală din sătucul lor.

Deoarece trebuia să se facă față unei familii așa de numeroase, instruirea religioasă nu putea fi la un nivel doctrinar ridicat, ca în unele case creștine, dar totuși mama și-a îndrumat copiii în adevărata religie a inimii, care caută mai întâi pe Dumnezeu și neprihănirea Lui. "Încrede-te în Dumnezeu" a fost crezul scurt al acestei femei. Așa că încă de timpuriu, copiii au învățat să-L iubească pe Dumnezeu și să se roage, căci El este Tatăl văduvei și al orfanilor. Ceea ce le-a și ocazionat multe și frumoase experiențe creștine.

Pe la vârsta de 8 ani, Dwight L. Moody s-a dus cu fratele lui mai mare la lucru, la o fermă cam la vreo 6 km. distanță. Au plecat de acolo pe înnoptat. Mult înainte de a ajunge la punctul de trecere a râului cu o barcă, s-a întunecat de-a binelea. Ținându-se de mână, ei au traversat livezi ca să ajungă la râu, însă barcagiul era de partea cealaltă. Au început să strige să vină să-i ia. Văzură un felinar pe celălalt mal, ținut de un om ca să le arate direcția și o voce le strigă că vine cineva cu barca. Văzură barca plecând spre ei, dar curînd o pierdură din vedere în bezna nopții, căci barcagiul a fost luat de curent la vale. Într-un târziu, auziră apropierea bărcii, apoi s-au urcat în ea, dar și-au dat seama că barcagiul era beat mort și nu e în stare să-i treacă dincolo. D.L.Moody se ținea strîns de fratele său, care văzînd că barcagiul nu merge spre felinar, vru să-i ia el vîslele, dar bătrînul amețit de băutură refuză să-l lase. Barca fu apucată din nou de curent în josul apei, iar băieții deveniră mai speriați. D.L. Moody, luînd mîna fratelui său, încercă să-l încurajeze asigurîndu-l că Domnul se va îngriji de ei și-i va

scăpa. Probabil că alți copii s-ar fi gândit numai la niște oameni să-i scape, dar ei învățaseră să se încreadă în Dumnezeu, adevăratul ajutor la vreme de nevoie.

Mama lor, cu inima ei simțitoare, a căutat să sădească în copiii ei bucuria de a da și altora din ce au. Nici un flămînd n-a plecat din casa lor cu mîna goală. Într-o seară, la o cină sărăcăcioasă, le-a sosit un cerșetor. Mama și-a întrebat atunci copiii dacă fiecare vrea să dea ceva din porția lui. Ei consimțiră și omul s-a bucurat de ajutorul acestei familii.

Dar pe cît era mama de bună, pe atît de severă era în materie de disciplină. Ceea ce spunea, trebuia pe loc executat, altfel intra o biciușcă în funcție. Și mai întotdeauna D.L.Moody făcea cunoștință cu ea, căci el era capul la toate indisciplinile din casă. Mai tîrziu, el a descris asemenea pedepse și încercările lui zadarnice să se sustragă de la ele.

Ca de pildă : "Odată mama m-a trimis afară după un băț și eu m-am gândit că o pot păcăli, aducîndu-i unul putred, dar ea l-a rupt și m-a trimis după altul. Nu era prea grăbită de felul ei, și cînd era vorba de bătaie, nici atît. Altă dată i-am declarat că deși abia mă bătuse, nu mă doare absolut nimic. Atît i-a trebuit, după aceea n-am mai putut să spun așa ceva, căci m-a făcut să-i simt mîna".

Cînd era vorba de asemenea corecții, D. Moody se referea la ele foarte aprobator, deși el n-a adoptat această măsură în casa lui. În familia sa, principiul călăuzitor era Harul și nu Legea. Cea mai dureroasă pedeapsă pentru un copil era simțul că inima iubitoare de tată a fost întristată.

Cînd copiii se certau și nu-i putea împăca altfel, mama lui Moody spune : "Mergeam în cameră și mă rugam singură, iar cînd ieșeam, copiii erau

cuminți cu toții“. Un alt lucru pe care l-a sădit în inima copiilor ei a fost sfințenia promisiunilor. Dacă o promisiune a fost făcută, ea trebuia ținută. Acest lucru a devenit o trăsătură caracteristică în viața de mai târziu a lui D.L.Moody.

Dar cu toată strictețea ei, ea a fost binevoitoare și înțeleaptă. A căutat să-și păzească copiii de influențe străine. De aceea s-a străduit să-și facă căsuța lor atrăgătoare și a reușit mult mai bine de cât alții, care dispuneau de alte mijloace și posedau case luxoase. Ea nu îndemna pe copii să-și găsească recreerea altundeva, ci primea cu mare ospitalitate copiii vecinilor să vină și să se joace în casa lor.

Duminica, pentru ea începea de Sîmbătă seara de la asfințitul soarelui, când lăsa tot lucrul; era răgazul cel mai potrivit. Mersul la biserică nu dădea loc la discuții, căci era o regulă peste care nu se putea trece. Băieții obișnuiau să meargă desculți cu ghetuțele și hăinuțele în mînă, iar cînd ajungeau în apropierea bisericii și le puneau pe ei. Băieții mai mari, care peste săptămînă erau plecați la lucru, veneau acasă de Sîmbătă seara pentru ca să meargă la biserică cu frații lor. De obicei își luau mîncarea cu ei, ascultau două predici și stăteau și la Școala Duminicală, iar seara se întorceau acasă la cină. În ciuda sărăciei din cursul săptămînii, mama se îngrijea totdeauna ca Duminica să aibă ceva mai bun de mîncare.

În anii de mai târziu, D.L.Moody se gîndea cu recunoștință la acea poruncă strictă de a merge cu regularitate la biserică. Acele ore petrecute în biserică din sat, uneori cam plictisitoare, căci trebuiau să asculte două predici pe care nu le prea puteau înțelege, el le socotea ca o mare binecuvîntare, căci i-au creat obiceiul de a merge regulat la adunarea credincioșilor.

”Mi-aduc aminte — spunea Moody — de rușinea pe care a resimțit-o mama, când a auzit cum într-o Duminică, predicatorul a trebuit să trimită pe cineva la balcon să mă trezească, deoarece eu dormeam dus. Era greu să lucrezi toată săptămîna la cîmp, iar Duminica să fii obligat să mergi la biserică pentru a asculta o predică pe care n-o înțelegeam. Mă gîndeam atunci că după ce voi scăpa de sub mîna mamei, nu voi mai merge niciodată la vreo biserică. După ce am plecat de acasă, vreo două săptămîni nici nu m-am mai dus la biserică. Dar apoi iar am început să mă duc pentru că nu puteam sta acasă. Acolo am găsit pentru prima dată pe Hristos și de atunci am repetat adeseori : ”Mamă îți mulțumesc că m-ai făcut să merg la biserică și atunci când n-am vrut să merg“.

În fiecare seară, după cină, mama aduna pe toți copiii, dacă era iarnă, lîngă vatră, iar dacă era vară, sub arțarul din fața casei, și le citea din cărțile pe care le împrumuta de la biblioteca Școalei Dumini-cale. În familie nu existau decît trei cărți : o Biblie mare, unde era scrisă cronica cu evenimentele de seamă ale familiei, un catechism și o carte de meditații zilnice. Din aceasta de pe urmă, citea în fiecare dimineață pasajul zilei respective, apoi se rugau, mai înainte de a începe lucrul zilei.

D.L.Moody nu a putut vorbi niciodată decît cu un mare respect despre brava sa mamă, care a purtat grija și povara celor șapte băieți neastîmărați, în plus cele două fete. Ea a fost atît de îndemînată, încît a făcut din casa ei cel mai plăcut loc de pe pămînt, iar pe copii i-a instruit în așa fel, că i-a făcut o binecuvîntare pentru societate. Înainte de Crăciunul anului 1895, ea a simțit apropierea morții. În încheierea unei scrisori, ultima, scrisă citeț, ea spunea : ”Adeseori mă gîndesc cît de bun a fost

Domnul cu mine în timpul călătoriei prin această viață. El mi-a dat niște copii buni!“

Vineri, 24 Ianuarie 1896, ea a căzut la pat. D.L. Moody s-a întors acasă de la o mare adunare pentru a avea parte de momentele prețioase dinaintea despărțirii lor. Se așeză lângă patul ei și o întrebă : ”Mamă, mamă, mă mai cunoști?“ Cu o voce caldă, ea îi răspunse : ”Da, te ghicesc!“ Iar în dimineața zilei de 25 Ianuarie, ea trecu la cele veșnice, unde nu mai sînt lacrimi și suspine. A fost înmormîntată alături de soțul ei. Pe piatra funerară a fost săpat textul din cartea proorocului Ieremia 49 : 11, care i-a dat ei tărie în zilele întunecate ale vieții; iar dedesubt textul din Evanghelia după Marcu 14 : 8 ”Ea a făcut ce a putut!“

PLECAREA DE ACASĂ

O caracteristică observată la D.L.Moody, încă din anii copilăriei, era hotărîrea de a aduce la îndeplinire ceea ce își punea în gînd, de ași realiza planul, fără să se lase ușor împiedicat de ceva.

Într-o zi, voia s-o viziteze pe bunica Holton, care trăia la vreo patru mile depărtare. Cum el nu avea atunci decît cinci ani, i se părea drumul prea lung. Cineva îi dăduse cinci cenți, dar aceștia nu erau nici jumătate din prețul pe care i-l cerea poștașul ca să ducă un copil cu diligența. Fără să se intimideze, micul Moody opri diligența și-l întrebă pe poștaș dacă vrea să-l ducă numai pentru cinci cenți. Diligența era ticsită, dar omul consimți să-l ia ca pe un bagaj, pentru cinci cenți. Îl urcă deci pe acoperișul diligenței ca să păzească bagajele care erau acolo. Sosi cu bine la bunica sa și după o zi la vechea fermă, fu silit să se întoarcă acasă. Plecînd, el se gîndi pe drum că ar fi mult mai bine să meargă tot cu diligența, decît pe jos. Planul era gata. Neavînd bani, îi veni idea să culeagă două buchete de flori de cîmp. Cînd veni diligența, o opri și oferi cele două buchete, pentru ca să-l ducă acasă. Ne putem închipui surpriza mamei, cînd l-a văzut pe Dwight triumfător, cocoțat pe acoperișul diligenței.

Orice poznă, cît de mică, îl distra mult. Odată era în căruța unui fermier, gata de plecare la lucru. Acesta apucă o damingeana cu vin de mere ca să bea. Moody dădu bici cailor și din smucitură, fermierul căzu pe spate în căruță, cu sticla la gură.

Mîinile lui Moody, ca și mintea lui, totdeauna trebuiau să fie ocupate cu ceva și dorea să-i vadă și pe ceilalți la fel. Chiar în copilărie, îi plăcea să vadă mulțimi îmbulzindu-se. Într-o iarnă, pe un

ger neașteptat, i se păru că trebuie să facă ceva. Se apucă și scrisese un anunț pentru o adunare împotriva alcoolismului, la care va vorbi cineva din alt oraș, apoi lipi anunțul pe ușa școlii. În seara anunțată, o mare mulțime s-a adunat la școală, special încălzită și luminată pentru această ocazie, dar n-a venit nici un vorbitor. Și Dwight se bucură de pozna făcută, fără să trezească bănuiala nimănui.

Pentru astfel de pozne, de cele mai multe ori se alegea cu pedeapsă dublă, întâi la școală de la învățător, apoi acasă de la mamă-sa. Pe acea vreme, dacă un copil făcea pozne în școală că trebuia bătut, era spre rușinea mamei, care nu trebuia să cruțe nuiua. Dar Dwight își dădea seama că poznele sale merită pedeapsă, de aceea dragostea sa pentru asemenea păcăleli n-a scăzut niciodată. Și trebuie spus că atunci când gluma era pe contul lui, îl făcea să se bucure și mai mult.

Mai târziu, veni o nouă învățătoare în sat, care introduse o altă ordine în școală. Când s-a deschis școala, ea începu prelegerile cu rugăciune, lucru care impresionează mult pe copiii. După aceea, când ea anunță că are de gând să folosească o altă metodă de pedepsire, înmărmurirea copiilor creșu și mai mult. Nu mult după aceea, Moody călcă o regulă, și fu rugat să rămână în urmă în clasă. El aștepta obișnuita pedeapsă. Dar spre surprinderea lui, rămași singuri, învățătoarea începu să-i vorbească cu blîndețe și să-i arate cîtă întristare i-a produs neascultarea lui. Acest tratament a fost mai rău decît loviturile cu nuiua și lui Dwight nu i-a plăcut. După ce i-a spus cît de mult a îndurerat-o faptul că el n-a fost găsit vrednic de încrederea ei, i-a spus : "Mi-am pus în gând, că dacă nu voi putea conduce școala prin dragoste, voi pleca de aici. Nu vreau să pedepsesc pe nimeni; dacă tu mă iubești, caută să

nu calci regulile stabilite și ajută-mă în școală.

Aceasta a fost prea mult pentru copil, și acolo unde poruncă n-a izbutit să facă nimic, harul a câștigat o biruință deplină. "N-o să mai aveți nici un necaz de pe urma mea — răspunse el — și primul care are să vă supere am să-l bat eu de o să mă țină minte!" Și bătaia făgăduită o dădu chiar a doua zi unui neastîmpărat, spre surpriza colegilor săi și îngrijorarea învățătoarei.

Pe atunci el avea o slăbiciune obișnuită acolo : îi plăcea să facă "tîrg de schimb". La școală mereu schimba lucruri cu alți colegi. Foarte izbitor a fost schimbul pe care l-a făcut la vîrsta de zece ani, cu un cal. Într-o zi s-a nimerit că fratele său mai mare, George, care era ca un tată pentru ceilalți și conducea treburile fermei, era plecat de acasă tocmai cînd un grup de țigani veni în sat. Ca de obicei, ei aveau un număr oarecare de cai de vînzare. Cum calul familiei, cu care lucrau mica lor fermă, era bătrîn și obosit, Dwight se gîndi numaidecît că dacă l-ar schimba, nu ar căpăta în nici un caz unul mai rău decît al lor. Făcu deci schimbul cu calul unui țigan. Mai înainte ca cei ai casei să prindă de veste, s-a dovedit că afacerea era bună, deși noul cal era slab, jigărit și cu coada tăiată.

Cînd Moody crescua mai mare, își găsi de lucru, ca și frații săi, prin orașele învecinate. Această primă experiență n-a uitat-o niciodată. Dorul de casă, care l-a cuprins la această despărțire, a lăsat o impresie adîncă asupra lui. "Eram nouă copii — spunea el odată, descriind această întîmplare — iar mama, văduvă, avea mari greutăți. Fratele meu mai mare mi-a căutat un loc unde să lucrez în timpul lunilor de iarnă, într-un orașel la 13 mile depărtare". Apoi, într-o zi de Noiembrie, Dwight a plecat la drum, fără să aibă un plan precis, fără

bani în buzunar. Era însă hotărît să meargă la Boston, chiar dacă ar fi trebuit să facă pe jos cele peste 100 de mile. Pe la jumătatea drumului l-a întâlnit George, fratele său mai mare. Dwight îi spuse că se duce la Boston să-și găsească un serviciu, oricare ar fi el pentru a-și câștiga existența. Văzînd că nu mai are rost să încerce a-l descuraja, fratele lui îi dădu cinci dolari, tocmai banii necesari pentru tren pînă la oraș. Deci sosi acolo fără un ban.

Timp de mai multe zile, tînărul Moody a avut aceeași dezamăgire ca atîția tineri fără de lucru. Mult după aceea, pe cînd predica odată la Boston, el a descris cu adîncă emoție acele zile de suferință. "Mi-aduc aminte că umblam pe străzi în sus și-n jos ca să gălesc de lucru. Dar cînd cineva îmi spunea : "Te compătimesc, aș vrea să te ajut, dar nu pot; poate curînd găsești de lucru", mă încălzea, îmi făcea bine. Simpatia acestor oameni m-a ajutat".

"Zile la rînd am avut sentimentul că nimeni nu mă vrea. Niciodată de atunci nu am mai avut acest simțămînt și nici nu aș vrea să-l mai încerc. Mi se pare că acesta a fost simțămîntul Domnului Isus, cînd S-a coborît aici pe pămînt. Nimeni nu L-a vrut, nici nu L-a primit. El care a venit să mîntuiască oamenii, dar ei nu doreau să fie mîntuiți. El a venit să ridice pe oameni și ei nu doreau să fie ridicați. Nu a fost loc pentru El în lume, nici acum nu e loc pentru El".

"Mergeam de cîteva ori pe zi la oficiul poștal, să văd dacă nu cumva am vreo scrisoare de acasă. Știam că nu o am, căci poșta de la Northfield nu pleca decît odată pe zi. Nu aveam nici o treabă și eram bolnav de dorul de casă. În sfîrșit, odată am primit o scrisoare. Era de la cea mai tînără soră a mea. Prima scrisoare pe care mi-a trimis-o! Am des-

chis-o cu bucurie, sperînd ceva vești bune. Dar ea îmi scria doar că la Boston pare să fie mulți pun-gași de buzunare și insista să mă feresc. M-am gîndit că întîi ar fi mai bine să am ceva bani, și apoi să mă feresc de hoți!“

Atunci, după o săptămînă, a fost cu totul descu-rajat. I se părea că nu-i nimic pentru el la Boston și voia să plece la New York, să încerce acolo.

La început, atitudinea sa față de cei doi unchi ai săi de la Boston a fost de totală independență, așteptînd ca ei să-i ofere ceva. Sfătuit de alții să le ceară, Dwight a răspuns: ”Ei știu că eu caut de lucru și ei m-ar fi putut ajuta dacă ar fi vrut“. În cele din urmă mîndria lui a fost biruită. Unul din unchii lui i-a spus că orgoliul personal i-a fost prea mare, că modestia cîteodată e atît de necesară ca și curajul; că dacă s-ar arăta dispus să asculte de cei mai bătrîni și mai înțelepți decît el, unchiul Samuel Holton ar fi gata să-i dea un serviciu. Unchiul stăruie și în cele din urmă băiatul ceru un loc în prăvălia sa de încălțăminte.

”Dwight, mie mi-e teamă că ai să fugi din prăvă-lie — îmi spuse unchiul Holton. Oamenii mei sînt gata să facă ce eu le spun. Dacă vrei ca totdeauna să întrebi ce nu știi; dacă făgăduiești să mergi în fiecare Duminică la Biserică și la Școala Dumini-cală; dacă nu vei merge nicăieri unde să nu știe mama ta, eu aș fi gata să te primesc. Te poți gîndi pînă în ziua de Luni“.

”N-am ce să mă gîndesc — răspunse băiatul scurt — promit acum“.

Tînărul Moody avea prea puține cunoștințe de manierele și gusturile orășenilor. Dar curînd dovedi o înăscută istețime și dibăcie pentru un bun vînză-tor. Cu pătrunderea ascuțită și energia sa de neîn-frînt, el avu un succes neobișnuit la lucru. Cum nu

era mulțumit să facă reclamă la ușa prăvăliei, mergea pe stradă, apuca pe trecători de braț și îi aducea în prăvălie. Mulți nu aveau de gând să cumpere ceva, dar la străruințele lui, intrau în prăvălie. Aceasta îl satisfăcea mai mult ca vânzarea propriu zisă.

Și noua lui ocupație, departe de a-i fi micșorat dragostea pentru păcăleli, dimpotrivă, parcă i-a mărit-o. Aceasta a fost viața tânărului de 17 ani. Dar din acest gust pentru glume, a ieșit și acel talent binecuvîntat al omului matur. Acest humor și apreciere sănătoasă a lucrurilor s-a arătat ca trăsătura unui suflet mare.

CONVERTIREA LUI D.L.MOODY

Conform angajamentului luat cînd a intrat ca băiat de prăvălie la unchiul său, Dwight a devenit un participant regulat la Biserica Congregațională, care avea ca pastor pe bine cunoscutul Dr. Edward N.Kirk. De asemenea a fost înscris și în Școala Duminicală unde era învățător Edward Kimball.

Noul elev nu prea era familiarizat cu Biblia. Deși trăise într-o familie creștină, acasă nu aveau decît o singură Biblie mare de familie, prea impozantă pentru curiozitatea celor mici și cam respingătoare prin forma ei, pentru cei mărișori. Din această cauză, cînd în clasă cineva a vorbit de un capitol din Evanghelia după Ioan, tînărul Dwight începu să caute în Vechiul Testament. Învățătorul, văzîndu-i stîngăcia, îi dădu Biblia deschisă la Evanghelia lui Ioan, să-l scoată din încurcătură.

Curînd însă el deveni foarte interesat în studiul Bibliei și plin de respect pentru adevărul cuprins în ea. Mulți ani mai tîrziu, vrînd să dea un dar de deosebită valoare primului său născut, îi oferî o Biblie cu următoarea dedicație : "În ultimii 40 de ani, Biblia a fost pentru mine cel mai scump lucru de pe pămînt și acum o dau ca prim dar fiicei mele întîi născută, Irene Moody, cu rugăciunea să-i fie tovarășă în viață și s-o conducă la acele lăcașuri pe care Hristos S-a dus să le pregătească pentru cei ce-L iubesc și-L servesc".

Mătușa Tyfenia Klapp Holton, o femeie cu intensă viață duhovnicească, a fost un instrument în mîna Domnului pentru viața lui încă din primele zile ale venirii la Boston. Cu figura ei senină, ea cîștigă încrederea băiatului răzvrătit, care numai ei își deschidea inima, neascunzîndu-i nimic.

Odată îi spuse : "Îmi place de păstorul de aici, la

fel și de învățătorul Școalei Duminicale, Mr. Kimball. Dar acest popor bogat și evlavios mă plictisește, mă obosește“.

— ”N-are importanță, Dwight, Biserica este mi-reasa lui Hristos“.

— ”Dar tinerii ăștia sînt așa de mîndri și închipu-iți! Sînt ei oare creștini?“

— ”Dragul meu, noi trebuie să ducem lupta cre-dinței. Iubești tu Biserica?“

— ”Da, așa presupun!“

— ”Atunci, lasă restul!“

Mai tîrziu, cînd rănile lui Isus au atins inima copi-lului, mătușa și-a dat seama că în inima nepotului s-a făcut o lucrare efectivă a harului. El și-a deschis inima față de ea, încît ea l-a putut duce la picioa-rele Mîntuitorului. Mai tîrziu, după convertirea lui, cînd focul mărturiei creștine ardea în el, era necăjit din cauza vorbirii lui încurcate. Mătușa îi zise iar : ”Iubești tu pe Domnul Isus Hristos?“

— ”Da, Îl iubesc“.

— ”Atunci nu te mai necăji de felul cum vor-bești. Caută să spui oamenilor ce a făcut Isus pen-tru sufletul tău și El va face restul“.

Este un prilej de bucurie să scoatem la lumină din umbrele trecutului pe această femeie credin-cioasă, care a fost pentru Moody exact ceea ce a fost Mary King pentru Charles Haddon Spurgeon.

Pe cînd Moody lucra în prăvălia unchiului său, s-a alipit de Școala Duminicală a Bisericii. Încă din primii ani el avea o educație religioasă, dar nu încă experiența nașterii din nou făcută de Duhul Sfînt. În teorie, el știa că nu-i bine să-și dea frîu firii, dar își dădea seama că voința lui era prea slabă ca să se poată înfrîna. Nevoia lui mare era, nu de mai multe cunoștințe, ci de mai multă putere. Învăță-torul Școalei Duminicale căuta să-i introducă pe

tineri într-o cunoștință mai deplină a planului de mîntuire. A fost nevoie de o discuție personală cu tînărul Moody, ca să ajungă la acea provocare a voinței, care trebuia să primească sau să refuze harul lui Dumnezeu pentru biruirea păcatului. Oportunitatea pentru o asemenea discuție nu s-a ivit, dar a fost căutată cu multă grijă și rugăciune de Kimball, care istorisește astfel convertirea lui Dwight L. Moody :

"M-am hotărît să vorbesc cu el despre Hristos și sufletul său, și am plecat spre prăvălia lui Holton. Apropiindu-mă, m-am întrebat dacă e bine să intru în timpul orelor de lucru. Mă gîndeam că s-ar putea să-l pun în încurcătură chemîndu-l afară, căci după plecarea mea, ceilalți lucrători l-ar fi întrebat cine sînt eu și l-ar fi batjocorit, precum și încercările mele de a-l face un băiat bun. Dîndu-mi seama că trecusem de prăvălie, m-am întors și m-am hotărît să intru, gata pentru orice s-ar întîmpla. L-am găsit pe Moody în fundul prăvăliei, aranjînd ghetele. M-am dus de-a dreptul la el și punîndu-mi mîna pe umăr, i-am vorbit despre Hristos într-un chip foarte simplu. Nu știu bine ce cuvinte am folosit, nici ce răspuns mi-a dat el. I-am spus simplu despre iubirea lui Hristos, care așteaptă să-I răspundă cu iubire, la iubirea Lui. Cam asta a fost totul. Mi s-a părut că tînărul era tocmai pregătit pentru lumina care s-a revărsat atunci asupra lui. Și acolo, în fundul prăvăliei din Boston, s-a predat pe sine și viața sa lui Hristos".

Era în dimineața de 21 Aprilie 1855. "Parcă simt și azi mîna lui pe umărul meu — spunea Moody adeseori. Cuvintele lui Kimball au fost binecuvîntate și îngerii din cer s-au bucurat în aceea dimineață. Mărețe sînt lucrările Duhului Sfînt!"

Scurt timp după ce Kimball a părăsit prăvălia,

au început să sune clopotele de amiază. În atmosfera primăverii din Boston, Moody umbla pe străzi de parcă era în vis. Mai târziu, el a încercat de multe ori să destăinuiească acel extaz al celui ce a devenit o făptură nouă în Hristos. Iată o frîntură :

”Am ieșit afară și coborînd în stradă, mi-am dat seama că iubesc soarele și razele sale strălucitoare revărsate asupra pămîntului. Parcă niciodată înainte nu iubisem soarele. Și cînd am auzit ciripitul păsărilor de pe primăria din Boston, simțeam că iubesc păsările. Iubeam întreaga creațiune“.

Din momentul în care Moody a primit pe Hristos, întreaga lui viață a fost schimbată. Viața lui religioasă, pasivă, cu restricțiile ei morale, care îi era o povară pînă atunci, a devenit deodată plină de bucurie. Pînă atunci frecventarea Bisericii era o datorie greoaie. Din acel moment, timp de aproape 50 de ani, el a găsit cea mai mare fericire și bucurie în serviciul lui Hristos.

”Înainte de convertire — obișnuia Moody să spună — am lucrat spre cruce, dar de atunci am lucrat de la cruce; pînă atunci am lucrat ca să fiu mîntuit, acum lucrez pentru că sînt mîntuit!“

Patruzeci de ani mai târziu, la Boston, descria efectul convertirii asupra vieții sale : ”Aproape că aș putea arunca de aici o piatră în Toronto Temple unde acum 40 de ani am găsit pe Dumnezeu. Aș vrea să vă pot duce pe voi, tinerii, la acel Dumnezeu. El a fost de un milion de ori mai bun față de mine, decît am fost eu față de El!“

”Mi-aduc aminte de dimineața cînd am ieșit din camera mea după ce pentru prima oară în viața mea am fost încredințat că am primit pe Domnul. Mi se părea că soarele este mult mai strălucitor ca înainte și mi se părea că-mi zîmbește. Cum mergeam pe stradă, păsările ciripeau în pomi, iar eu

mă gîndeam că toate îmi cîntă mie. De atunci am început să iubesc păsările. Pînă atunci nu aveam nici o grijă de ele. Nu mai puteam să am nici vreo supărare față de cineva; eram gata să-i cuprind pe toți oamenii pe inima mea. Dacă un om nu a avut revărsarea dragostei lui Dumnezeu asupra inimii sale, nu a fost născut din nou. Dacă la adunarea de rugăciune cineva se ridică și găsește numai greșeli la toți, te poți îndoi dacă el a fost cu adevărat convertit, sau a fost numai de formă. Căci tonul unui om convertit este dragoste, nu supărare, acuzare sau vînarea greșelilor altora“.

”Aruncă-ți pîinea pe ape, și după multă vreme o vei găsi iarăși!“ (Eclesiastul 11 : 1). Așa a fost și cu Kimball, învățătorul Școalei Duminicale. 17 ani mai tîrziu, el a primit o mare binecuvîntare prin întoarcerea la Dumnezeu a fiului său. Fiul cel mai mare a lui Kimball era în vizită la unchiul său în Worcester, din statul Massachusetts, tocmai cînd Moody ținea o serie de evanghelizări în acel oraș. După serviciu, tînărul s-a prezentat la Moody, spunîndu-i că este băiatul învățătorului său de la Școala Duminicală.

– ”Ești fiul lui Kimball, din Boston? Cum te cheamă?“

– ”Henry!“

– ”Mă bucur! Henry, ești tu credincios?“

– ”Nu, nu sînt încă!“

– ”Cîți ani ai?“

– ”17 ani!“

– ”Henry, cînd eu eram tocmai la 17 ani, iar tu doar un copilăș în leagăn, tatăl tău a venit la mine, și-a pus mîna pe umărul meu și mi-a cerut să devin un adevărat creștin; a fost singurul om care mi-a vorbit astfel, fiindcă iubea sufletul meu. Și acum eu doresc, copilul meu, ca tu să primești mîntuirea.

Nu ai vrea să devii credincios?“

— ”Ba da, aş vrea”, spuse băiatul.

Apoi s-au aşezat amîndoi şi Moody deschise Biblia, iar băiatul asculta cuvintele care l-au impresionat tot mai mult, pînă ce a ajuns să facă ce făcuse interlocutorul lui cu atîția ani în urmă : să se predea Domnului.

După convertirea sa, Moody nu a fost cu nimic mai puţin energic şi ambiţios în lucrarea Împărăţiei lui Dumnezeu, decît în ocupaţia sa. Vigoarea şi spiritul său care nu puteau fi stăvilite, au fost privite cu bănuială de cîţiva dintre bătrînii Bisericii. În primele zile de bucurie ale vieţii noi, el dorea anumite ţeluri spre care să-şi poată îndrepta forţele pentru progresul Împărăţiei lui Dumnezeu. Dar diaconii legaţi de tradiţie nu puteau să-şi dea seama că zelul mare al lui Moody, putea fi îndrumat, cu frumoase rezultate practice, în alte direcţii nevisate de ei.

În luna Mai 1855, tînărul Moody s-a prezentat să fie primit ca membru al Bisericii ”Mount Vernon“. În registrele Bisericii s-a făcut următoarea menţiune : ”Nr. 1079 D.L.Moody, Boards 43, Court Street, a fost botezat. Prima lui trezire, la 16 luna Mai. A devenit îngrijorat, cu privire la starea sa, văzîndu-se păcătos; îi este scîrbă de păcat şi doreşte sfinţirea. Crede că s-a pocăit. S-a hotărît s-o rupă cu păcatul şi se simte dependent de Hristos, pentru iertarea păcatelor. Iubeşte Scripturile. Se roagă lui Dumnezeu. Doreşte să fie folositor. Are educaţie religioasă. Locuieşte în oraş de un an. A venit de la Northfield. Nu îi este ruşine să fie recunoscut ca creştin. Are 18 ani“.

După această examinare, li s-a părut bătrînilor Bisericii că tînărul nu este destul de instruit în doctrina creştină spre a deveni membru al Bisericii

lor. L-au întrebat : "Ce a făcut Hristos pentru tine și pentru noi toți ca să aibe dreptul la dragostea noastră?" Tînărul Moody a răspuns : "Cred că El a făcut o mare lucrare pentru noi toți, dar nu știu să fi făcut ceva pentru om ca individ".

Hotărîrea comitetului de examinare de a refuza primirea lui ca membru a fost viu criticată de alții. Dar Moody a recunoscut că a fost o hotărîre înțeleaptă, căci în anii care au urmat, el punea mare accent pe faptul că un tînăr convertit trebuie să fie gata să dea socoteală de nădejdea care este în el. La a doua examinare, el a fost recomandat să fie primit ca membru al Bisericii și în registrul Bisericii s-a făcut următoarea mențiune :

"Nr. 1131, luna Martie 1856, Moody crede că de la data cînd s-a prezentat înaintea noastră, a făcut un oarecare progres în dobîndirea de cunoștințe și a păstrat obiceiul de a se ruga și de a citi Biblia. Este pe deplin hotărît să adere pentru totdeauna la cauza lui Hristos. Ca să se unească cu Biserica și apoi s-o părăsească, crede că ar fi un foarte mare rău. Trebuie să se pocăiască și să ceară iertare în Numele lui Isus. Nu-și va dărui dragostea și speranța nicidecum altuia, decît lui Hristos, fie că va fi admis sau nu în Biserică. Cea mai de seamă hotărîre a lui este să-și dăruiască voința sa numai lui Dumnezeu".

În cîteva zile, Moody a fost printre cei care merg pe calea vieții, scrie Dr. Kill, cu privire la convertirea lui Moody : "El și-a prezentat numaidecît candidatura pentru a fi primit ca membru în Biserică. Nu ne-a arătat nimic afară de înflăcărarea și dorința mare de a fi primit în conformitate cu cerințele Scripturii, cu privire la viața și caracterul creștin. Nimic mai mult. Cazul lui a fost ceva deosebit, ca să ne arate nouă examinatorilor lui, că punea te-

melie Templului lui Dumnezeu în sufletul său. Dezamăgit, dar nu descurajat, el a așteptat pînă la primul sau la al doilea termen. În cele din urmă, am văzut dovezi de covertirea sa, care ne-a îndreptățit să-l recomandăm Bisericii“.

După convertirea sa, Moody a fost mai harnic în profesiunea sa. Astfel, timp de trei luni de zile, a vîndut mult mai mult decît toți ceilalți vînzători din prăvălie. Și-a dat seama că principiile creștine au fost mai curînd un ajutor decît o piedică în meseria sa. Cumpărătorii, văzînd că se pot baza pe cuvîntul său, preferau să cumpere de la el, așa că popularitatea sa a crescut repede.

Astfel, a mai lucrat 2 ani de zile la Boston. Într-o dimineață, doar la cîteva săptămîni după primirea lui ca membru în Biserică, el s-a prezentat în biroul lui Kimball, binefăcătorul lui spiritual, și cu lacrimi în ochi i-a spus ”la revedere“. Avînd ceva nemulțumiri din partea unchiului său, s-a hotărît să plece din Boston. El a explicat : ”Plec spre vest. Unchiul Sam nu mai are nevoie de mine, așa că, cu cît îl las mai repede, cu atît e mai bine. Plec chiar în această dimineață“.

Mai tîrziu, cînd s-a dus faima despre Moody și succesele lui, Kimball a mulțumit lui Dumnezeu, pentru că acest tînăr a rămas credincios față de revelația cerească.

VÎNZĂTOR DE GHETE ȘI LUCRĂTOR AL EVANGHELIEI

”Eu întotdeauna am fost un om impulsiv — spunea Moody fiului său mai mare. Aproape tot ce am întreprins în viața mea și a avut succes, a fost dintr-un impuls“.

Așa a fost și cu plecarea sa spre vest. Dintr-odată s-a hotărît să plece la Chicago și a plecat. În dimineața de 15 Septembrie 1856, s-a urcat în trenul care pleca din Boston spre vest. Trenul era foarte primitiv pentru că nu era în circulație decît de 4 ani. Avea o locomotivă mică ce nu făcea decît 30 mile pe oră. Vagoanele erau luminate cu niște lămpi ce ardeau cu ulei de balenă și băncile erau rele, nu cum sînt canapelele în vagoanele Pullman de azi. Mai toți călătorii erau înegriți de funinginea de la locomotivă și aveau cîinii cu ei în vagon. Deși călătoria a fost grea, a ajuns cu bine la Chicago.

Acasă n-a scris nimic de intenția plecării lui din Boston. Se temea că familia nu va fi de acord cu această idee. Abia după ce a sosit la Chicago le-a scris. A fost o lovitură pentru mama lui. Multă vreme, ea nu s-a împăcat cu această hotărîre, care l-a dus la o mie de mile departe de casa părintească. Ea nu l-a mai putut vizita, dar l-a urmărit îndeaproape cu rugăciunile ei. Și în serile lungi, cînd lumina întîrzia în camera ei, vecinii știau că văduva Moody se roagă pentru copilul ei din depărtare.

Sosit la Chicago, el întîmpină aceleași greutăți ca și la Boston cu 2 ani înainte. Totuși, după cîteva zile a găsit un post care-i oferea mai multe posibilități decît cel pe care-l părăsise la Boston. Chiar de la început, energia și judecata lui ascuțită în afaceri au fost răsplătite, încredințîndu-i-se noi răspun-deri.

Același spirit creștin înfocat de la Boston, a dominat viața lui și la Chicago. Imediat după sosirea aici, cum reiese dintr-o scrisoare a lui, s-a alăturat unui grup de credincioși.

Într-o scrisoare mamei sale, la 25 Septembrie 1856, el spunea : "Am sosit în acest renumit oraș depărtat al vestului, acum o săptămână. Seara trecută am mers la adunarea de rugăciune și imediat mi-am făcut destui prieteni. La sfârșitul serviciului, ei s-au arătat atît de bucuroși, de parcă aş fi fost cu adevărat fratele lor de trup. Dumnezeu este același și aici, cum a fost la Boston și în El pot găsi pacea!"

În zilele următoare, el a rămas uimit de întinderea acestui mare oraș, cu o suprafață cam de 4 ori mai mare ca aceea a Bostonului. Străzile erau murdare, pline de noroi și lacul Michigan aproape la nivelul străzii Wabash. Pe marginea lacului, o mulțime de oameni care se grăbeau să-și umple fiecare sacua lui cu apă. Cu toate acestea, i-a mers bine aici. Curînd a trecut de la 50, la 60 kg. ca greutate. Scrisorile de recomandare care le avea și-au făcut efectul și el căpătă tot mai multă trecere în prăvălia de încălțăminte a lui Wiswall. Mai tîrziu, patronul l-a luat la magazinul său central. Ce talent avea el pentru comerț! Mulți ani mai tîrziu, fostul lui patron spunea : "Ce bine-mi aduc aminte de el ca băiat tînăr! Cu cîtă grijă strîngea el banii! Era punctual și econom. A fost tot atît de zelos ca vînzător, cum a fost mai tîrziu ca lucrător pe tărîmul Evangheliei".

În primăvara anului 1858, la vîrsta de 21 ani, se îngrășase ajungînd la 70 kg. S-a angajat ca voiajor comercial la C.N.Henderson. În această nouă slujbă a călătorit prin mai multe state. Scrisorile din aceea epocă menționează multele curiozități pe

care le-a văzut în călătoriile sale. Într-o scrisoare către fratele său George își destăinuie gândurile spunînd ; "Pot să fac aici mult mai mulți bani într-o săptămîină, decît făceam la Boston într-o lună. Dar nu asta e totul. Constat că trăiesc mai bine și mă bucur. Nimic nu mă reține de a mă bucura de dragostea lui Dumnezeu. Cred că asupra noastră vin cîteodată unele lucruri ca să ne încerce credința și lui Dumnezeu îi place să vadă cum depindem de El. "Domnul păzește pe toți cei ce-L iubesc"(Psalmul 145 : 20). Să ne rugăm deci unul pentru altul. Eu te-am pomenit înaintea lui Dumnezeu în rugăciunile mele".

Multe ispite ale vieții de la oraș căutau să acapareze inima tînărului ambițios, dar împotrivindu-se, el le-a învins. Următoarea scrisoare adresată mamei sale, în primăvara anului 1858, ilustrează cît de bine își dădea el seama de starea lui de atunci :

"Am o poziție bună și înțeleg să muncesc pentru a ajunge și mai bine. Am avut un mare succes. Frațele meu Luther se gîdea că am făcut o mare prostie că am plecat de la Wiswall, dar am acum o slujbă de 5 ori mai bună. Dacă voi fi sănătos și Dumnezeu cu mine, îmi va merge la Chicago mai bine decît m-aș fi așteptat vreodată. Mamă, nădăjduiesc că tu nu vei uita niciodată să te rogi pentru fiul tău aici în vest, înconjurat din tîdate părțile de ispite. De la convertirea mea, niciodată n-am avut de-a face cu atîția tineri ca aici. Sper că tu te vei ruga și mijloci înaintea lui Dumnezeu ca să pot trăi o viață de adevărat creștin în mijlocul lor. Nădăjduiesc să trăiesc în fața lor așa fel, încît să le pot cîștiga sufletele pentru Hristos. Roagă-te pentru mine, dragă mamă!"

Scrisoarea de recomandare ce o adusesese de la Biserica din Boston, a produs mare bucurie în Bise-

rica Congregațională Plymouth, unde era ca pastor Rev. J.E.Roy, astfel că în Octombrie 1858, deveni membru al acestei biserici. Îndată se gîndi ce anume ar putea face aici pentru Domnul. Aducîndu-și aminte de cînd era copil, cum aducea la Școala Duminicală din Northfield pe alți copii, și-a dat seama că are talent la așa ceva. Și și-a dat deci osteneala să-l folosească. În luna Noiembrie, își rezervă patru bănci din biserică, luîndu-și angajamentul să le umple cu tineri și maturi. În fiecare Duminică dimineața mergea și chema pe tinerii care stăteau pe la colțurile străzilor; uneori intra și prin localuri, luînd tinerii de acolo, să-i aducă să-și umple băncile din biserică. Totdeauna aceste bănci erau pline cu noi musafiri, de toate categoriile. Apoi începu să le mărturisească acestora vestea bună și să se roage pentru ei. Lucrurile însă n-au mers bine mult timp. Obiceiul său puritan de a muștra pe cei ce făceau rău a produs o oarecare tulburare.

Căldura sufletească era cam scăzută în biserică din Plymouth, de aceea și-a căutat alta. S-a mutat în Prima Biserică Metodistă Episcopală. Aici era un grup de tineri credincioși însuflețiți, de care s-a legat sufletește. Acești tineri aveau o orchestră misionară cu care mergeau prin localuri și hotele. În luna Martie 1857 s-a întîlnit cu J.B. Stillson din Rochester, un muncitor zidar, plin de rîvnă, care în fiecare Duminică răspîndea tratate cu caracter religios și ținea adunări lîngă un rîu.

Marea trezire religioasă care a atins America în anul 1857, a ajuns și la Chicago, și tînărul Moody s-a bucurat mult de oportunitățile și binecuvîntările pe care le-a adus acest curent. Într-o scrisoare adresată mamei sale cu data de 6 Iunie 1857, își exprima marea satisfacție că a fost și el trezit: "Nu am nimic a vă scrie care să vă intereseze, decît

că aici, în acest oraș, are loc o mare trezire religioasă. Merg la adunare în fiecare seară. O, cât de mult mă bucur! Parcă Dumnezeu însuși ar fi de față. Roagă-te, mamă, pentru noi! Roagă-te ca această lucrare să progreseze, pînă ce genunchii tuturor se vor pleca înaintea Domnului. Doresc ca o asemenea trezire să se producă și la Northfield, pentru ca mulți, cât mai mulți să poată fi aduși în brațele lui Hristos. O, mamă, ține pe ai noștri departe de adunările spiritiste, ca nu cumva să fie duși în rătăcire“.

Într-o zi umblînd prin oraș cu afacerile sale de încălțăminte, trecu pe o stradă unde văzu o Școală Duminicală, pe North Wells Street. Duminica următoare vizită această școală și ceru să i se dea și lui o clasă. Cererea însă îi fu refuzată, pe motiv că erau deja 6 învățători la 16 elevi. Dar erau gata să-i primească serviciile, dacă își caută el singur elevi pentru clasa sa. Asta era tocmai ce dorea. Duminica următoare sosi la școală în fruntea unei procesiuni de 14 copii jerpeliți și murdari, pe care-i adunase de pe străzi. Acest succes l-a făcut să-și înțeleagă în mod clar chemarea. El a căutat să aducă noi elevi, lăsînd ca alții să-i învețe, întrucît i se părea că el nu are talent pentru această lucrare. Prin eforturile sale, Școala Duminicală de pe Wells Street s-a dezvoltat foarte mult, pînă ce clădirea a devenit neîncăpătoare. Dar felul cum se preda lecțiunea biblică îl nemulțumea. În vara călduroasă a anului 1858 Moody părăsi această școală și se hotărî să înființeze una pe care el însuși s-o conducă. Însă nu avea o sală potrivită pentru așa ceva. Umblînd într-o zi pe malul lacului Michigan, văzu pe mal un copac căzut și numaidecît se gîndi că pe această buturugă să-și fixeze clasa lui de Școală Duminicală. Apoi Duminica următoare căută cîtiva elevi

și veni cu ei pe marginea lacului, acolo pe buturugă, începînd să le predea Biblia. Prin luna Septembrie, clasa lui deveni așa de numeroasă, că nu mai aveau loc pe buturuga de lîngă lac. Aici a fost primul început al Bisericii Memoriale a lui Moody.

Văzînd atîția elevi, luă cu chirie o sală în colțul dintre Illinois și Dearborn. Mai înainte era aici un local, dar acum el era cam dărăpănat. E grăitor felul cum s-au petrecut aici lucrurile. Moody își procură un căluț, folosindu-se de el ca să adune lumea. Era un adevărat spectacol să-l vezi călare pe cal, în față și în spate cu o mulțime de tineri. Lui J.B.Stillson, zidarul plin de rîvnă din Rochester, i-a plăcut așa de mult această școală, că se alătură lui Moody și-i dădu ajutor în lucrare. Cu vremea, veni ră însă atîția elevi, că și localul acesta deveni neîncăpător.

În luna Noiembrie, el primi aprobarea din partea primarului Haines, să folosească Duminica North Market Hall, o hală mare, unde jos se făcea piața, iar sus era o sală, unde să făceau dansurile numite "Trezirea Diavolului". El primi localul pentru adunările de rugăciune și-și mută acolo mulțimea de elevi. Cum nu avea scaune, elevii stăteau turcește pe dușumea, cu picioarele încrucișate sub ei. Elevii lui erau dintre cei mai decăzuți, drojdia societății, în zdrențe, așa că nu le era teamă că-și murdăresc hainele. Dar lucrurile n-au mers multă vreme așa, căci odată au fost vizitați de John Farwell, denumit "Prințul comercianților" și văzîndu-i pe jos, le trimise scaunele necesare. Cînd veni Duminica viitoare să-i vadă cum stau pe scaune, Farwell fu ridicat pe sus de gloata murdară și ales prin aclamații să fie conducătorul Școalei Duminicale.

"Nebunul Moody", cum fusese poreclit de ziare și mulțime, ardea de un entuziasm crescînd. În

cursul anului 1859 adunarea ajunse la 600 de persoane, împărțită în 80 de clase, din care una era condusă de Emma, o tânără care a devenit mai târziu soția lui Moody. Cîteodată erau vreo 1000 de elevi, uneori pînă la 1500. Iată cum descrie J.T. Dalle, unul dintre primii învățători în această școală, înfățișarea clădirii și a elevilor : "Pe dinafară, arăta o clădire mare, murdară, cu tencuială căzută de se vedeau cărămizile; pe dinăuntru, o hală mare, întunecoasă, cu plafonul și pereții înnegriți de fum. Era respingătoare, greu de închipuit. Dar cîrînd a fost plină cu clase de băieți și fete de tot soiul, un fel cu totul nou pentru mine. Cei mai mulți erau vagabonzi pe străzi, îndrăzneți și neastîmpărați, plini de ciudățenii, doar în cămașă și pantaloni, și astea zdrențuite. Școlarii erau neîntrecuți în pozne, plini de vitalitate și puneau la grea încercare răbdarea învățătorilor; dar cîntările formau o adevărată eliberare pentru spiritele lor, deoarece cîntau cum n-am mai auzit niciodată pînă atunci. Băieții, vînzători de ziare mai ales, aveau plămîni solizi, iar ceilalți nu se lăsau mai prejos. Erau vreo 500 de elevi și nu era deloc ușor să stăpînești o asemenea mulțime de gălăgioși; dar învățătorii căutau să-i facă pe elevi interesați la lecții și totul se făcea cu mare entuziasm.

La sfîrșitul orelor de școală, Moody își lua locul la ușă și căuta să cunoască personal pe fiecare băiat și fată în parte. Le strîngea mîna, cu un zimbet și cuvînt bun pentru fiecare. Ei îl îmbulzeau gălăgioși și de multe ori îl durea mîna după asemenea întruniri. Era ușor să observi cît de mult ținea el la acești tineri, ceea ce pe ei îi atrăgea mereu aici săptămîină de săptămîină. Localul era un adevărat stup în plină activitate, întrunirile aproape în fiecare seară, cîteodată cu mese ocazionale, iar

Duminica, cea mai mare parte a zilei era ocupată cu serviciile de evanghelizare.

În Școala North Market Hall, cum era numită această școală a lui Moody, el îndeplinea o sumedenie de slujbe; de la aceea de ușier, pînă la conducător al școlii. "Duminica era o zi ocupată pentru mine" — și a povestit următoarea întâmplare : "În timpul săptămînii, ca voiajor comercial, trebuia să fiu plecat din oraș ca să vînd încălțămintă, iar Sîmbătă trebuia să fiu acasă. Tot Sîmbătă seara, un club german făcea acolo dansuri, iar Duminică disde-dimineăță trebuia să scot afară butoaiele de bere, să mătur gunoiul și să aranjez scaunele. Cîteodată eram ajutat de vreun elev, dar de cele mai multe ori o făceam singur; lucru ce-mi lua cea mai mare parte din dimineăță. Cînd totul era gata, alergam să aduc noi elevi, băieți și fete. Cam pe la ora două, aveam sala plină și trebuia să fac ordine, în timp ce vorbitorul din acea zi conducea lecția. Noi căutam să cucerim atenția tinerilor. Cînd cursul era terminat, mergeam în vizită la elevii care lipsiseră de la clasa lor, să văd de ce n-au venit. Cerceam pe bolnavi și invitam pe părinții copiilor să ia parte la serviciul de evanghelizare seara. Și așa ajungeam la timpul serviciului de seară, pe care-l conduceam eu. Iar după aceea, aveam o altă întrunire. Alergînd ziua, seara eram obosit din cale-afară. Era natural ca după atîta alergătură de dimineăță pînă seara tîrziu, mîncînd numai puțînă brînză și biscuiți, să fiu obosit și secătuit de puteri. Uneori, după o zi atît de obositoare, mergeam să mă culc fără să mai fac rugăciunea, căci eram frînt".

Harul era o regulă generală a școlii sale. Dar au fost și cîteva excepții. În cîteva rînduri Moody s-a transformat în sergent de poliție. Odată, un tînăr rău, s-a dovedit din cale-afară de gălăgios. Era ca-

pul celei mai rele bande din oraș și gălăgia lui provoca tulburare. Ca răspuns la repetatele amenințări primite, el a devenit și mai obraznic. Moody era împotriva ca un elev să fie trimis acasă. Dar acum s-a văzut nevoit să recurgă la regulament. De aceea spuse lui Farwell : "Dacă și astăzi acest băiat tulbură clasa, și ai să mă vezi că-l duc acolo în cămăruță, cere clasei să se ridice în picioare și să cînte o cîntare cît se poate de tare pînă ce mă întorc înapoi cu respectivul.

Planul a fost executat întocmai. Băiatul făcu din nou mare gălăgie. Atunci Moody îl duse în cămăruță și închise ușa. Acolo îl bătu cu o biciușcă, așa cum primise el în copilărie, și apoi se întoarse cu fața aprinsă, dar cu o expresie de biruință. După o vreme, băiatul acela s-a convertit. Cu mulți ani mai târziu, el a istorisit unui prieten cum se bucură și acum de binefacerile acelei lecții biblice.

Școala crescuse atît de mult, încît ajunsese cea mai mare din Chicago. Insuși președintele Americii, Lincoln, fiind în drum spre Washington să-și ia în primire funcția, a vizitat școala lui Moody, o vizită neuitată. Popularitatea lui Lincoln în Chicago i-a adus aici o manifestație de simpatie.

Un incident foarte interesant, care aruncă lumină asupra influenței ce o avea Moody în această Școală Duminicală, ne este redat de John Weister, care scrie : "În toamna anului 1863, ca misionar am ajuns în părțile de Nord ale Statului Michigan. Sosind în localitatea M. m-am interesat de nevoile Evangheliei în acel loc. Acolo nu se găsea nici o casă de rugăciune și nici un predicator. Întrebînd pe cineva de Școala Duminicală, omul cu oarecare ezitare, ca și cum nu ar fi fost sigur, spuse : "Ba da, o Școală Duminicală a fost începută Duminica trecută de către o fetiță!" Numai decît m-am dus la

casa tatălui acestei fete, numită Maria. Ea era în-suflețită de școala lui Moody din North Market Hall. Fotografia lui Moody atârna pe perete și alta, cu 14 băieți de pe stradă, avînd scrise deasupra numele lor de poreclă, cum erau de fapt strigați pe stradă. Nu rețin decît numele lui "Butcher-Bill". Trebuie să mărturisesc că am fost cam surprins. Nu auzisem de Moody pînă atunci. Fața fetei de la școală radia de bucurie, în timp ce-mi povestea despre Școala Duminicală din Chicago, unde aparținea și ea, de care rămasese așa de legată, deși acum atît de departe. Se vedea că această fată prinsese ceva din entuziasmul lui Moody. Căpitanul Richardson, venit în localitate doar de două săptămîni cu familia și deja fata lui Maria începuse Școala ei Duminicală. Fiica acestui căpitan avea doar 10 ani. Între timp, s-a întîmplat să moară un copil din vecini. Se pregăteau să-l înmormînteze fără nici un serviciu funebru, din cauză că nu era cine să facă serviciul. Maria le-a propus, dacă ei ar vrea, că ar fi gata ea să citească ceva din Scriptură, să cînte și să se roage, lucru care a adus tuturor mulțumire. Richardson cumpără un căluț pentru fetița lui, așa că ea putea să meargă și în orașul vecin, la 5 mile depărtare, ca să organizeze o Școală Duminicală. Imediat s-a început și acolo predicarea Evangheliei, urmată de o trezire spirituală care a cuprins apoi toată localitatea. O dare de seamă a fost publicată într-o revistă religioasă de pe aceea vreme“.

”În vara următoare, avînd ocazia să fiu la Chicago, un prieten m-a întrebat dacă vreau să merg la Școala Duminicală a lui Moody, în North Market Hall. Întrucît cunoscusem pe mica Maria Richardson, un viu interes s-a trezit în mine de a vedea pe omul care fetița mi l-a descris cu atîta înflăcărare.

Fiindu-i prezentat, Moody m-a întrebat numaidecît : "Sînteți D-voastră omul care a scris darea de seamă despre lucrarea Mariei din Michigan, publicată în revista de anul trecut? Acum aş vrea să spuneți şcoalei noastre tot ce face ea acolo. Iată aceasta este fosta ei clasă — şi arătînd cu degetul — acolo este locul unde s-a convertit ea".

Deşi Moody a început lucrul numai cu copiii, s-a extins apoi şi la părinți. Aşa că de la misiunea Şcoalei Duminicale pentru "vagabonzi", lucrarea s-a extins într-atît, încît cerea mai mult timp şi eforturi decît putea să dea pentru lucrarea Domnului un tînăr voiajor comercial. Întrunirile de evanghelizare din cursul săptămînii erau ţinute într-o sală. Aici mai tîrziu s-a dezvoltat o mare mişcare misionară. În ea, Moody a primit instruirea şi practica pentru lucrarea Evangheliei, ceea ce a fost de mare valoare pentru lucrarea sa de mai tîrziu.

Se pare că pentru el a fost foarte necesară această instruire. Este important să ştim că atunci cînd Moody s-a ridicat pentru prima dată să vorbească la o oră de rugăciune, cineva i-a spus că după părerea sa, ar servi mai bine pe Domnul tăcînd decît vorbind. Un alt critic ce-i cunoştea zelul de pe vremea cînd umplea Biserica din Plymouth, i-a sugerat ideea că ar fi mai bine să se mărginească la misiunea lui de a aduce pe alții, dar să nu mai vorbească în public. "Faceți prea multe greşeli gramaticale" — i-a remarcat omul.

— "Ştiu că fac greşeli — răspunse Moody — că îmi lipsesc încă multe, dar cu ce am, caut să fac cum pot mai bine!" Interlocutorul tăcu. Moody îl cercetă cu privirea, apoi continuă în felul său irezistibil : "D-voastră aveți un vocabular bogat şi cunoaşteți gramatica, dar ce faceți cu ele pentru Domnul Isus Hristos?"

"Cea mai mare luptă ce am dat-o în viața mea a fost cînd m-am consacrat slujbei pe tărîmul Evangheliei" — spunea Moddy adeseori. Perioada dintre 1856 și 1859 este marcată de două mari pasiuni care se ciocneau în el : comerciantul și misionarul. E minunat să vezi cum comerciantul a fost înghițit pentru veci de înflăcărarea ce se ridica din vestirea Evangheliei. El dorea să ajungă bogat, să cîștige cît mai mulți bani. Toate energiile lui erau canalizate în această direcție. Dar inima lui nouă în Hristos avea și ea ceva de spus în această privință; căci marea ei bucurie era de a aduce pe alții la Hristos. De aceea el căuta să folosească o parte din timp pentru o pasiune și o altă parte pentru cealaltă. Era un om împărțit, cu o viață dublă, ceea ce e totdeauna periculos în viață.

În cursul săptămîinii el cutreiera prin 10 state ca să-și vîndă marfa, iar Sîmbătă seara fugea la Chicago. Acolo era misiunea lui scumpă și tot acolo era Emma-Charlotte, fetița de care inima lui începuse să se lege.

De cînd a intrat la firma lui C.N.Henderson, lucrînd cu o cotă fixă din cîștig, a dispus de o mai mare libertate, putînd să întrebuițeze o parte mai mare de timp pentru lucrarea creștină, fără să stînjenească în vreun fel angajamentele sale față de patron. Cît era de apreciată prietenia acestuia se poate vedea dintr-un extras al unei scrisori adresată de Moody mamei sale, pe data de 1 Ianuarie 1859 :

"Cînd m-am întors săptămîina trecută de la țară, am găsit toate speranțele mele năruite. Omul de la care așteptam totdeauna sfaturi, care s-a dovedit mai mult decît un prieten pentru mine, murise, patronul meu, C.N.Henderson. Mult timp am să-i

simt lipsa. A fost cel mai sincer prieten, de cînd am plecat din casa părintească. Era tot atît de interesat de fericirea mea ca de a propriului său copil“.

Că simțămintele lui erau justificate, se poate vedea din faptul că după puțin timp, văduva Henderson a stăruit ca Moody să preia afacerile soțului ei.

Un alt tînăr de 23 de ani nu s-ar fi încumetat să-și bată capul cu răspunderea unei afaceri ce se ridica la peste 150.000 dolari. ”Dar eu m-am simțit foarte onorat — scrie el mamei sale — căci ei au o mulțime de prieteni care sînt buni oameni de afaceri. Niciodată în viața mea n-am fost pînă acum într-o poziție de atîta răspundere și rugăciunea mea este să pot justifica încrederea acordată. Ce spui de asta, mamă? Nădăjduiesc că nu vei uita să te rogi pentru mine, căci eu sînt nimic fără de acel Dumnezeu care a fost alături de mine, decînd am plecat de acasă“.

Într-un singur an, Moody cîștigă prin comisioane speciale adunate la salariul său, peste 5000 dolari — sumă neobișnuit de mare pentru un tînăr la nici 24 de ani împliniți. Dispunea acum de frumoasa sumă de 8000 dolari.

Tînăra Emma, fata pentru care interesul său crescuse tot mai mult, avu o atitudine curioasă cînd el i-a pomenit de banii strînși. ”Banii nu sînt totul — spuse ea — ce vrei oare să faci cu ei?“

Aproape jumătate de an inima lui deveni un cîmp de bătălie. Mai ales în lungile ore de călătorie cu trenul era foarte frămîntat. Pentru un om cu asemenea fire, numai o criză îl putea aduce la marea hotărîre. Urmară 3 luni nespus de grele. Dumnezeu însă a trimis criza. Atunci chemarea lui a fost biruitoare; Moody renunță la planurile comerciale pentru cele ale lui Dumnezeu. Cum a ajuns să se dedice slujbei de propovăduire a Evangheliei, arată

prini propriile sale cuvinte : "Niciodată nu L-am pierdut din vedere pe Isus Hristos, din ziua cînd L-am cunoscut în prăvălia din Boston. Dar timp de cîțiva ani am crezut realmente că personal nu aş putea lucra pentru Dumnezeu. Nimeni de altfel nu mi-a cerut vreodată s-o fac. Ajuns la Chicago, mi-am rezervat 4 bănci într-o biserică, pentru care mergeam pe stradă să chem tinerii să le umple. Dar eu niciodată nu vorbeam acestor tineri despre sufletul lor, aceasta fiind treaba bătrînilor din biserică, gîndeam eu. După cîtva timp, am început o activitate de Școală Duminicală. Mă gîndeam că numărul elevilor e totul, așa că pentru asta mă zbăteam. Cînd ascultătorii au ajuns la 1000 și alergau pretutindeni nepăsători, m-am necăjit; dar cînd au ajuns 1200 sau 1500, am devenit mîndru. Totuși niciunul nu s-a convertit, n-a fost nici un seceriș. Atunci Dumnezeu mi-a deschis ochii!"

"În școală aveam o clasă de fete care erau, fără excepție, cele mai ușuratece pe care le-am întîlnit în viața mea. Într-o Duminică, învățătorul acelei clase fiind bolnav, am preluat clasa lui. Fetele îmi rîdeau cu batjocură în față și îmi venea să le dau pe ușă afară să nu mai vină niciodată. În săptămîna următoare, învățătorul clasei a venit la magazinul în care lucram, palid, foarte bolnav".

— "Ce necaz ai?"

— "Am avut o nouă hemoptizie. Doctorul mi-a spus că nu mai pot trăi aici în apropierea lacului Michigan, așa că trebuie să mă întorc în statul New York. Presimt că o să mor acolo".

"Părea tare amărît și mi-a explicat : "N-am adus încă pe nimeni din clasa mea la Hristos. Sincer vorbind, mi se pare că am făcut fetele astea mai rele, nu mai bune". Pîna atunci nu auzisem pe nimeni așa de descurajat și rămas pe gînduri. Apoi i-am

sugerat : "Ce-ar fi să mergeți și să le spuneți în față ce simțiți? V-aș lua cu o trăsură să mergeți pe la ele".

"A consimțit și am plecat împreună. A fost una din cele mai minunate călătorii pe care le-am făcut în viața mea. Am mers acasă la una dintre fete și învățătorul i-a vorbit de sufletul ei. Acum n-a mai rîs. Ochii i s-au umplut de lacrimi. După ce i-am explicat fetei calea vieții, el propuse să ne rugăm împreună și-mi ceru mie să mă rog. Nu făcusem așa ceva în viața mea : să mă rog ca Dumnezeu să convertească pe cineva, și încă acolo, pe loc. Dar Dumnezeu ne-a ascultat rugăciunile noastre".

"Ne-am dus apoi pe la alte case. Însoțitorul meu parcă voia să urce scările în fugă, chiar dacă i s-ar fi oprit respirația. Numai ca să spună fetelor pentru ce a venit la ele. Nu trecea mult, că ele erau cu inima zdrobită, căutînd mîntuirea".

"Cînd l-au lăsat puterile, l-am dus la locuința lui. Ziua următoare am făcut la fel. După 10 zile, el veni din nou la mine la magazin, cu fața strălucitoare de bucurie : "Moody — spuse el — ultima dintre aceste fete s-a predat și ea Domnului". Am avut amîndoi parte de o adevărată bucurie".

"În seara următoare omul trebuind să plece, eu am chemat toată clasa pentru o oră de rugăciune comună. Dumnezeu a aprins atunci un foc în sufletul meu care nu s-a mai stins niciodată. Pînă atunci culmea ambițiilor mele era să ajung un mare negustor. Dacă aș fi știut atunci că această mare ambiție a mea avea să se risipească, poate nu m-aș fi dus la aceea adunare. Dar de cîte ori nu am mulțumit lui Dumnezeu pentru aceea fericită adunare!"

"Învățătorul bolnav de moarte, în mijlocul clasei sale, a vorbit fetelor și a citit din Evanghelia după Ioan 14. Am încercat să cîntăm "Sfînt e legămîn-

tul“, după care am îngenunchiat în rugăciune. Când tocmai să mă ridic, una dintre fete a început să se roage pentru învățătorul bolnav, apoi alta și alta, pînă cînd s-a rugat toată clasa. Cînd am plecat, mi-am spus în mine : ”O, Dumnezeuule, lasă-mă să mor înainte de a pierde binecuvîntarea pe care am primit-o în seara aceasta!“

”Seara următoare, m-am dus la gară să-mi i-au rămas bun de la învățător. Înainte de a pleca trenul, sosi o elevă din clasa lui, apoi toate celelalte fără ca ele să fi stabilit aceasta mai dinainte. Ce întîlnire minunată a fost acolo în gară! Am început să cîntăm cu inimile zdrobite. A fost ultima dată cînd l-am văzut pe acel învățător. Pe platforma ultimului vagon, cu degetul arătînd în sus, că ne vom întîlni în ceruri“.

Cam la aceeași epocă (1860) Emma Revell a terminat și ea cursurile și a fost numită profesoară la o școală, deși era numai la vîrsta de 17 ani. Ea a avut mult tact, determinîndu-l pe Moody să-și părăsească afacerile și să se dedice cu totul slujbei sfinte. Oare și-a dat ea seama ce făcea? Că aceasta însemna pentru el sărăcie? Ce curioase sînt cîteodată fiicele Evei!

Intr-o Sîmbătă, în primăvara anului 1860, înapoindu-se de la Chicago, tînărul întîlnind-o pe Emma i-a spus: ”Dumnezeu m-a ajutat să mă decid“. A privit-o în față așteptîndu-i răspunsul. Dar ea doar a zîmbit. Atît i-a fost de ajuns. A fost zîmbetul de care Moody a avut parte 39 de ani care au urmat. Emma l-a aprobat. Ce-l interesa altceva! A alergat imediat la întreprinderea H.F.Iacob unde era angajat și strigă de bucurie : ”M-am decis să-I dau lui Dumnezeu tot timpul meu!“

– ”Cum ai să trăiești?“

– ”Dumnezeu îmi va purta de grijă, dacă vrea să

mă aibă în slujba Sa. Voi continua așa, pînă voi fi obligat să mă opresc“.

”Nu am știut — spune Moody — ce avea să mă coste aceste vorbe și lucrarea cu elevele acelei clase. Nu am mai fost în stare de afaceri, dezgustîndu-mă de ele. Am căpătat gust pentru o altă lume și nu m-am mai îngrijit să cîștig bani. Au fost atunci zile de mare luptă în viața mea. Trebuia sau nu să-mi părăsesc ocupația și să mă dedic cu totul lucrării Evangheliei? Dumnezeu m-a ajutat să mă hotărăsc pe deplin și niciodată nu am regretat alegerea făcută. O, ce slavă să scoți sufletele din întunericul acestei lumi deșarte, aducîndu-le la lumina și libertatea Evangheliei!“

”Banii ce-i aveam din predicarea Evangheliei erau mai puțin de 300 dolari pe an. Ce însemna asta față de ce cîștigasem în afaceri? Dar, nici o importanță!“

Moody a mers într-adevăr înainte și nu s-a mai oprit decît cînd a fost obligat să se oprească — după 39 de ani, cînd îngerii au venit să-l conducă la porțile cerului.

DUMNEZEU ÎI DĂ UN AJUTOR

Cînd Moody a sosit la Chicago, orașul era deja vechi și străzile murdare, dar avea cîteva clădiri de seamă. Primăria orașului era renumită în tot vestul țării. Chiar temeliile de granit ale primăriei de azi sînt așezate pe același loc. Alături de primărie era Camera de Comerț. Odinioară, aceasta a fost clădirea Primei Biserici Baptiste din localitate. Aici, în Duminica de 16 Septembrie 1856, inima lui Moody a fost cucerită de o fetiță. Era o Duminică ploioasă de toamnă. Tînărul ce era el atunci, s-a așezat pe scaun, înainte de începerea Școalei Duminicale. Privirea i s-a oprit pe o fetiță gîngășă și nevinovată, de 13 ani. Ceea ce l-a făcut pe Moody să exclame : "Doamne, păstreaz-o așa de drăguță, așa de minunată!" Fetița era Emma Charlotte Revell.

Nu știm prea multe despre ea. Dar marea lucrare desfășurată de Moody se datorește ei într-o măsură oarecare. Ea aparține șirului de eroine ale credinței. Tatăl ei H.F.Revell a părăsit Anglia în 1849 emigrînd în America și stabilindu-se la Chicago. O nepoată a lui, Olga Geen Revell, scria prin Septembrie 1935 lui Richard Day, autorul biografiei lui Moody, cu ocazia centenarului nașterii marelui predicator : "Bunicul meu F.Revell a murit cu 10 ani înainte de nașterea mea. Mi-l amintesc dintr-un portret. Bunica mea a trăit peste 80 ani și era o fire delicată".

Familia Revell, bapțiști de-ai lui Spurgeon din Anglia, a sosit la Chicago cu cele trei fetițe ale lor : Anna 8 ani, Emma 6 ani, născută la 6 iulie 1843, și Sara 4 ani. La 11 Decembrie 1849 li s-a născut un fiu, Flemming, mai tîrziu mare editor, ajuns renumit prin cărțile lui Moody, cumnatul său.

Emma era frumoasă, cu ochii ca murele. Cînd

s-au văzut de prima dată, Moody avea 19 ani, iar Emma numai 13. Când Moody și-a început misiunea, avea 15 ani. Harul nemăsurat al lui Dumnezeu i-a oferit acest mare ajutor lui Moody pentru toată viața.

Era tocmai după ce el renunțase la ambițiile sale materialiste, contrar sfaturilor tuturor prietenilor, fără meserie, fără vreo sursă de câștig. Atunci fata de 17 ani îi șopti cuvintele de devotament ale lui Rut : "Unde vei merge tu, voi merge și eu; și unde vei locui tu, voi locui și eu!"

Duminica următoare, ea avea să roșească însă, când el se ridică în mijlocul adunării anunțînd : "Mi-am dat cuvîntul D-rei Emma Revell și vă rog să nu mi-o luați în nume de rău, dacă mă vedeți însoțind-o acasă".

Promisiunea ce și-au făcut-o reciproc, au îndeplinit-o 2 ani mai târziu. În colecția Washburne se află o scrisoare cu data de 23 August 1863, care poartă sus textul : "Toți cei ce nădăjduiesc în Tine nu vor fi dați de rușine" (Psalmul 25 : 3), apoi explicația: "Dragă Samuele, în timp ce tu vei primi scrisoarea aceasta, eu voi fi căsătorit și plecat deja în voiaj de nuntă".

Cununia religioasă a fost oficiată de Dr. W.W. Deverta, la 23 August 1863, în Prima Biserică Baptistă din Chicago. După căsătorie, s-au mutat în "căsuța sărăciei" dintre Dearborn și Indiana. Aici Emma a ajuns să guste viața aspră de pustiu și mizerie, dar a îndurat totul în tăcere. A fost o adevărată împlinire a cuvintelor : "Mi-aduc aminte încă de dragostea pe care o aveai când erai tînără, de iubirea ta, când erai logodită, când Mă urmași în pustie, într-un pămînt nesămănat" (Ieremia 2 : 2).

Emma a fost modestă toată viața. Ea a avut o educație mai îngrijită decît el, de aceea a devenit

cel mai bun ajutor în toate lucrările soțului. Nici o încercare n-a fost prea aspră, nici o povară prea grea, ca el să nu găsească la ea cea mai caldă simpatie și pe a cărei credință și jertfă de sine să nu poată conta. Și de multe ori, ea l-a ajutat în firea lui iute. Ori de câte ori se vorbea de ea, Moody nu întârzia să spună : "e cea mai bună soție pe care Dumnezeu a dat-o vreodată unui om".

Ei au avut trei copii : în 1865 pe Emma, în 1869 pe William, în 1879 pe Paul. Greutățile familiei nu au împiedicat pe soție să fie de ajutor soțului. Pe când ea era învățătoare la o clasă de bărbați pe balconul Bisericii, un vizitator străin remarcă odată : "nu-i potrivit ca o femeie tânără ca ea să predea la o asemenea clasă". Dar Moody îi replică : "Ea e soția mea", și străinul plecă capul rușinat.

Împreună, soții au vizitat Europa, cu centrele ei renumite în ale credinței. Într-o scrisoare ce se păstrează și astăzi, Emma Moody relatează vizita la vechea casă a lui John Knox.

Bucuria lor a fost mare în ziua Anului Nou 1871. Un prieten a lui Moody construisese niște case noi în Chicago. Una era neînchiriată și lucrurile s-au aranjat pe tăcute. Un prieten al misiunii a mobilat casa, altul a făcut o mare bibliotecă cu uși de sticlă. Întreaga casă era bine luminată, iar pe peretele din fund un tablou al lui Moody. În ziua de Anul Nou, Moody, Emma și fetița lor de 7 ani, au fost îmbarcați într-o căruță și instalați în casa nouă. Acolo Dr. Peterson le-a prezentat solemn o legătură de chei și contractul pentru casă, cu tot ce era în ea, totul în dar. Moody a încercat să spună ceva, dar n-a reușit. Încurcat, a dat cheile Emmei și ea a trebuit să sfârșească de mulțumit. Nu s-au bucurat însă mult de această locuință, căci la 8 Octombrie 1871, adică în același an, toate au fost mistuite de

incendiu care a făcut ravagii în Chicago.

Prietenia între soțul ei și Spurgeon, a avut ca consecință prietenia Emmei cu Suzana Spurgeon. Când predicatorul Spurgeon a murit, Biblia acestuia a fost trimisă de Suzana Spurgeon lui Moody. În ea Spurgeon notase pe marginea foilor fiecare predică rostită de el, subiectul și data, în total 3517 predici, carte deci de o neprețuită valoare.

Emma putea cîntări bine valoarea predicilor. Când Moody, întors acasă, a întrebat-o cum i-au plăcut predicile lui Henry Moorhouse, ea îi răspunse : ”Foarte mult, se deosebește mult de tine; tot ce el spune, dovedește cu Biblia“. În cămăruța ei, ea era mult mai puternică în rugăciune. Moody adeseori spunea: ”Ea poate aduce un om la Hristos, cînd eu nici nu-l pot atinge măcar“. Cazurile grele i le împărtășea și ei. Faptul că biserica lui Moody avea un baptisteriu pentru botezat, se datora tot ei. Ea a rămas baptistă toată viața și rezolva cea mai mare parte a corespondenței lui. În anumite lucruri venea și-l întreba: ”ce să fac aici“ sau ”hotărăște-te și spune-mi ce să scriu“. Jessie McKinnon, tînăra soție a unui mare credincios britanic, avea un deosebit respect față de Emma pentru ”umilitatea ei și noblețea caracterului, sinceritatea și temperamentul ei. Sînt convinsă — spunea ea — că o mare parte din lucrările lui Moody se datoresc ei“.

Cînd în 1876 și-a mutat reședința la Northfield, bucuria lui Moody era la culme, copiii săreau de bucurie, dar Emma a rămas tăcută. Îi era greu să se obișnuiască cu viața acestui liniștit ”Nazaret“, modest orășel de țară. Giganticul Chicago, unde-și petrecuseră copilăria, a crescut sub ochii lor și era greu de înlocuit în inima ei. Dar cu vremea s-a obișnuit. De aceea armonia de la Northfield a făcut ca viața lor să se scurgă ca un rîu limpede, pînă în

ziua întunecată din Decembrie 1899, când s-au despărțit unul de altul. Atunci pentru ea viața și-a pierdut farmecul. Puțini din prietenii lor au știut că în mormîntul de pe "Dîmbul Rotund" au îngropat și inima ei. Cît de scump i-a fost soțul ei! Nu-i de mirat că Sara, sora ei, declara atunci reporterilor : "Ei au fost săraci, dar fericiți. Și fericirea a continuat toată viața lor".

Înainte de a pleca la Domnul, Moody i s-a mai adresat cu cuvintele : "Emma, mi-ai fost o bună soție!"

La 10 Octombrie 1903 ea a închis ochii pentru lumea trecătoare, ca să-i deschidă în cer, în cetatea veșnică, la Acela pe care L-a slujit. Rămășițele ei pămîntești odihnesc alături de ale soțului ei pe care l-a iubit, amîndoi așteptînd acolo pe "Dîmbul Rotund" slava acelei dimineți a învierii.

Iată ce spunea despre Emma ziarul local din Northfield, cu data de 17 Octombrie 1903 : "Ea și-a găsit cea mai mare bucurie în mijlocul căminului ei. Chiar și atunci cînd datoria a chemat-o la răspunderi în viața socială, darurile și cultura ei au fost admirate de toți. Ea a făcut din casa ei cel mai fericit loc de pe pămînt pentru întreaga familie. Toată lumea a înțeles că sfaturile înțelepte și sprijinul ei au fost unul din motivele succeselor lui Moody".

LA ȘCOALA DUMINICALĂ ȘI PREDICATOR

După ce s-a desprins în întregime de ocupația sa comercială, consacrându-se slujbei pe ogorul Evangheliei, Moody a avut de înfruntat o serie de încercări. În vizitele pe la cei decăzuți, el nu era totdeauna bine primit. În unele locuri i-a fost periclitată chiar viața. În asemenea ocazii avea un principiu : să plece tot atît de repede cum venise. Și nu odată a scăpat datorită faptului că alerga mai bine decît cei ce-l fugăreau. Într-o Duminică dimineața s-a dus la o familie, ca să aducă copii la Școala Duminicală. Un vlăjgan era cît pe-aci să-l omoare. Noroc că a fost destul de iute de picioare s-o ia la sănătoasa. Totuși Moody nu s-a dat bătut, ci a continuat să viziteze această familie, pînă ce tactul și răbdarea sa au dezarmat pe adversar.

Cu o altă ocazie, într-o Sîmbătă seara, a găsit într-o casă un butoiăș cu rachiu, adus acolo pentru un chef ce urma să aibă loc a doua zi. După ce le ținu o lecție energică contra alcoolului, Moddy stăruie pe lîngă stăpîna casei să-i dea voie să verse butoiul în stradă, lucru pe care l-a și făcut. A doua zi dis-de-dimineață a venit după copii să-i ducă la Școala Duminicală. Dar cîțiva oameni îl pîndeau ca să-l ia la bătaie. N-a mai putut să scape cu fuga, fiind înconjurat din toate părțile. Atunci el strigă din toate puterile : "Oameni buni, chiar dacă vreți să mă bateți, lăsați-mă întîi să fac o rugăciune". Cererea lui i-a surprins. În genunchi, el începu să se roage așa de fierbinte cum acei bătăuși nu mai auziseră pînă atunci. Încetul cu încetul deveniră interesați, se potoliră, iar cînd el se sculă de pe genunchi, s-au apropiat de el și i-au dat mîna. După cîteva clipe Moody părăsea casa urmat de copiii după care venise.

Într-o duminică după masă, el întâlnește o fetiță pe care o întrebă dacă urmează undeva la o Școală Duminicală. Cum nu era elevă nicăieri, Moody îi ceru să-l ducă la mama ei spre a-i cere permisiunea ca fetița să urmeze școala lui. Întrucât ea nu voia ca el să știe adresa lor, înțelegând ce voia, i-a cerut s-o aștepte pînă merge să facă cumpărăturile după care fusese trimisă. Ea a fugit după colț. Trei ore a așteptat-o pe mica ștrengăriță în colțul străzii dar ea n-a mai venit. După cîteva zile s-a întâlnit din nou cu ea pe stradă și s-au recunoscut. Fără să-i dea vreo explicație, ea îi întoarse spatele și o rupse la fugă. Hotărîtul învățător al Școlii Duminicale fugea din răspuțeri s-o prindă. În sfîrșit fetița dădu buzna într-un local, apoi printr-o cămăruță urcă pe scări și intrînd în locuință se ascunse sub pat. Înduplecînd-o să iasă de acolo, ea l-a condus la mama ei. Moody arată scopul venirii sale și mama îl asigură că va trimite copiii la Școala Duminicală.

Mai tîrziu Moody a aflat trista poveste a acestei familii. Mama era văduva unui dulgher care venise la Chicago să-și croiască un rost. Dar negăsind de lucru și-a deschis acest local, care după moartea lui era singurul mijloc de trai al văduvei și copiilor. Acestora le era rușine de felul cum trebuiau să-și cîștige existența. Așa a înțeles Moody de ce fetița nu voia să vadă unde locuiește. După cîtva timp văduva și-a închis localul, apoi după cîtiva ani Moody a întâlnit fetița care înainte părea sălbatică, acum femeie căsătorită cu un înflăcărat credincios și ea însăși o membră devotată a Bisericii.

O sumedenie de necazuri a avut Moody în lucrarea la Școala Duminicală. Unii încercau să tulbure adunările. Uneori chiar îi spărgeau geamurile. Fiind o fire foarte independentă, pe lîngă celelalte greutăți pe care trebuia să le înfrunte, s-au adăugat pe

cap și greutatele materiale. Felul neobișnuit în care intrase în lucrarea Evangheliei i-a îngreunat situația. Întorsese spatele sursei de câștig material, de unde primea peste 5000 dolari anual, numai la vârsta de 24 ani. A avea o sumă de bani adunată, de aceea a lucrat fără salariu. Dar acești bani nu i-au ajuns decât cîtva timp. De aceea prietenii lui care erau interesați în lucrare, îi adunară vreo 300 dolari în primul an. Mai departe nu aveau nici un plan. Moody se încredea în Dumnezeu, știind că dacă l-a chemat în lucrarea Sa, trebuia să-l și susțină. Iar dacă nici aceste ajutoare nu aveau să vină, urma să se apuce iarăși de vechea lui profesiune. După cum și apostolul Pavel a trebuit într-o vreme să se apuce de facerea corturilor. Așa și-a început Moody lucrarea sa, fără nici o Societate de misiune la spate, fără nici o organizație care să-i garanteze un venit. Depindea doar de Domnul. Și s-a adevărit pe deplin făgăduința : "Toți cei ce nădăjduiesc în Tine nu vor fi dați de rușine" (Psalmul 25 : 3). Pe măsură ce faima sa ca predicator plin de râvnă pentru cei decăzuți începu să se răspîndească, o sumedenie de scriitori au început să curgă de pretutindeni, în care anumiți părinți îl rugau să le cerceteze copiii care vagabondau prin Chicago și să facă tot ce poate ca să-i mîntuiască. Și nici unul din apelurile acestea n-a fost în zadar.

Cineva descriind această lucrare personală a lui Moody, spune : "Într-o Duminică seara am văzut pe unul din cei mai renumiți avocați, cîntînd alături de fiul său, care fusese smuls ca un tăciune din foc, prin apelurile stăruitoare și rugăciunile înflăcărate ale lui Moody". Avocatul îi scrisese lui Moody să-i salveze copilul, dacă poate. Cuvintele nu sînt în stare să descrie lucrarea ce se făcea pe atunci, nici să arate intensitatea căldurii ascultăto-

rilor, nici entuziasmul cu care se executa acele cântări ale Școlii Duminicale.

Era natural ca un om atât de practic ca Moody să fie stăpînit de dorința de a vedea rezultate precise. De aceea, de multe ori cădea într-o stare de tensiune, cînd nu vedea convertiri imediate. Dar el mai avea să învețe anumite lucruri și în privința asta. Într-o povestire foarte caracteristică, el descrie cum a învățat să înlătore îndoiala și descurajarea.

”Într-o Duminică — spune el — am predicat fără să văd vreun rezultat. Luni am fost foarte deprimat. Eram în biroul meu cu inima răscolită cînd bătu la ușă un tînăr care conducea o clasă de vreo 100 de adulți. Cînd să intre am văzut că din punct de vedere al moralului el era pe culmea muntelui, iar eu jos în vale. El îmi spuse : ”Ce zi ați avut ieri?”

— ”Foarte săracă. N-am avut nici un succes și mă simt doborît. Dar cum v-a mers d-voastră?”

— ”O, nespus de bine! N-am mai avut niciodată o zi ca ieri!”

— ”Ce subiect ați tratat?”

— ”Am luat viața și caracterul lui Noe. Ați predicat vreodată despre Noe? Ați studiat vreodată viața lui?”

— ”Nu, nu-mi amintesc să fi făcut așa ceva. Mă gîndeam că știi destul ce scrie în Biblie despre Noe; de altfel totul e cuprins numai în cîteva versete“.

— ”Dacă n-ați făcut-o niciodată, ar fi bine s-o faceți acum. Vă va prinde bine. Noe a fost un caracter minunat“.

”Cînd plecă tînărul, mi-am luat Biblia și am citit tot ce am găsit despre Noe. Și am citit mult, pînă ce un gînd a venit să mă învioreze, spunîndu-mi : Aici e vorba de un om care a lucrat 100 de ani și

niciodată n-a avut un singur convertit afară de familia sa. Și totuși, nu s-a descurajat. Am închis Biblia și norii s-au împrăștiat; m-am ridicat și am plecat la o oră de rugăciune de amiază. N-am ajuns bine acolo, că veni la mine un om din Illinois. Cu o zi înainte, primise 100 de convertiți ca membri în Biserica sa. În timp ce-mi vorbea, mi-am zis : Ce-ar fi făcut Noe dacă ar fi auzit așa ceva? El care n-a avut niciodată un așa rezultat în lucrarea sa!

Nu mult după aceea, un om din spatele meu îmi spuse : Aș vrea să vă rugați pentru mine, căci doresc să devin un adevărat creștin. Imediat m-am gândit : Oare ce-ar fi făcut Noe dacă i s-ar fi spus asemenea cuvinte? Deși el n-a auzit niciodată vreun suflet să ceară mila lui Dumnezeu, totuși nu s-a descurajat.

Cam despre această preioadă, Dr. H.C. Mabie scrie : "L-am întâlnit pe Moody la Chicago, pe la sfârșitul anului 1863. Venisem de la Illinois, unde aveam o fermă, spre a intra ca student la vechea Universitate din Chicago. Aveam pe atunci 16 ani. Am fost introdus la B.F. Iacobus din Chicago și la J.R. Ogooth din Indianapolis, renumite personalități ale Scolii Duminicale de pe atunci și foarte interesați de soarta tinerilor și copiilor. Ei m-au dus la Biserica Metodistă spre a asista pentru prima dată la întrunirea de rugăciune de amiază. Întrunirea a devenit interesantă. Ea era condusă de cele mai multe ori de tineri laici. Era prima întrunire de acest fel la care luam parte. Cum am intrat, un om nu prea înalt, bine făcut și sprinten, un fel de Simon Petru, stătea la ușă și dădea mâna cu toți care intrau. Avea pentru fiecare un cuvânt bun. La sfârșitul adunării, același om rămânea la urmă și dădea mâna cu toți, stînd de vorbă cu cei care aveau întrebări, sau în timpul serviciului dădeau

semne de interes, apoi îngenunchia și se ruga cu ei. Acest om era Moody. Tot ce vedeam, a provocat o puternică impresie asupra mea pentru toată viața. Nu văzusem pînă atunci un laic făcîndu-și misiunea cu atîta rîvnă“.

Felul cu totul neobișnuit al lucrării sale m-a izbit și a trezit în mine dorința de a învăța arta aceasta divină, dacă era cu puțință. În curînd aceasta s-a dezvoltat, ajungînd tot mai puternică în mine. Dar peste cîteva luni, în vacanța de vară, m-am pomenit în mijlocul unei mari treziri spirituale în orașul meu natal. Erau aproape 300 de tineri adunați laolaltă. Timp de trei luni am fost inundat de un potop de binecuvîntări. Aceasta a fost cu puțin înainte de a-mi propune în chip hotărît să intru în slujba Evangheliei. Luat de acest curent, nu peste mult am ajuns să fiu un lucrător ordonat. Eram cuprins de focul contagios al vieților înflăcărare de la Chicago. Gustînd din bucuria lor în mîntuirea sufletelor, n-am mai pierdut-o niciodată. Ei au fost cei care m-au făcut să simt responsabilitatea fiecărui membru, în cîștigarea sufletelor pierdute, așa cum niciodată n-am simțit-o înainte“.

Asociația Tinerilor Bărbați Creștini, numită : "Young Men's Christian Association", fondată de George Williams la Londra în 1844, a luat ființă în Chicago, ca urmare marilor treziri din 1857-58, ajungînd în cîțiva ani la o mare înflorire, prin ora de rugăciune de la amiază. Dibăcia lui Moody cîrînd a fost recunoscută de responsabili acestei lucrări și el a fost numit conducătorul comitetului de vizitare a bolnavilor și străinilor. Lucrarea sa cu ora de rugăciune de la amiază a fost încununată de mari succese.

Asociația a început cu tinerii, dar a ajuns să fie îmbrățișată chiar de oameni maturi și unii în vîrstă înaintată. Odată cu intrarea lui Moody în asociație parcă a suflat un vînt nou, căci ea a devenit mai populară și influența ei a crescut mult. Printre primele sale realizări a fost federalizarea Școlilor Duminicale din oraș în asociații și de a le pune sub grija celor mai puternice biserici. Unele din aceste Școli erau independente. Raportul pe primul an al comitetului său indică 554 vizite și 2359 dolari adunați în scop de binefacere. Moody era foarte îndemînat în adunarea banilor, dar pentru nimic în lume nu ar fi cheltuit ceva pentru el. Se spune că odată Moody, de anul nou, a făcut 200 de vizite într-o singură zi.

Creșterea activității asociației l-a silit pe Moody să-și dubleze puterea de muncă. James S. Chadwich deveni misionar al Bisericii Metodiste în anul 1861 la Chicago. Acesta își avea biroul în clădirea unde erau și camerile asociației, înainte de construirea sălii Farwell. Iată ce spune el despre lucrarea lui Moody printre cei săraci și suferinzi :

"L-am cunoscut plecînd de la Y.M.C.A. cu coșu-

rile pline de alimente pentru cei săraci. El ajuta în primul rînd pe cei care spera că vor veni la biserică și vor deveni creștini. În felul acesta, familii întregi erau aduse la biserică și se hotărau să urmeze pe Domnul. La ora de rugăciune de la amiază, mulți se ridicau și mărturiseau cum Moody îi vizitase acasă, aducînd ajutoare pentru copiii lor flămînzi, apoi îngenunchiau și se rugau cu toată familia.

Folosind metoda vizitelor împreună cu comitetul său, Moody a reușit să dea noi impulsuri asociației. În discursurile sale, el lovea cu vehemență în profesorii și învățătorii care foloseau băuturi alcoolice, în cei care fumau, care jucau biliard sau alergau după alte deșertăciuni ale vieții. "Noi creștinii trebuie să tăcem oare în fața acestor lucruri? — exclama el. Nu! De o mie de ori NU!"

"Cred în Y.M.C.A. din toată inima. Sub călăuzirea lui Dumnezeu, ea a contribuit la dezvoltarea mea pentru lucrarea creștină, mai mult ca orice". Aceasta a fost mărturia lui Moody cu privire la influența pe care a avut-o organizația lui și pentru care a cîștigat atît de mulți prieteni și susținători. Dar, după cum spunea un biograf al său, Moody a făcut mult mai mult pentru asociație, decît a făcut ea pentru el. Influența lui a fost simțită și dincolo de hotarele patriei sale. El a luat parte la congresele naționale ale asociației ținute în 1868 la Albany, în 1869 la Baltimore și în 1870 la Indianapolis. La acest din urmă congres s-a întîlnit pentru prima dată cu Ira D. Sankey, ceea ce a constituit o mare binecuvîntare pentru el.

Predicarea Evangheliei a fost o latură deosebită a lucrării asociației în acei ani. Cea mai rodnică a fost, fără îndoială, predicarea în aer liber. În timpul lunilor de iarnă, Moody putea fi văzut în fiecare seară, dacă-i permitea timpul, în piața din fața

tribunalului. Treptele clădirii formau tribuna sa. O jumătate de duzină de tineri și tinere formau corul iar trecătorii erau auditorul. Desigur, nici turburările nu lipseau. Haimanalele voiau să împiedice aceste adunări care se țineau de luni de zile.

Întrucât vechea clădire pe care o ocupa Y.M.C.A. devenise neîncăpătoare, comitetul s-a gândit și a început să se roage pentru o clădire a lor proprie. Dar fără rezultat. În sfârșit, le-au ales pe Moody ca președinte al organizației locale, deoarece abia terminase clădirea bisericii din strada Illinois, iar Farwell a fost ales secretar. Dar fiindcă Moody era considerat prea radical și unora nu le convenea să fie el la conducere, le-au inversat rolurile. Fiindcă credea în eficacitatea rugăciunii, Moody ceru imediat lui B.F. Iacobus și lui J.B. Dean, să se unească cu el în rugăciune, pentru o clădire a lor, cu 3000 locuri și anexele necesare. Nu peste mult s-a dovedit că rugăciunea lor a fost ascultată. Farwell avea un teren viran. La cererea lui Moody, el l-a donat pentru Y.M.C.A. Apoi, printr-o listă de subscripții, s-au adunat banii necesari, ridicându-se prima clădire proprie a organizației Y.M.C.A. din America. Caracterul neconfesional al acestei asociații a făcut ca la serviciul de inaugurare din 29 Septembrie 1867, să fie prezenți predicatori ai tuturor confesiunilor.

În cuvîntarea sa cu această ocazie, Moody a enumerat binecuvîntările pe care le-a primit asociația și cum, de la începuturi modeste, Dumnezeu i-a condus la această influență în public. A făcut apoi un apel caracteristic pentru o ofensivă împotriva tuturor forțelor păcatului, spunînd că prea multă vreme credințioșii au stat pe o poziție defensivă. Și-a mărturisit apoi credința sa, că prin binecuvîntările lui Dumnezeu, o puternică influență reli-

gioasă va izvorî din această asociație locală și se va extinde asupra fiecărui Stat american, apoi va trece peste mări, contribuind la aducerea oamenilor la Dumnezeu.

Cîțiva din subscriitorii la clădire, se gîndeau să-i dea numele lui Moody. Auzind aceasta, el a luat numaidecît cuvîntul și printr-un apel viguros a cerut să fie numită "Farwell Hall", în onoarea conducătorului comitetului de construcție și care a fost și atît de darnic cu terenul. A fost primit cu aclamații. Deși Farwell a insistat să se renunțe la aceasta. Dar, cum spunea el mai tîrziu, "mulțimea a fost de acord cu singura greșeală a lui Moody în legătură cu lucrarea".

Sub conducerea lui Moody, sala Farwell a devenit foarte populată. Adunările de rugăciune de la amiază erau foarte frecventate, încît cele 1000 de locuri din sala de rugăciune erau insuficiente și trebuiau să treacă și în sala de evanghelizare. În fiecare zi la amiază, Moody se posta în fața sălii și invita pe toți trecătorii de pe stradă să intre înăuntru. Cînd bătea ora 12, urca în fugă treptele și-și ocupa locul lui obișnuit, lîngă conducătorul orei de rugăciune. Iar dacă vedea că adunarea are nevoie de stimulent, făcea totul ca s-o însuflețească. Astfel deveni Moody cunoscut peste tot în USA și Canada. A ajuns să fie chemat de o mulțime de Biserici pentru servicii de trezire. Dar Sala Farwell n-a fost folosită decît 4 luni, căci a fost distrusă de incendiu. Se spune că Moody, chiar în timpul incendiului, el împreună cu comitetul, colinda prin prăvălii cu lista de subscripții și încă înainte de stingerea focului, se adunaseră banii necesari pentru altă clădire.

A doua clădire "Farwell Hall" a fost inaugurată în anul următor, în 1869. Mai bună în multe pri-

vințe decît cealaltă, dar a avut aceeași soartă, distrusă de marele incendiu din Chicago, în 1871.

În anul 1867, s-a ținut la Pittsburg un mare congres al asociației, care a fost însoțit de o foarte mare trezire spirituală. Și aici s-a simțit prezența lui Moody. N. Oliver, care era pe atunci președintele asociației, spunea ceva mai tîrziu: "Moody, cu energia sa caracteristică, prevederea sa minunată și bunăvoința sa practică în asigurarea rezultatelor, a chemat la o adunare conducerea femeilor, care a fost impresionată de predicile și lucrările congresului și le-a organizat în Asociația Femeilor Creștine. Iar tinerii care au crescut într-o organizație puternică și folositoare, au fost o binecuvîntare. Numeroase așezăminte și instituții a căror valoare nici nu se poate aprecia, au rezultat din această mișcare.

Față de problemele sociale, atitudinea lui Moody era determinată de experiența sa cu oamenii. Nu prea aprecia efortul pentru ameliorarea situației săracilor doar printr-o bucățică de pîine; căci ce sfat le-ar da celor fără de lucru? Moody spunea: "Întîi să caute Împărăția lui Dumnezeu și celelalte le vor fi date pe deasupra. Al doilea, să se roage Domnului pentru lucru. Al treilea, să fie răbdători în aceste vremuri dificile. Al patrulea, să caute de lucru. Al cincilea, să accepte orice angajament cinstit ce li se oferă. Al șaselea, să fie economi, nu risipitori. Cred că una din cele mai mari nevoi ale muncitorilor din țara noastră este să aibă fiecare casa lui proprie".

"Pe cînd eram secretar al asociației la Chicago — povestea el — oamenii s-au obișnuit să vină să ceară de lucru. Îmi spuneau de suferințele lor, că nu au de lucru și au nevoie de ajutor. Pînă în cele din urmă, am procurat niște trunchiuri de copaci. Am cumpărat și cîteva fierăstraie și capre de tăiat

lemne, păstrându-le într-un loc dosnic. Și iată că veni un om să ceară ajutor“.

— ”Dar pentru ce nu lucrați?“ l-am întrebat.

— ”Nu primesc nicăieri de lucru“.

— ”Ați fi gata să lucrați orice?“

— ”Da, orice!“

— ”Vreți să tăiați lemne?“

— ”Da!“

— ”Foarte bine“. Dar când aduceam fierăstrăul afară la tăiat, trebuia să stea acolo și un băiat de pază, ca nu cumva omul să plece cu fierăstrăul. Cîteodată lucrătorul spunea: ”Mă duc acasă să spun soției că am găsit de lucru“. Și dus era, nu-l mai vedeam. În tot timpul iernii n-am avut decît cîteva lemne tăiate“.

Ținînd seama de activitatea ce o desfășura Moody, congresul internațional din 1869 la Baltimore a văzut în el un om care ar putea ajuta asociația. Deci, l-au propus ca președinte. Dar lipsa de pregătire a lui Moody și comportarea lui de om din popor a stîrnit o mare opoziție. Totuși Moody a fost ales președinte cu o mică majoritate. Iată cîteva din întrebările importante ce au fost puse la acel congres și la care el a dat răspuns în felul lui caracteristic: ”Un om nu poate fi evanghelist și în același timp secretar general, fără să facă doar de mîntuială una sau alta din aceste lucrări. Secretarul, pentru ca să reușească, trebuie să se ocupe numai de tineret, să facă numai acest lucru“.

Fiind întrebat dacă oamenii neconvertiți vor fi numiți în comitet și în ce împrejurări, el a răspuns: ”Dacă voiți să purtați oameni morți, numiți-i. Un om mort are nevoie să fie purtat. Eu cred că un om cu Hristos e mai vrednic de o mie de ori decît unul fără de Hristos“.

Pe vremea lui Moody, asociația avea focul sacru

care a mistuit atîția martiri. Pe atunci se făcea studierea Bibliei, evanghelizare personală, conferințe biblice, adunări de mărturisire, precum și predicarea Evangheliei pe stradă. "Astăzi, după 100 de ani — spune R.G. Day în biografia lui Moody — cu ocazia centenarului din 1937, asociația, cu clădirile ei impozante, a ajuns tocmai la ceea ce se temea Moody: să poarte oameni morți, adică lucrători neconvertiți. Entuziasmul biblic a fost înlocuit cu un alt suflu. Conducătorii de astăzi sînt mulțumiți să vadă pe tineri în adunările de seară din săli de gimnastică, sau pe terenuri de sport. Dacă cineva dorește un ajutor real în instruirea cu adevărat spirituală a sufletului tînăr, trebuie să caute aceasta în altă parte".

Asociația Y.M.C.A. a rămas cu un nume care nu i se mai potrivește, întrucît e mai mult sportivă decît spirituală. Oare care vor fi oamenii ce luînd asociația în mîinile lor, s-o ducă din nou la acele treziri spirituale de care a avut parte în zilele nașterii ei? Y.M.C.A. s-a născut într-o cămăruță dosnică din Londra, unde cîțiva slujitori ai Evangheliei sub conducerea lui George Williams țineau adunări regulate de rugăciune. În sfîrșit, la 5 Iunie 1844 gruparea a luat numele de "Asociația Tinerilor Bărbați Creștini din Londra". Foarte curînd ea s-a extins și a trecut peste Ocean. Moody pe atunci era încă la Boston, cam prin 1854 și lua parte cu bucurie la orele de lectură ale asociației. Primul obiectiv era ridicarea tinerilor din punct de vedere spiritual, smulgîndu-i din păcate și aducîndu-i la Dumnezeu. Și timpul a dovedit cu prisosință că alegîndu-l pe Moody, congresul din Baltimore nu s-a înșelat, căci influența lui a fost covîrșitoare în sînul asociației, iar munca sa neobosită în cîștigarea celor pierduți a fost răsplătită din plin.

MOODY ȘI SANKEY

La congresul internațional din Ianuarie 1870 la Indianapolis, într-o seară s-a anunțat că a doua zi, tînărul Moody, la orele 6 dimineața, va conduce ora de rugăciune. Sankey, marele cîntăreț, doar auzise de faima lui, dar nu-l cunoscuse. De aceea s-a sculat dis-de-dimineață și s-a dus la ora de rugăciune, curios să-l vadă. Cînd a intrat, se cînta tocmai o cîntare foarte lentă. Abia s-a așezat pe scaun că a fost îmboldit de cineva. Întorcîndu-se, a observat că era pastorul Robert M. Billon, pe care-l cunoștea bine. Acesta îi șopti că nimeni din cei prezenți n-ar fi în stare să pună puțină viață în cîntare și adăugă: "după rugăciune, scoală-te tu și începe o cîntare". Fără altă invitație, după rugăciune, Sankey se ridică și cîntă cu multă căldură:

"Dintr-un izvor sîngele-a curs,

Pentru cei păcătoși";

(Cîntările Evangheliei ed. 1978 cu note Nr. 173).

Efectul acestei cîntări nu putea scăpa lui Moody. La sfîrșitul serviciului, cînd R. Billon i l-a prezentat pe Sankey, Moody îl luă de braț, trăgîndu-l deo parte:

— "De unde veniți?"

— "Din Pennsylvania" — răspunse Sankey.

— "Sînteți căsătorit?"

— "Da, am soție și un copil".

— "Ce ocupație aveți?"

— "Sînt funcționar" — răspunse Sankey, neînțelegînd rostul acestui interogatoriu.

— "Bine — spuse Moody — nu vreți să renunțați la serviciu? Sînteți omul pe care-l caut de mai bine de 7 ani. Veniți la Chicago și veți cînta, iar eu am să predic".

Dar Sankey, surprins de această propunere căzu-

tă din senin, l-a asigurat pe Moody că nu-și va părăsi serviciul. Totuși interlocutorul său nu se dădu bătut și îi ceru să se roage lui Dumnezeu pentru această chestiune, căci și el o va face. "El s-a rugat într-un fel — spunea Sankey — iar eu într-altul, adică să-mi văd de serviciul meu. Dar nu i-a trebuit decît 6 luni, că m-a scos din slujbă".

Prima întîlnire dintre cei doi a avut loc într-o Duminică. Pe cînd era încă nedumerit de cele petrecute în acea dimineață, Sankey primi un bilețel de la Moody prin care-i cerea ca la ora 6 să-l întîlnească la un colț de stradă. "Nu știam de ce era vorba — spunea Sankey — dar îi scrisei pe partea cealaltă a biletului: "voi fi acolo". Însoțit de cîtiva prieteni, am găsit pe Moody la locul indicat.

Fără să stea mult pe gînduri, Moody intră într-o prăvălie și ceru voie să folosească o ladă mare de lîngă ușă. Primind învoirea, rostogoli lada pînă de partea cealaltă a străzii și se sui pe ea. Mie îmi ceru să cînt. După cîteva cîntări, Moody începu să predice. Mulți lucrători în drum spre casă s-au oprit să-l asculte și în curînd s-au adunat în jur o mulțime. Predica din acea seară a fost una din cele mai puternice pe care le-am auzit în viața mea. Mulțimea era fermecată de cuvintele înflăcărate ale vorbitorului și multora le curgeau lacrimi. După vreo 20 minute de predică, a încheiat cu o scurtă rugăciune, anunțînd că merge să țină o altă adunare la Academia de Muzică, invitînd mulțimea să-l urmeze acolo. Am plecat cîntînd în marș; "Ne-om strînge toți acolo". În cîteva minute s-a umplut Academia de Muzică. Văzîndu-i pe muncitori instalați, Moody s-a urcat pe estradă să vorbească. Predica a fost la fel de înflăcărată ca și cea de pe stradă. Cînd delegații au început să sosească pentru sesiunea de seară a congresului, Moody și-a încheiat

brusc predica și după o scurtă rugăciune, i-a trimis pe toți acasă.

Sankey a fost foarte impresionat de aceste două adunări, a informat pe ai săi despre invitația de a merge la Chicago pentru o săptămână. Aici a sosit a doua zi dimineața, găsind familia Moody adunată pentru rugăciune. Sankey a fost imediat invitat să se așeze la orgă și să cînte, ceea ce și făcu.

Apoi, în prima zi a mers să viziteze pe cei bolnavi dintre membrii bisericii lui Moody. Sankey cînta, iar Moody le citea cîte un verset de mîngîiere din Cuvîntul Domnului, apoi se rugau pentru vindecarea trupească și sufletească. Duminica următoare a avut loc o mare adunare la Farwell Hall. La sfîrșitul serviciului, un mare număr de participanți s-au ridicat pentru rugăciune. La sfîrșit, Moody i-a spus cîntărețului: "Plecî mîine acasă, dar vezi că am avut dreptate cînd ți-am cerut să vii să mă însoțești la această lucrare. Sper că te vei gîndi și vei veni cît mai curînd posibil".

Ajuns acasă, Sankey își dădu demisia de la Administrația Financiară unde lucra și plecă la Chicago, unindu-se în lucrare cu Moody, la biserica din Str. Illinois și cea a asociației de la Farwell Hall. "Sînt bucuros să fiu numai un purtător de arme al preaiubitului meu Moody" — spunea el mai tîrziu.

Deși Moody nu putea să cînte deloc, prețuia totuși cîntările. E o greșeală să susții că predica e singurul lucru important. Adeseori e mult mai multă Evanghelie într-o cîntare, decît într-o predică. Cîntarea duce Evanghelia în multe inimi pe care predica nu le poate atinge. Și Martin Luther spunea: "După teologie, cea mai mare cinste o dau muzicii". Moody avea mare grijă ce anume să cînte și cine cînta. Odată a spus: "Eu n-am cîntări care să n-aibă doctrină creștină în ele".

Părerile lui Sankey în ce privea cîntările din Biserică sînt redade de R.O. Day, un bun biograf al lui Moody, sub forma unui interviu acordat unui post de radio, care desigur n-a avut loc, dar toate precizările reprezintă propriile lui cuvinte și sentimente. — "Domnule Sankey, în ce măsură se datorează muzicii aceste treziri spirituale?"

— "Este o chestiune prea dificilă pentru mine. Prietenul meu Moody este călăuzit desigur de puterea lui Dumnezeu, iar muzica reușește din cauza lui. Să-mi fie iertat, dar predicatorii de astăzi nu folosesc cîntările atît cît s-ar cuveni. Cîntările au fost o parte importantă a închinării în toate veacurile.

— "De ce folosiți acel mic harmoniu, chiar și într-o Biserică unde este o mare orgă?"

— "Totdeauna am admirat instrumentul nobil care este orga mare. Dar în cîntările noastre, ea acoperă vocea oamenilor care ascultă fără să mai cînte, pe cînd harmoniul dă doar tonul celor care vor să cînte".

— "Am auzit că d-voastră nu îngăduiți celor neconvertiți să cînte în corurile d-voastre, oricît de bune voci ar avea".

— "Da, așa este. Corurile trebuie să fie formate din credincioși și dirijate de conducători credincioși. Merg mai departe chiar, declarînd că cineva nu este competent să conducă muzica în Biserică, dacă nu este destul de interesat în lucrarea lui Dumnezeu, luînd parte atît la ora de rugăciune cît și la Școala Duminicală. Dacă dirijorii și coriștii nu sînt convinși în privința aceasta, ei nu vor exercita niciodată o influență asupra corului, nici asupra Bisericii. Puterea lui Dumnezeu este tot atît de necesară în cîntare ca și în predică. De asemenea, repetițiile la cor trebuie să înceapă și să sfîrșească cu rugăciune".

— "Am observat că d-voastră ocoliți bucățile de muzică clasică, de ce?"

— "Au prea puțină religie în ele. Atenția e captată de artist. Vechile cîntări și melodii de familie ar trebui folosite mai mult, așa fel încît copiii să vadă că este o parte și pentru ei".

— "Cum vedeți deficiențele din cîntările convenționale?"

— "Scopul muzicii în biserică este să conducă pe păcătoși la Dumnezeu, să stîrnească evlavie și să slăvească pe Dumnezeu. Ori muzica convențională este executată de cîntăreți care se gîndesc să se glorifice numai pe ei înșiși, avînd puțină simpatie pentru predicator și nedîndu-i atenție. Ei cîntă numai pentru efectul muzicii și nimic altceva".

Ira D. Sankey s-a născut la o fermă din Edimburg, în Statul Pennsylvania, la 28 August 1840. Instrucția sa muzicală a primit-o lîngă focul din vatra casei lor, unde familia se aduna și cînta cu bucurie cîntări creștinești. La vîrsta de 13 ani, el s-a întors la Dumnezeu într-o biserică de la țară. La vîrsta de 17 ani s-a mutat la Newcastle. Imediat a început să ia parte activă la adunările bisericii din oraș, conducînd corul. Apoi o clasă de Școală Duminicală. Mai tîrziu conducător al Școlii Duminicale, apoi președinte al Y.M.C.A. La 9 Septembrie 1863 s-a căsătorit cu Fenie V. Edwards, o tînără din corul său.

După ce s-a mutat la Chicago, a lucrat cu Moody doar 6 luni. Cînd incendiul a nimicit acea parte din Chicago, în care Moody își stabilise lucrarea, au fost distruse și casele lui Moody ca și a lui Sankey, iar planurile lor s-au năruit. Atunci Moody a plecat în Statele din Sud, iar Sankey s-a înapoiat în Pennsylvania. După ce a fost refăcută clădirea, cei doi s-au reîntîlnit pentru a-și duce mai departe opera.

Sankey era mai puțin vînjos ca Moody și mai înalt, dar amîndoi purtau barbă, erau cu priviri pătrunzătoare. După călătoria lor în Anglia, s-a dovedit că pe lîngă vocea sa minunată, Sankey mai poseda și puterea de a cîștiga suflete pierdute. Predicatorul Gipsy Smith povestea adeseori cu lacrimi în ochi: "Tînărul Sankey și-a pus mîinile peste capul meu cînd eram copil, în pădurea Epping și a zis: "Facă Domnul din tine un predicator, copilul meu".

Cineva îl mai descria în felul următor: "Avea o calitate deosebită. Fiecare ton atingea inima mulțimii pînă la lacrimi. Avea o voce blîndă, niciodată agresivă. Totuși atît de pătrunzătoare, încît un ateu ce fuma pe prispa casei, auzindu-l din depărtare pe Sankey cîntînd: "Nouăzeci și nouă de oi", s-a convertit. Cînd cînta Sankey, o liniște se așternea peste ascultători de parcă erau atinși de aripi îngeruști. Cînd termina, tăcerea era ruptă de suspinurile și plînsul mulțimii, ca vuietul unei furtuni. Cînd cînta, parcă Isus era la spatele lui. Totdeauna își alegea cîntările prin călăuzirea Duhului Sfînt. Ceea ce cînta, se potrivea cu ce predica Moody. Revista Moraviană scria în 1876: "Ascultătorii care rezistă la cuvintele lui Moody, cad biruiți de cîntarea: "Ce seceriș va fi?" Cuvintele din cîntările lui Sankey, pătrunse de Duhul Sfînt, dovedeau puterea lor".

LUCRAREA ÎI DEVINE O POVARĂ

E o dureroasă experiență să te vezi secătuit de puteri, să te zbați fără să ai rezultate în lucrare, avînd o inimă sensibilă și un suflet istovit. Cam așa s-a întîmplat cu Moody prin anul 1867, cînd a început să i se întunece orizonturile. Vrînd să preîntîmpine această boală sufletească încă neidentificată de el, a început să se împotmolească mai rău. După cum a spus cineva: "Cînd credinciosul ajunge să piardă viziunea lucrării sale, își dublează sforțările. Dar din cauza eforturilor care îi creeau o stare de încordare, el a început să devină agitat și nemulțumit. Emma, soția lui, îi vedea clar starea. Ea știa care este adevăratul necaz. De aceea i-a cerut pe neașteptate să întreprindă împreună o călătorie în Anglia. Acolo trăiau atunci adevărații titani în cele spirituale, ca C.H. Spurgeon, G. Muller, C.M. Mackintosh și alții. Emma știa că ajungînd în contact cu aceștia, soțul ei se va reface.

Pe de altă parte, ea se îmbolnăvisese de astmă și medicii i-au spus că o călătorie pe mare și schimbarea de aer i-ar face foarte bine. Așa s-a făcut ca într-o Duminică din Martie 1867, pe neașteptate, Moody a anunțat în Biserica lor, că în cursul săptămîinii următoare ei vor pleca spre Anglia pentru a căuta însănătoșirea soției. Dar adevăratul motiv pentru care stăruia Emma era vindecarea soțului ei de astmul lui spiritual.

Și nu-i de mirare că el era istovit. Lucrarea pe care o făcuse întrecea cu mult forțele unui om. Trebuia să poarte grija și să predice la Biserica din Strada Illinois și la cea a asociației din Farwell Hall. În plus, o serie întregă de alte sarcini. Se poate face o idee despre viața sa într-o continuă alergare, din scrisoarea ce urmează :

”Chicago, 13 Iunie 1863. Iubite frate, ce voi face iarna asta? Sînt delegatul Asociației de Ajutor din oraș, care poartă de grija săracilor. Am acum între 500 și 800 de persoane care depind de mine în ce privește hrana lor zilnică. Mi-am luat un cal cu care alerg într-o parte și-n alta, iar un colaborator mă ajută cînd vine mulțimea la biroul meu. Sediul pentru asistență l-am mutat în localul Y.M.C.A. Apoi, tocmai acum am adunat bani ca să ridic o capelă pentru militari, cam la 3 mile depărtare de oraș. Acolo țin întruniri în fiecare zi și apoi alte două în oraș. Așa că vezi, zilnic trei întruniri la care trebuie să iau parte, afară de chemările pe la bolnavi și asta nu e totul. Am de mers în fiecare săptămînă la țară ca să cumpăr lemne și provizii, cărbuni, carne, grîu; apoi trebuie să merg să țin o oră de rugăciune la vreo 30 mile de Etghin. De asemenea adun bani să cumpăr cărți pentru militari. Fac parte din comitetul Armatei și țin acolo adunări odată pe săptămînă; la această ocazie împărțim cărți la diferite unități. N-am ajuns să răspund astăzi la nici una din zecile de scrisori pe care le-am primit. Mă culc pe la miezul nopții și mă scol cînd se crapă de ziuă. Aș vrea să vii odată între orele 1 și 3, la biroul meu, să vezi mulțimea așteptînd. Nu am nici 5 minute pe zi pentru studiu, așa că trebuie să predic cum se nimerește“.

Era inevitabil ca un serv al lui Dumnezeu, dacă lasă lucrurile să ajungă pînă aici, să aibă de înfruntat o criză spirituală. Această criză a devenit acută prin anul 1866. Lui Moody i se potriveau cuvintele din textul biblic : ”M-au pus păzitoare la vii. Dar via frumuseții mele n-am păzit-o“ (Cînt.Cînt. 1: 6).

Cînd au ajuns în Anglia, au căutat numaidecît să-l audă pe C.H. Spurgeon, care de 10 ani era idealul lui Moody. Primul avea 33 de ani, al doilea

30 de ani. Primul loc vizitat de soții Moody la Londra a fost Tabernacolul Metropolitan. Vizitatorul citise tot ce scrisese Spurgeon și acum el îl privea în timpul serviciului religios cu ochii în lacrimi. În timpul șederii lui în Anglia în 1867, Moody l-a urmat peste tot pe Spurgeon. Și a ajuns înapoi acasă în America complet refăcut după această întâlnire.

Una din caracteristicile lui era de a căuta să câștige pe orice predicator întâlnit, să-l facă să vină să predice în Biserica din Illinois, sau la Farwell Hall. Nici un predicator nu trecea prin Chicago fără să fie invitat să predice acolo. De aceea ajunsese Moody să cunoască și să fie cunoscut de atîția alți predicatori. Între aceștia a fost și secretarul Școlii Duminicale din Londra, care l-a invitat să vorbească la o aniversare în Exter Hall. Lui Moody îi revenea să rostească și cîteva cuvinte de mulțumire pentru Conte Shaftesbury, care conducea adunarea din acea seară.

Spre sfîrșitul adunării — Dr. Henry Klay Trumbull povestește incidentul al cărui martor a fost — președintele cedă locul vicepreședintelui ca să poată anunța cuvîntul de mulțumire. Acesta anunță că vărul lor american, Rev. Moody din Chicago, va adresa cuvîntul de mulțumire pentru "nobilul conte". Cum Moody era împotriva complimentelor și oricărui convenționalism, se aprinse imediat și rosti apăsător : "Vicepreședintele a făcut două erori: a început cu "reverend", ceea ce eu nu sînt, ci numai D.L. Moody, un lucrător de Școală Duminicală. Și nici nu sînt vărul din America! Ci prin harul lui Dumnezeu sînt fratele vostru, care împreună cu voi sînt interesat în lucrarea Tatălui ceresc pentru copiii Săi. Cît despre cuvîntul de mulțumire pentru "nobilul conte", pentru că a fost conducătorul nostru în seara asta, nu văd pentru ce trebuie

să-i mulțumim noi lui, mai degrabă ar trebui el să ne mulțumească nouă“. Odată la Illinois, au vrut să-i mulțumească președintelui Lincoln al Statelor Unite, pentru că prezidase o adunare, dar el s-a opus, spunînd că el a încercat să-și facă datoria, iar ceilalți să și-o facă pe a lor“.

Nu mult după ce a sosit la Londra, Moody a luat contact cu Y. M. C. A. și a lăsat asupra lor o puternică impresie, începînd cu ei ora de rugăciune de amiază. Prima adunare de acolo a fost la 13 Mai 1867, la care au luat parte vreo 100 de persoane. Subiectul a fost: “A dat fiecăruia lucrul său“. Experiența cu lucrarea sa din Chicago a captivat pe toți cei prezenți.

Scrisoarea adresată de Moody mamei sale, dezvăluie din impresiile lui de acolo :

”Iată că am început și aici. Vă trimit ceva vești în legătură cu ora zilnică de rugăciune de la amiază. E un mare succes. Ei au început lucrarea în diferite părți ale orașului și sper că un mare bine va ieși de aici. Această oră de rugăciune se extinde și în diferite părți ale țării“.

”La Bristol sînt marile orfelinat ale lui George Muller. Sînt acolo vreo 1100 copii. Dar niciodată Muller nu cere nici un cent cuiva. El cheamă pe Dumnezeu care îi trimite banii. E minunat să vezi ce poate face Dumnezeu cu un om al rugăciunii“.

La Bristol, la 10 Mai 1867, Moody a ținut o predică la Școala Duminicală, unde a încheiat cu cerea ca tinerii care vor să se roage, să se ridice în picioare. S-au ridicat imediat 15 tineri, între care și John Kenth, pe atunci în vîrstă de 17 ani, mai tîrziu a devenit medic misionar în China.

Întîlnirea lui Moody cu George Muller a aprins în el dorința după o viață intensă de trăire a vieții de rugăciune. Tot în timpul acelei călătorii, a întîlnit

la Dublin pe Henry Moorehouse. "Am citit într-o revistă despre junele predicator — spunea Moody, relatînd întîmplarea — dar cînd l-am întîlnit, Moorehouse mi-a propus să vină la Chicago, să predice în biserica mea. Era încă un tinerel, nu părea să aibă mai mult de 17 ani, și mi-am spus : "Acesta nu-i în stare să predice". Voia să-i spun cu ce vapor mă voi întoarce în America, el vrînd să călătorim împreună. Gîndindu-mă că nu-i în stare să predice, nu i-am spus. Dar abia sosit la Chicago, m-am pomenit cu o scrisoare în care îmi spunea că a sosit și el în America și e gata să vină la Chicago să predice, dacă îl chem. M-am așezat și i-am scris o scrisoare cît se poate de rece. "Dacă vii prin Vest, treci și pe la mine". Mă gîndeam că e ultima dată cînd voi auzi de el. Nu peste mult timp am primit o nouă scrisoare, în care îmi scria că e încă în America și ar vrea să vină la Chicago ca să predice, dacă doresc. I-am scris din nou : "Dacă din întîmplare veniți prin partea locului vă puteți abate și pe la mine". Peste cîteva zile am primit o scrisoare în care anunța că într-o Joi seara va fi la Chicago să predice. N-am mai știut ce să fac. Eram convins că nu va putea să predice. Cum eu trebuia să plec din oraș Joi și Vineri seara, am spus la cîteva din bătrînii bisericii : "Joi seara va veni aici un tinerel englez care vrea să predice. Nu știu dacă e în stare sau nu". Ei mi-au spus : "Lucrurile merg bine în biserică și ar fi mai bine să nu predice, e un străin și ar putea face mai mult rău decît bine".

— "Totuși, puteți să-l încercați. Eu voi anunța acum că are să vorbească Joi seara. Vineri și așa este ora de rugăciune. După ce-l veți auzi vorbind, puteți să-l anunțați și pentru Vineri seara, sau în caz contrar, veți avea numai ora de rugăciune. Dacă vorbește bine, veți ști să-l anunțați și pe el și

pe mine pentru Duminică. Eu mă întorc Sîmbătă”.

”Cînd m-am întors, prima întrebare pe care am pus-o soției a fost : ”Ce v-a vorbit tînărul acela? Cum le place oamenilor de el?”

— ”Foarte mult“.

— ”L-ai auzit și tu?”

— ”Da!”

— ”Ți-a plăcut și ție?”

— ”Da, mi-a plăcut foarte mult. Cred că o să-ți placă și ție, deși predică puțin diferit de tine“.

— ”Cum asta?”

— ”El spune celor mai păcătoși oameni că Dumnezeu îi iubește“.

— ”Atunci e greșit“.

— ”Cred că ai să fii de aceeași părere cînd ai să auzi — spuse ea — căci tot ce vorbește documentează cu Cuvîntul lui Dumnezeu“.

”Duminica următoare am observat că toți aveau Biblia cu ei. Englezul, la tot ce spunea, indica și capitolul și versetul respectiv, spre a dovedi ce spune. Biserica era tixită de oameni“.

”Tubiți prieteni — începu predicatorul — dacă deschideți Scriptura la capitolul 3 din Evanghelia după Ioan, versetul 16, veți găsi textul pentru subiectul meu“. — ”A fost o predică extraordinară asupra aceluia verset, predicatorul mergînd cu el prin Biblie, de la Geneza pînă la Apocalipsa, dovedind că Dumnezeu a iubit lumea de la început și în toate timpurile, că a trimis patriarhi, prooroci și servi devotați ca să-i aducă pe oameni la El. Și în sfîrșit a trimis pe Fiul Său, iar cînd acesta a fost ucis, a trimis pe Duhul Sfînt. Inima a început să mi se frîngă și nu mi-am putut reține lacrimile. Cuvintele predicatorului erau o veste bună, dintr-o țară depărtată. Le-am sorbit, și la fel a făcut mulțimea care asculta“.

”În seara următoare — era greu la Chicago să aduni lumea Luni seara — dar din nou au venit. Femeile și-au lăsat gospodăriile și au venit la biserică, cu Bibliile lor în mână. Predicatorul ne-a spus din nou : ”Prietenii, dacă veți deschide la Ioan veți găsi textul meu“. Și iarăși s-a luptat să ne dovedească iubirea lui Dumnezeu. O introducea în inimile noastre și de atunci nu m-am îndoit niciodată de ea“.

”Eu obișnuiam să predic că Dumnezeu stă la spatele fiecărui păcătos cu o sabie cu două tăișuri, gata să-i ia capul. Acum predic că El stă la spatele păcătosului cu iubirea Lui și că păcătosul fuge de iubirea lui Dumnezeu“.

”Marți, în seara următoare, eram cu toții siguri că predicatorul și-a epuizat vechiul text și va lua altul. Dar el a predicat tot din același text, insistând asupra faptului că nu după moarte, ci de pe acum, fiecare păcătos poate avea viața veșnică. Deși a trecut mult de atunci, ascultătorii de atunci nu au uitat-o”.

”A șaptea seară predicatorul s-a suit din nou la amvon. Toți ochii erau îndreptați asupra lui. Toți curioși să știe din ce text va predica. El ne-a spus : ”Toată ziua am căutat un text, dar n-am găsit un altul așa de bun ca cel vechi, așa că vă rog să deschideți la Ioan 3 : 16. Și a predicat a șaptea predică din același text. Îmi amintesc de ultimele cuvinte : ”Prietenii, am încercat timp de o săptămână să vă spun cât de mult vă iubește Dumnezeu, dar nu am putut-o face așa cum trebuie. Dacă aș chema pe îngerul Gavril, care stă în fața celui Atotputernic, să vă spună el cât de mult iubește Dumnezeu lumea, tot ce ar putea să vă spună, ar fi : ”Atît de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Său Fiu, pentru ca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viața veșnică“.

Prima viziune a lui Moody despre "cel mai mare lucru din lume" a avut-o cu ocazia acestei întâlneri cu Moorehouse, declarînd în legătură cu acele predici din Ioan 3 : 16, că "Niciodată n-am știut pînă atunci că Dumnezeu ne iubește așa de mult. Inima a început să mi se topească de iubirea Lui. Sorbeam această iubire, la fel și mulțimea ascultătorilor. Vă spun, că există în lume un singur lucru care atrage mai presus de orice, este IUBIREA.

"Atunci, în 1867, am văzut pentru prima dată secretul unei biserici cîștigătoare de suflete. Bisericile repede ar fi ticsite de suflete, dacă cei rămași afară ar simți că cei dinăuntru îi iubesc atunci cînd vin la ei. Aceasta atrage pe păcătoși! Trebuie să-i cîștigăm întîi pentru noi și apoi pentru Dumnezeu".

Acest tinerel întîlnit la Dublin, venit dintr-un colț de provincie, a fost instrumentul lui Dumnezeu pentru întreaga concepție de predicare a lui Moody. După lucrarea scurtă, dar plină de roade reale la Chicago, în anul 1867, Moody nu mai avea nevoie de alte dovezi că un credincios trebuie să știe precis ce spune Biblia.

"Dacă aș fi în fața unei instanțe de judecată, m-aș sili să obțin orice mărturie asupra unui punct cu care să conving juriul. Tot așa trebuie să fie și cu Scriptura. Eu am luat cuvîntul "IUBIRE" și nu știu cîte săptămîni am studiat toate versetele care se ocupă cu acest cuvînt, pînă la urmă mi-am dat seama că nu pot să ajut pe atîția cîți îi iubeam. Am început să mă gîndesc la mila lui Hristos, am luat Biblia și am început s-o citesc anume spre a vedea ce spune despre acest subiect. În sfîrșit, gîndul la mila Sa și îndurarea Domnului nostru m-a copleșit. Pe podeaua biroului meu, cu Biblia deschisă în fața mea, plîngeam ca un copil".

"Am luat apoi cuvîntul "CREDINȚĂ" și am răsfoit Biblia din scoarță în scoarță, pentru ca Dumnezeu să mi-o înmulțească. Studiind Cuvîntul lui Dumnezeu am ajuns la versetul care spune : "Credința vine în urma auzirii; iar auzirea vine prin Cuvîntul lui Hristos" (Romani 10 : 17). Dorește un om să atragă mulțimile? Atunci, înapoi la Biblie! Nu știe oare Dumnezeu cum să intereseze :e oameni? Biblia are totala autoritate divină".

În biserica lui Moody erau două bătrîne cu sănătatea șubredă. În timpul orei de rugăciune de la amiază, adeseori ele îl făceau nervos numai privind-l. Își dădea seama că el are o deficiență și știa că și aceste bătrîne își dau seama, doar îi spusese repetat : "D-voastră vorbiți bine, dar vă mai lipsește ceva, puterea; noi ne vom ruga să o căpătați". Acest gînd, că el nu e plin de Duhul Sfînt, că ele se roagă pentru el, îl neliniștea. Parcă ar fi fost un păcătos! Oare nu avea el cea mai mare biserică din Chicago? Nu au loc aici atîtea convertiri? S-ar putea să facă cineva pentru Dumnezeu cît a făcut el? Dar înlăuntrul lui nu simțea nici un ajutor prin această auto-liniștire. Își dădea bine seama că era ceva rău cu el, pornit împotriva acestor femei. Se simțea rău cînd aceste femei erau prezente, și nu se simțea bine cînd ele lipseau.

După unirea lui cu Sankey, venea lume mai multă la adunările lor, totuși se vedea că ceva îi apăsa sufletul. Puținul timp pe care îl petrecea în cămăruța de rugăciune singur, zilnic între orele 11 și 11.40, chiar înainte de adunarea de la amiază, îl umplea de lacrimi: "O, Doamne, ce rău e cu mine!"

În Aprilie 1871, Moody a plecat într-o călătorie prin Statele de Vest ale Americii, însoțit de Jan H. Vincent și de cîntărețul Phillips. Se bucura că scapă de apăsarea din Chicago, dar nu se ușurase.

Curînd s-a simțit foarte singuratic. Vara se apropia și trebuia să-și preia lucrarea din Chicago, pentru care nu mai avea atracție. Congregația lui dădea semne de declin. Atunci, în orele lungi de călătorie cu trenul transcontinental, și-a simțit sufletul căzut ca într-o prăpastie, așteptînd colaboratori care să-l ajute să adune din nou mulțimile. Parcă Evanghelia nu i-ar mai atrage. S-a gîndit să recurgă la un fel de concerte religioase, sau la vreun lector care să adune mulțimile.

Cîți confrăți nu are el și astăzi, care petrec orele prețioase în servicii religioase, unde Evanghelia e înlocuită cu filme, teatru, sau alte conferințe!

Moody a devenit atît de tulburat în aceea călătorie din Vest, încît n-a mai putut sta cu Vincent și Philips și a luat trenul spre casă. Atunci, pe platforma unui vagon, a simțit un adînc sentiment de rușine. Și-a dat seama că Evanghelia nu era epuizată pentru el. O știa și se ruga : "O, Dumnezeuule, ai milă de mine; în numele scump al lui Isus, îndreaptă-mă. Mai degrabă să mor decît să continui așa!"

Studiul vieții lui Moody poate aduce o binecuvântare deosebită pentru toate acele vieți, care trăiesc astăzi fără roade și spun în rugăciune : "Luminează-mă, Doamne, și arată-mi cum pot ajunge la izvorul puterii!" Sînt aici cuvintele unui apologet divin care mărturisește că pînă și cel mai viguros credincios poate ajunge curînd la mizerie, dacă lucrarea lui n-a făcut-o prin Duhul Sfînt. Dacă Moody ar fi murit la 34 ani în călătoria sa cu trenul, istoria lui n-ar prezenta nici o valoare vrednică de cercetat. Fie ca Cel Prea Sfînt, Tatăl nostru ceresc, să ne oprească și pe noi brusc, arătîndu-ne starea noastră de mizerie și apoi să ne spună : "Tu ești omul acesta!" (2 Samuel 12 : 7). Și ori de cîte ori înlocuim înțelepciunea sfîntă cu gîndirea omească, să ne trezim la timp, ca să nu ajungem la faliment.

În timpul călătoriei sale cu trenul, Moody, năpădit de lacrimi și-a făcut o adîncă cercetare lăuntrică. Atunci și-a adus aminte de cuvintele care i le-a spus Moorehouse în 1867 : "Tu mergi spre o țintă greșită. Dacă îți vei schimba cursul și vei predica însuși cuvintele lui Dumnezeu și nu pe ale tale, El îți va da o mare forță". Deodată Moody a resimțit o vie dorință ca să explice într-adevăr Scriptura. Printr-o întîmplare providențială el a refăcut un curs de citirea Bibliei, pe care un om învățat din Chicago i l-a sugerat, împreună cu o listă de cărți. Atunci și-a adus aminte de cuvintele lui Moorehouse la studiul biblic : "Aveți nevoie de o singură carte pentru studierea Bibliei". Ascultătorii lui l-au întrebat atunci : "Moorehouse, d-voastră ați studiat multe cărți ca să ajungeți la o asemenea cunoaș-

80

tere a Bibliei?“ El, a răspus : ”Eu sînt omul unei singure Cărți. Dacă un text din Scriptură îmi este neclar, întreb alt text, ca să mi-l explice. Dacă nici acesta nu reușește, mă duc de-a dreptul la Domnul“. Atunci Moody a plîns din nou pe platforma vagonului, amintindu-și că Moorehouse a dat un exemplu de citirea Bibliei la vreo 70 de persoane adunate în casa lui. Duhul Sfînt nu i-a dat pace lui Moody, el dîndu-și seama că este un ambițios, că nu a predicat pe Hristos cum trebuia, ci a făcut-o din ambiție personală. Cercetîndu-și inima, a găsit în ea multe lucruri care nu aveau ce căuta acolo. Și-a reamintit de cuvintele ce i le-a spus în 1857 un bătrîn la Boston, la Școala Duminicală : ”Tinere, cînd mai predici, onorează-L pe Duhul Sfînt“. Moody și-a dat seama că nu urmase lumina primită de la Dumnezeu, în ce privea citirea și predicarea Cuvîntului lui Dumnezeu. Nu onorase pe Duhul Sfînt. Ci lua un text biblic, apoi se depărta de el. Atunci, în singurătatea adîncă a acelor ore, Moody a luat o mare hotărâre : să înceapă predicarea curată a Bibliei.

Această decizie a fost mult întărită, observînd puternicul efect al predicilor din cartea lui Daniel, ale lui William Morley, ținute în Mai, la Farwell Hall. Atunci Moody a început studiul Bibliei în genunchi. La sfîrșitul unui serviciu religios din luna Iunie, una din cele două bătrîne de care îi era teamă, s-a apropiat și i-a pus mîna pe umăr. De obicei el nu permitea asemenea gesturi familiare, mai ales din partea femeilor. Dar acum, cu inima tremurîndă, ascultă pe bătrînă care spuse: ”Tinere, Domnul lucrează prin tine!“

În vara foarte călduroasă a anului 1871, în luna Iunie, și-a reluat activitatea. Voia acum să predice într-adevăr Cuvîntul Divin. La început și-a simțit

marea lui ignoranță și s-a cutremurat, dar s-a predat în întregime lui Hristos. Începu să predice asupra unor personaje biblice : Avraam, Moise, Daniel, Samuel, David, Pavel și Ioan.

Vedea satisfăcut cum este onorat Cuvîntul lui Dumnezeu și o nouă viață începu să se simtă în biserică. Pentru el, Sankey era ca un înger. Nici zăduful de August n-a împiedicat mulțimea de a veni la biserică. În Septembrie începu o nouă serie de 6 predici despre viața Domnului Isus. Duminică seara, la 8 Octombrie 1871, a luat textul : "Dar ce să fac cu Isus, care se numește Hristos?" (Matei 27 : 22). Peste 3000 de persoane erau adunate la Farwell Hall. De fapt era cea mai mare mulțime la care predica pînă atunci în acest oraș. L-a prezentat pe Isus Hristos cu toată puterea, ca Domn și Răscumpărător, încheind : "Aș vrea să luați acest text cu voi acasă, să-l frămîntați în gîndul vostru timp de o săptămînă și Duminica viitoare vom veni din nou la Calvar și vom vedea ce vom face cu Isus!" La sfîrșit Sankey a început să cînte :

"Salvatorul azi te cheamă
Să te refugiezi la El,
Furtuna judecății începe
Și sfîrșitul se apropie..."

Deodată se auziră de afară strigăte de alarmă și mașinile pompierilor. Clopotele bisericilor începură să sune înfiorător. O alarmă generală. Nu se mai auzea cîntarea lui Sankey. Mulțimea intră în panică. Moody încheie brusc serviciul și oamenii ieșiră afară.

"Am făcut atunci o greșală!" — spunea el relatănd aceste evenimente la a 22-a aniversare a incendiului, în fața unei mari mulțimi la Chicago. "Nici odată de atunci n-am mai dat publicului timp de gîndire pentru a ști ce să facă cu Isus. Dacă ei au

fost pierduți pentru Hristos, se pot ridica împotriva mea în ziua judecății. Azi cu greu îmi pot stăpîni lacrimile. Privind aici mulțimea, nu văd pe niciunul din cei cărora le-am predicat în acea seară. Iată au trecut de atunci 22 de ani și n-am mai văzut o asemenea adunare, nici nu o voi mai întîlni vreodată, pînă ne vom întîlni cu toții pe lumea cealaltă. Dar vreau să vă spun o lecție pe care am învățat-o atunci și nu o voi uita niciodată : că ori de cîte ori predic și-L prezint pe Hristos înaintea mulțimii, încerc a-i aduce pe toți la o hotărâre imediată. Nu-i mai las o săptămînă să se hotărască ce să facă cu Isus. Adeseori am fost criticat și mi s-a spus : "Moody, se pare că tu vrei ca toată mulțimea adunată să se convertească dintr-o dată! De ce nu le dai timp să se gîndească?" Dar de atunci, de multe ori am cerut iertare că am lăsat mulțimea să se gîndească o săptămînă. Dacă Domnul îmi mai cruță viața, nu vreau să se mai repete așa ceva".

Cu ocazia aceluia mare incendiu, după ce mulțimea s-a împrăștiat, Moody și Sankey s-au oprit să privească flăcările ce se vedeau la o jumătate de km. spre Vest. Sankey trecu rîul și se îndreptă spre locul dezastrului. Moody se duse spre casă. Așa s-au despărțit și nu s-au mai văzut luni de zile.

Incendiul de atunci a început Duminica seara, la 8 Octombrie, și a durat pînă Miercuri. A fost o mare catastrofă. Valul de flăcări ajutat de vînt a cuprins aproape tot orașul : peste 17.450 de clădiri distruse, 250 de victime omenești și 100.000 fără adăpost. A fost prefăcută în cenușă și casa lui Moody, noua clădire a bisericii din strada Illinois, precum și noua sală Farwell Hall.

După încetarea incendiului, Moody a început cu ajutorarea refugiaților și a celor fără adăpost. Fiind însă criticat că este prea larg în distribuirea

ajutoarelor și-a luat familia și a plecat pentru un timp în Estul țării. Acolo a început să strângă ajutoare pentru a clădi o nouă casă de rugăciune. Două persoane, George Sutart și John Wanamaker, au fost îndrumați în mod tainic să pună în mîna lui Moody suma de 3000 de dolari. Bani, pe care i-a trimis grupului de frați din Chicago, care au cumpărat un colț de stradă și la ordinul lui telegrafic au început să clădească North Side Tabernacle. O Biserică unde 3 ani de zile s-au închinat în mijlocul unui deșert de cenușă. Într-o seară de Noiembrie, Moody se afla pe o stradă din New York, cînd deodată un impuls irezistibil l-a împins să fie puțin singur. Îl apăsa ceva. Privi împrejur unde ar putea să se retragă. Ce să facă? Își aminti că un prieten locuia prin apropiere. Alergă la locuința acestuia și-i ceru o cameră unde să poată fi singur. A rămas acolo mai multe ore, bucurîndu-se de plinătatea Duhului Sfînt. Atunci rugul vieții lui a fost aprins de focul Duhului Sfînt. În mod cu totul ciudat, deodată a încetat de a mai insista în predicile sale ca oamenii să înceapă o viață creștină, făcînd ceva pentru Hristos. Acum spunea : "lăsați pe Hristos să facă ceva pentru voi". În predicile lui s-a văzut imediat un nou suflu de viață.

Cînd clădirea Bisericii a fost gata, au chemat pe păstor să officieze deschiderea ei. În seara de 24 Decembrie 1871, privind peste mulțime la serviciul de inaugurare, Moody se întreba de unde venise atîta mulțime! Erau peste 1000 de copii însoțiți de părinții lor; a fost o mare bucurie. Parcă cerul atinsese pămîntul în cele două ore cît dură serviciul de inaugurare.

Aici și-a început din nou Moody lucrarea sa. Era și el un om cu totul nou. Mai tîrziu, fiind solicitat de un grup de reporteri la New York, el a relatat

experiența prin care trecuse, asta în ciuda obiceiului său de a nu-și comunica experiențele personale. El a declarat atunci : "Înainte inima mea nu era într-o rugăciune fierbinte, ceream tot timpul ca Dumnezeu să mă umple cu Duhul Sfânt. Dar într-o zi, pe stadă la New York, o ce zi a fost aceea! Nu o pot descrie și rareori mă refer la ea, ca la o experiență prea sacră, spre a o pomeni. Și apostolul Pavel a avut o experiență de care n-a vorbit niciodată timp de 14 ani. Pot să spun doar că Dumnezeu însuși mi s-a descoperit atunci, avînd cu El o experiență a iubirii Lui atît de puternică, încît i-am cerut să-și oprească mîna asupra mea. Apoi m-am dus acasă și am predicat din nou. Predicile nu erau diferite, nu prezentam nici un adevăr nou și totuși iată că sute de oameni s-au întors la Dumnezeu. Nu aş vrea să mai fiu unde am fost înainte de acea experiență binecuvîntată, nici dacă mi-ați da toate comorile din lume".

Cu altă ocazie Moody declară : "Am fost timp de 10 ani în Biserica mea fără să știu ceva despre Duhul Sfânt. Cînd am auzit pe un om la o adunare de amiază afirmînd că Duhul Sfânt este o Persoană, m-am gîndit că el nu-i în toate mințile. Teribil să vezi eforturile zadarnice ale oamenilor încercînd să facă lucruri spirituale, dar fără efect spiritual. Oamenii sînt împotriva Evangheliei din cauza predicatorilor lipsiți de puterea și înțelepciunea Duhului Sfânt. De fapt, Duhul Sfânt și puterea Sa e ceva cu totul distinct de convertire. Aș prefera să merg să sparg piatră pe marginea drumului, decît să merg la lucrarea sfîntă fără să am ungera Duhului Sfânt".

"După un an de activitate în noul Tabernacol, am făcut primii pași pentru zidirea unei Biserici permanente. Contribuții au început să ne sosească din toate părțile. Mii de copii din Școala Dumini-

cală contribuiau fiecare cu cîte un cent, pentru o cărămidă la noul edificiu. După 2 ani, parterul clădirii a fost gata și acoperit provizoriu pentru adunări. Iar mai tîrziu, din cîștigul realizat cu tipărirea unei cărți de cîntări, a fost ridicat și un etaj, numind clădirea aceasta: "Chicago Avenue Church".

Cinci ani după incendiul de la Chicago, dintr-o misiune în care era plecat pentru mai mult timp, Moody trimite scumpei sale biserici scrisoarea de mai jos : "Nu e nevoie să vă spun cît de mult aș vrea să fiu cu voi de sărbători, dar Dumnezeu a rînduit altfel. Cum azi sînt singur, doar cu binecuvîntatul meu Stăpîn, simt că trebuie să vă spun cîte ceva din gîndurile care mi-au trecut prin minte timp de 15 ani. Mereu am fost preocupat de trei lucruri : de biserică, de asociația tinerilor și de un frate scump care acum e în ceruri. Chiar acum am fost înștiințat de moartea lui. Dumnezeu mi-a ascultat rugăciunea pentru acest frate : l-a mîntuit, l-a făcut folositor altora și acum l-a luat la El. Iar asociația tineretului a devenit de asemenea o binecuvîntare. Dar prima mea dragoste a rămas biserica. În ultimii ani, rar am îngenunchiat fără să mă rog în mod deosebit pentru biserica mea dragă din Chicago. În vremea din urmă ați ocupat în inima mea un loc deosebit. Oare să treacă acest timp de binecuvîntare fără ca Domnul să vă învioreze? Singura cale pe care orice biserică poate primi o binecuvîntare este să lase la o parte orice deosebiri de vederi, orice critici și răceală sufletească între membrii și toți să vină la Domnul Isus ca un singur om. Cînd biserica trăiește din plin îndemnul adus de către apostolul Pavel în 1 Corinteni 13, sînt sigur că mulți se vor adăuga la turma lui Dumnezeu. Aș vrea ca biserica să citească acest capitol în genunchi Marți seara și așa cum faceți de obicei,

să vă rugați ca Domnul să aplice cu putere acest text biblic în viața voastră. În vremea din urmă, rugăciunea mea fierbinte către Dumnezeu a fost mereu ca să mă ajute să mîntuiesc cît mai multe suflete și nu vă pot spune cît de minunat a răspuns El rugăciunilor mele. Acum mi se pare că-mi sînteți mult mai aproape și mai scumpi ca oricînd. Inima mea se îndreaptă spre voi și doresc să vă văd pe toți mereu în fața lui Dumnezeu pentru un belșug proaspăt de dragoste“.

”Astăzi am găsit un verset în 1 Petru 4 : 8, pe care niciodată înainte parcă nu l-am citit : ”Mai pe sus de toate, să aveți o dragoste fierbinte unii pentru alții“. Gîndiți-vă mult la acest îndemn și puneți-l în capul listei cererilor voastre. Credința e bună, dar dragostea frățească e mai presus. Bun e și adevărul. Minunat e să vezi Biserica lui Dumnezeu studiind Cuvîntul Lui, dar ce sîntem noi fără dragoste ? O, iubiții mei frați, de ați primi un asemenea fluviu de dragoste din înălțimi, așa fel ca să vi se umple inimile la toți ! În ultima noapte pe pămînt a Domnului Isus, înainte de a-L răstigni, El a spus ucenicilor Săi : ”Aceasta este porunca Mea : să vă iubiți unii pe alții, cum v-am iubit Eu“ (Ioan 15 : 12). Să ne gîndim la aceste cuvinte solemne, iar dragostea lui Hristos să ne constrîngă pe toți laolaltă, să fim ca un singur om“.

În încheierea acestei scrisori, Moody are cîteva cuvinte speciale pentru păstorul ei, Rev. Dr. W.J. Eddmann : ”Sper că ai să ții credincioșii la acest gînd al dragostei. Sînt sigur că la acest punct poate să devieze biserica. Trebuie să avem dragoste mai pe sus de orice ! Observă cum apostolul Pavel și Petru au căzut de acord în această privință. Să spunem și noi, că dacă biserica răspunde în dragoste, va răspunde și în toate celelalte. Dumnezeu să

vă binecuvînteze într-un chip minunat, e rugăciunea mea continuă“.

Mai tîrziu, în 1876, în predica de deschidere a Evanghelizărilor ținute la Hîpodromul din New York, Moody spunea în legătură cu puterea lui Dumnezeu : ”Cînd Dumnezeu vrea să mute un munte, El găsește și puterea de a face aceasta. Un strop din puterea lui Dumnezeu este mai puternic decît întreaga lume !“

A DOUA CĂLĂTORIE ÎN ANGLIA

Lucrurile au mers așa de bine în Tabernacol, încât Moody s-a gândit că ar putea pleca din nou pentru câțiva timp din Chicago. Se simțea împins să viziteze iarăși Anglia, cu scopul de a învăța pe alții și de a învăța și el de la alții, pe care spera să-i întâlnească la conferința de la Dublin. Astfel, în Iunie 1873, el luă vaporul spre Anglia. Această vizită ne atrage atenția deosebită spre un eveniment care a marcat cu o nouă rază de lumină predarea lui creștină. El era hotărât să nu predice. Dar într-o zi, la încheierea unui serviciu de rugăciune în Hold Beiley Lesey, păstorul îl rugă să predice totuși Duminica următoare. Moody ezita puțin, apoi consimți.

Serviciul de dimineață i s-a părut foarte rece și neînsuflețit. Asistența nu manifesta mult interes și Moody socotea o dimineață pierdută. Dar la serviciul următor, spre seară, în timp ce predica, se părea că atmosfera este plină de Duhul Sfânt. O mare tăcere se coborî peste ascultători și un adânc interes pentru Cuvîntul Domnului, deși el nu petrecu mult în rugăciune în ziua aceea. Astfel că nu înțelegea ce se petrece exact acolo.

Cînd termină predica, ceru ca cei ce doresc să se întoarcă la Dumnezeu, să se ridice în picioare, ca el să se roage pentru ei. O mulțime se sculară, parcă toți erau în picioare. Moody și-a zis în sine : oamenii n-au priceput despre ce-i vorba, ce înțeleg eu prin faptul că le cer să se ridice în picioare. Pînă atunci el nu mai văzuse așa rezultate și nu știa ce să facă. De aceea a explicat din nou că toți cei care doresc să devină urmașii Domnului, să treacă în camera alăturată. Trecînd acolo, nu mai era loc de oameni. Păstorul bisericii era surprins și

Moody la fel. Nimeni nu s-a așteptat la o așa binecuvântare. Nu se poate spune că Dumnezeu nu-i în stare să mîntuiască deodată sute și mii, la fel cum mîntuie pe unul sau doi.

Cînd Moody ceru din nou ca cei ce realmente vor să-L urmeze pe Domnul să se ridice, iarăși toată adunarea s-a ridicat în picioare. Nu știa ce să mai creadă. După cîteva clipe le-a spus că cei ce doresc aceasta, să se întîlnească acolo cu păstorul lor a doua seară.

A doua zi el a plecat la Dublin, dar Marți seara i-au cerut să se întoarcă urgent, deoarece Luni seara fuseseră și mai mulți ca Duminică. Moody s-a întors și timp de 10 zile a continuat evanghelizarea, iar rezultatul a fost, cîștigarea a 400 suflete pentru Domnul.

După cîtva timp a descoperit secretul acestei lucrări minunate a Duhului Sfînt. Acelei Biserici îi aparțineau și două surori : una dintre ele era sănătoasă, cealaltă bolnavă la pat, de mai multă vreme. Într-o zi, bolnavei îi trecu prin minte că ar putea lucra pentru Domnul prin rugăciune. Și începu să se roage ca Dumnezeu să trezească biserica lor. Zi și noapte stăruia în această mijlocire.

Citind și într-o revistă despre unele adunări ținute de Moody în America, deși nu-l cunoștea, ea începu să se roage ca Dumnezeu să-l trimită și în biserica ei.

Duminica în care Moody a predicat în biserica lor la amiază, sora ei i-a spus : "Cine crezi că a predicat azi?" Bolnava începu să înșire numele cîtorva păstori cu care păstorul lor obișnuia să facă schimb. În cele din urmă i-a spus : "A fost Moody din America". — "Știu ce înseamnă asta, — strigă bolnava — Dumnezeu a ascultat rugăciunile mele".

Moody a rămas convins că această rugăciune de mijlocire l-a făcut pe el să meargă acel an în Anglia. El nu a istorisit acest caz decît ca să ilustreze valoarea rugăciunii. Cauza reală a acestor treziri era că Moody devenise "Rugul în flăcări", fapt care a atras atenția și altor predicatori, aprinzîndu-i și pe ei la rîndul lor.

La Dublin, timp de trei zile, el a luat parte la o conferință. Tot timpul a fost găzduit de Henry Bewley la care, printre alți musafiri era și Henry Varley, un fost misionar în Australia. Acesta era cu doi ani mai tînăr decît Moody. Mama lui, femeie de o excepțională cultură, fusese președinta unui seminar. Încă de la vîrsta de 12 ani, Varley începuse să frecventeze biserica baptistă, iar la 15 ani, harul a lucrat în inima lui. La 19 ani (în 1851), el a plecat în Australia la minele de aur de acolo. Duminica și serile din săptămîină se ocupa cu predicarea Evangheliei. În 1852 se întoarse în Anglia unde se căsători și deschise o fabrică de mezeluri la Londra. Totodată se angajă ca predicator al Evangheliei la o biserică. Lucrarea lui Dumnezeu a fost așa de puternică acolo prin el, încît nu peste mult timp au trebuit să zidească o casă de rugăciune cu mai multe balcoane, supranumită mai tîrziu Tabernacolul de Vest al Londrei. Aici el a servit ca pastor timp de 20 de ani. Varley a fost un prieten nedespărțit al lui Moorehouse. Spre a participa la evanghelizări, el a călătorit în toată lumea: 10 călătorii în Australia, 3 în America, 2 în Germania și odată în Africa de Sud, Siam și India. În aceea vreme, trăiau adevărații uriași spirituali.

În timpul conferinței de la Dublin, mai mulți credincioși s-au adunat într-o zi dis-de-dimineată într-o livadă, pentru o oră de rugăciune specială, mărturisiri și reînoirea consacrării. La această adu-

nare, într-o adâncă umilință, mai mult în șoaptă, Varley rosti fraza de neuitat : "Lumea încă n-a văzut ce poate face Dumnezeu în omul, cu omul și prin omul care este pe deplin predat Lui!"

Moody a fost foarte mișcat auzind cuvântul: un "OM". Nu un om mare, nici învățat, nici bogat, nici înțelept, nici bun orator, ci simplu: un om! Atunci el a spus: "Eu voi încerca să fiu acel om!"

Aceste cuvinte au marcat consacrarea totală și pentru totdeauna a lui Moody. Curînd s-a înapoiat în America, dar pentru scurt timp, apoi reveni iarăși în Anglia. Întîlnindu-l din nou pe Varley, i-a spus: "Acelea au fost cuvintele Domnului prin gura ta, pentru sufletul meu!"

După plecarea sa din Anglia, Pennefather, unul din fruntașii conferinței la care luase parte Moody, a fost adînc impresionat și a rămas cu convingerea că Moody era omul pentru care Dumnezeu a pregătit o mare lucrare. De aceea, nu peste mult timp, îi scrisese despre ușa larg deschisă ce o are la Londra și împrejurimile ei, propunîndu-i sprijinul său călduros dacă ar putea să-l ajute cu ceva. Alte invitații cordiale a primit de la Cuthbert Bainbridge din Newcastle și de la Henry Bewey din Dublin. Toate acestea erau însoțite de promisiuni pentru suportarea speșelor de transport a lui Moody și a însoțitorului său.

A TREIA CĂLĂTORIE

După ce a pus la punct lucrarea la care era angajat, s-a hotărît să accepte aceste invitații. Phillips, un bun prieten al său, care era și cîntărețul de seamă în aceea vreme în America, a fost invitat să-l însoțească. Acesta, neputînd să meargă, l-a rugat pe P.P. Bliss să-l înlocuiască — faima acestuia ca solist și compozitor evanghelic se răspîndise de mult. El l-a însoțit pe Moody în foarte multe ocazii și erau strîns legați unul de celălalt, dar acum și acestuia îi era imposibil să meargă.

La început Moody a fost de părere ca Sankey să rămînă și să continue lucrul în biserică și la Asociație, dar pînă la urmă, văzîndu-se nevoit, își schimbă părerea și se hotărî să plece cu Sankey pentru cîteva luni.

Cineva i-a spus: "Abia ați venit, pentru ce vreți să plecați iarăși?" Moody răspunse: "Să cîștigăm zece mii de suflete pentru Hristos". S-a întîmplat însă că nimeni nu le-a trimis bani pentru drum. Așa că au așteptat din Septembrie 1872 pînă în Mai 1873, cînd au plecat pe banii lor, ajutați fiind de John Farwell, care le-a dat un cec de 600 dolari.

În ziua de 17 Iunie au sosit la Liverpool. Acolo au aflat de ce nu li s-au trimis banii de drum. O scrisoare ajunsă în mîinile lui Moody arăta că cei ce-l chemaseră, au murit între timp. Sankey a fost foarte dezamăgit. Se aflau într-o țară străină, fără nici un fel de invitație, fără nici un comitet de ajutorare. Moody, cu scrisori de vești rele, spuse: "Dacă Domnul ne va deschide o ușă, vom intra pe ea, dacă nu, ne vom întoarce înapoi în America. El încercă să vîre scrisoarea într-un buzunar al hainei. Cum însă nu intra, scoase portofelul ca să-și aranjeze actele. Tocmai deasupra era o scrisoare pe care

o neglijașe. O citi și apoi spuse: "Vom rămîne, iată o ușă deschisă". Scrisoarea era de la George Bennett, secretarul onorific al organizației Y.M.C.A. din York. Ea conținea propunerea ca Moody, în caz că va ajunge pe acolo, să țină predici cîteva zile la Dioceza lor. Moody telegrafiă lui Bennett: "Sîntem gata să începem". La care Bennett îi răspunse: "Aici religia e foarte coborîtă. Ne trebuie o lună de pregătire". Și îi ceru data cînd ar putea să vină. Moody îi comunică: "În seara aceasta voi fi la York".

Sankey merse la Manchester, la Henry Moorehouse, iar Moody cu soția plecă la Londra, urmînd apoi să se întîlnească la York. Peste trei zile, cînd Sankey sosi la York, îl găsi pe Bennett amărît în mica farmacie. Întrebînd de Moody care sosise înainte, acesta îi arată cu degetul spre tavan, că se află într-o situație foarte critică: "Predicatorii străini sînt priviți la noi cu suspiciune" — spuse el. Dar Moody nu se dădu bătut. El hotărî o întîlnire cu predicatorii din oraș. Pentru Duminica următoare, două biserici au fost puse la dispoziția lor: una baptistă, alta congregaționalistă, iar pe data de 25 Iunie au început serviciile de evanghelizare.

Iată o notiță din autobiografia lui Sankey, în legătură cu această ocazie: "Erau mai puțini de 50 de oameni. Au ocupat locurile cît mai departe de amvon. Nici nu voiau să cînte. Nu se luau după harmoniu. Așa a început una dintre cele mai mari treziri spirituale".

A doua zi Moody lansă un apel pentru ora de rugăciune de amiază, care urma să se țină într-o cameră de sus, cam întunecoasă, deasupra farmaciei. Au venit 6 persoane. După 7 zile, un tînăr foarte prezentabil se ridică și mărturisi: "Ceea ce spune Moody despre Duhul Sfînt este adevărat.

Eu am predicat câțiva ani din greu și m-am zbatut zadarnic. De două zile m-am retras singur și am stat cu Domnul meu, rugându-L: "O, Dumnezeule, dă-mi Duhul Sfânt". Și Domnul a avut biruință asupra mea, m-am predat pe deplin Lui. Acest tânăr a fost F.B. Mayer. Iată cuvintele lui referitoare la acele zile:

"L-am cunoscut pe Moody într-o zi neuitată, din 1873. Parcă-l văd conducând ora de rugăciune de amiază într-o cămăruță mică, umedă, din colțul străzii Coney. Acel modest început a dus la un seceriș foarte bogat. Și această mișcare a fost începutul a ce avea să culmineze după câteva luni în Free Assembly Hall Edinburg, iar apoi în Sala Agriculturii și la Opera Regală din Londra. A fost ceasul de naștere a unei noi concepții de slujire, noi metode de lucru, noi inspirații și speranțe. Pe atunci eram pastor în orașul York, un tânăr legat cu lanțurile convenționalismului. Așa fusesem instruit, așa începusem cariera mea. Dar aici am descoperit un nou ideal. Prima caracteristică a lui Moody care m-a izbit, a fost faptul că era absolut natural, neconvențional. După o anumită metodă, care probabil îi dădea prospețimea și felul neașteptat de prezentare; nici cea mai slabă umbră de fanatism sau extravaganță. Totul era în acord cu un ales bun simț, cu o dicțiune corectă, o metodă simplă, pe cât de atractivă pe atât de rodnică".

"Primele zece zile au fost mai sărace în rezultate. Moody a acceptat invitația pe care i-a făcut-o tânărul Mayer să predice în biserica baptistă unde era pastor. Serviciile au ținut două săptămîni și trezirile au și început. Domnul a lovit stîncă seacă a îndoielilor și a necredinței din York și sute de suflete, după predică, umpleau cămăruța de rugăciune. Mi-aduc aminte de acea cămăruță care a fost lăca-

șul rugăciunilor noastre lungi și fierbinți. Îmi aduc aminte că și Moody, la o mare întrunire în Manchester, s-a referit la această cămăruță, ca fiind fântâna din care a țîșnit fluviul binecuvîntărilor pentru întreaga țară“.

Cea dintîi adunare de o zi întregă, ținută de Moody în Anglia a fost organizată de F.B. Mayer. În general adunările începeau la orele 11 și se terminau la 5 după masă, urmate de un serviciu de evanghelizare. Această inovație a atras atenția multora. Întîi era o oră de mărturisiri și rugăciune; a doua oră de cîntări; a treia, o oră a făgăduințelor, care consta din mărturii din partea credincioșilor cu privire la îndeplinirea făgăduințelor în experiența lor proprie; a patra, o oră de mărturii despre Hristos făcute de cei convertiți; a cincea, o oră biblică ținută de Moody; în sfîrșit a șasea, o oră de împărtășire condusă de Moody, ajutat și de alți predicatori.

Cele cinci săptămîni de activitate intensă în York au avut ca rezultat convertirea multor suflete. De aici s-a trecut la Sunđerland cu adunări și mai numeroase. Rees, care l-a invitat pe Moody, era pastorul Bisericii Baptiste Betesda. El i-a pus la dispoziție casa de rugăciune pentru serviciile de evanghelizare. Clădire care curînd s-a dovedit neîncăpătoare. Aici, ca și în York, accentul s-a pus pe ora de rugăciune de la amiază și pe adunarea de toată ziua. Interesant de citit impresiile pastorului Rees, din acea lună de colaborare cu Moody și Sankey:

1. Amîndoi sînt de o sinceritate totală.
2. Sînt atît de desinteresați măterialicește pe cît de zeloși în cele duhovnicești. Zelul lor e într-adevăr extraordinar.
3. Moody e "Mercur", Sankey "Orfeu". Cel dintîi nu e prea elocvent, nici poetic sau romantic, dar

niciodată nu spune fleacuri. Vorbitor rapid, chiar prea rapid, tot ce spune el are forță, totdeauna la subiect și fără să se lungească, ceea ce prezintă un avantaj în plus. Ilustrațiile asupra textului sînt adunate de pretutindeni, cele mai multe din proprie experiență. Inflăcărarea lui Moody, energia sa neobosită, curajul și tactul său, cît și iubirea sa pentru oameni se fac totdeauna simțite.

De la Sunderland Moody și Sankey au plecat la Newcastle. Ei cîștigaseră simpatia tuturor predicatorilor de diferite culte; cu excepția Bisericii de Stat, care pe motiv că Moody nu fusese pastor ordinar, refuză orice colaborare cu el.

După cîteva săptămîni de succes în regiune, Owen, redactorul ziarului local "The Newcastle" și membru în Parlament ales de districtul lui, ceru permisiunea să scrie despre adunările lui Moody. Se vorbea ca despre un minunat fenomen religios. Articolul lui Owen a făcut o adîncă impresie în toată Anglia. Rezultatul a fost că din toate părțile au început să sosească o mulțime de invitații pentru servicii de evanghelizare.

Newcastle era orașul lui Bainbridge, la a căruia invitație Moody venise de fapt în Anglia, dar care între timp decedase. Adunările au fost ținute în Biserica Baptistă Rye Hill, cu vreo 1600 locuri. Curînd s-a dovedit și ea neîncăpătoare.

Un cronicar al epocii spune: "Moody predică dar acest cuvînt "predică" nu se prea potrivește cu vorbirea lui. El este ca un om de afaceri, practic și precis, ca în afaceri. Orice cuvînt pe care îl rostește caută să-l ducă la țelul fixat, altfel el îl consideră în vînt. Cei mai mulți cred că există o viață după moarte, că este o cale de mîntuire și una de pierzare veșnică; și aceasta e o afacere destul de importantă. Moody merge la miezul problemei. El spune

că deține mîntuirea, că este mîntuit de Fiul lui Dumnezeu pe veci, că orice suflet care o dorește într-adevăr, o poate avea numai decît această mîntuire. Că poate să devină perfect conștient de aceasta, să plece acasă fericit, așa cum dorește. Foarte mulți predicatori, dacă nu toți, prezintă ceea ce spun ca adevărul indiscutabil, dar exprimat într-un anumit fel. Moody, mai mult ca toți, revelează adevărul din Biblie și-l dovedește. Cred că acest lucru ar trebui să fie mai bine cunoscut de toată lumea“.

Clădirea bisericii devenind neîncăpătoare, adunările s-au mutat într-o mare sală a Conservatorului de muzică și aici Moody și Moorehouse, prietenul venit să-l asculte, au predicat în fața marilor mulțimi. Printre oamenii convertiți erau cele mai de seamă personalități ale orașului, apoi trezirea s-a extins la restul populației, ca în orașele din jur.

La venirea la Newcastle, o întrunire a fost anunțată pentru ziua de 12 Noembrie. Mulți preziceau un faliment. Dar cei care au simțit puterea Duhului Sfînt și iubirea lui Dumnezeu se rugau fierbinte pentru această întrunire. Nu numai populația din Newcastle, dar și vizitatorii din alte localități au venit cu trenul, umplînd balcoanele și locurile din biserică pînă la refuz. Apoi rezultatele au devenit tot mai vizibile. În legătură cu această lucrare de trezire, Moorehouse o numește ”scumpa lucrare a lui Moody“, menționînd cîteva lucruri importante în legătură cu predicatorul american:

1. El crede ferm că Evanghelia mîntuiește pe cei păcătoși, cînd aceștia cred și se bazează pe simpla relatare despre un Mîntuitor răstignit și înviat.

2. Cînd merge să predice, el așteaptă ca sufletele să fie mîntuite și rezultatul e că Dumnezeu onora credința lui.

3. El predică, ca și cum n-ar mai fi o altă ocazie de mîntuire în viitor, ca și cum păcătoșii n-ar fi auzit niciodată Evanghelia. Aceste apeluri sînt cele mai convingătoare.

4. El găsește credincioși care să lucreze după mesele. El îi îndeamnă să-i întrebe pe cei din apropierea lor, dacă sînt mîntuiți. Totul în lucrarea lui e foarte simplu. Și eu sfătuiesc lucrătorii în via Domnului să vadă și să audă pe frații lor iubiți, dacă e posibil să învețe de la ei cîteva lucruri binecuvîntate în vederea cîștigării sufletelor“.

La Newcastle, cu ocazia unei adunări, Moody a avut o convorbire cu prietenii de acolo, pe care a relatat-o mai tîrziu, ilustrînd nevoia lui de mărturisire și restituire prin cazul unei femei. Ori de cîte ori începea ea să se roage, îi apărea în fața ochilor cinci sticle cu vin, pe care le furase cînd era servitoare. Atunci nu se mai putu ruga. Spunîndu-i acest lucru lui Moody, el îi ripostă fără ezitare: ”Plătește-le!“

— ”Dar stăpînul meu de atunci a murit“.

— ”Nu trăiește nimeni din urmașii săi?“

— ”Ba da, un fiu“.

— ”Du-te la acesta și plătește-le lui“.

— ”Nu mă pot gîndi la așa ceva. Reputația mea este în joc“.

Femeia a plecat acasă supărată, dar a venit a doua zi, întrebînd dacă nu ar putea da lui Dumnezeu suma de bani pentru sticlele de vin.

— ”Nu — a fost răspunsul lui Moody — Domnul nu dorește bani de furat; singurul lucru e să-i restitui păgubașului“.

În sfîrșit, după multe zile de luptă cu mîndria ei, femeia s-a dus la fiul fostului ei stăpîn, i-a mărturisit totul și i-a dat banii pentru cele cinci sticle de vin. Acesta la rîndul lui a spus că nu-i trebuie

banii. Dar ea a stăruit ca să-i primească, astfel găsind pacea cu Dumnezeu și cu oamenii.

În Edinburg, Moody a început lucrarea Duminică 23 Noiembrie 1873. Serviciul s-a ținut în Sala de Muzică, cea mai mare din oraș. La începere sala era ticsită de lume. Balcoanele pline, pe scări și pe intervale mulțimea îngrămădită în picioare, iar mii de oameni au trebuit să se întoarcă acasă pentru că n-au putut să intre. Săptămîna următoare, seara, evanghelizările au fost ținute la Barclay Free Church, unde fiecare loc a fost ocupat. În fiecare seară au asistat peste 2000 de ascultători. Pentru a doua seară, serviciile speciale au fost ținute în trei biserici. În una, de la ora șase, în alta, de la șapte, în a treia, de la opt. Cu mult înainte de începerea serviciului, clădirile erau pline pînă la refuz. În fiecare seară rămîneau la urmă în sală pentru diverse lămuriri și rugăciune grupuri de zeci de persoane.

Aceste treziri spirituale au luat proporții uriașe. Barierele confesionale au dispărut. Toată luna Decembrie a fost o activitate intensă în acest oraș, ceea ce a avut ca rezultat cîștigarea a 3000 de suflete pentru Domnul.

Într-o Duminică dimineață, Catedrala Free Church Assembly Hall era tixită cu toți învățătorii Școlilor Duminicale din oraș. Fiecare și-a dat seama că lucrarea în care era angajat îi cerea o predare deplină și viețuire creștină învederată. Seara, aceeași clădire a fost plină cu profesorii de la facultăți și studenții din oraș.

Cu ocazia revelionului din anul 1873 s-a ținut probabil cel mai de seamă serviciu religios, ce a avut vreodată loc la Edinburg și a durat cinci ore.

Într-o altă Duminică dimineața, serviciul a fost consacrat numai tineretului. La terminare, cineva

a cerut lui Moody să mai țină încă o adunare. El a răspuns că dacă cei prezenți mai doresc o adunare pentru cei nemîntuiți, e gata să le vorbească. Iar cine are dorința să lucreze pe tărîmul Evangheiei, să se ridice în picioare. Deodată, toată asistența s-a ridicat și a doua adunare s-a ținut Vineri seara.

Dintr-o circulară trimisă tuturor predicatorilor din Scoția, în care li se comunica trezirile din Edinburg — păcat că nu o putem reda din lipsă de spațiu — se vede clar strînsa legătură dintre rugăciune și trezire. În luna Octombrie și Noiembrie, înainte de sosirea lui Moody, lucrătorii pe tărîmul Evangheliei de diferite confesiuni, precum și credincioșii care aveau la inimă lucrarea Domnului, s-au adunat mereu pentru rugăciune. În plus, tot timpul în care s-au ținut evanghelizările, a fost în fiecare zi cîte o oră de rugăciune. În această circulară se cerea ca frații din provincie să se unească cu ei zilnic în rugăciune timp de o oră, pentru ca să se cunoască pe pămînt calea Domnului și printre toate neamurile mîntuirea Lui. Pentru aceasta, să se bazeze în totul pe făgăduința Sa: "Cheamă-Mă, și-ți voi răspunde; și îți voi vesti lucruri mari, lucruri ascunse, pe cari nu le cunoști" (Ier. 33: 3).

Odată Moody a stat de vorbă cu 66 de tineri, dintre care 60 s-au convertit pe loc.

La un serviciu a venit și conducătorul unui club de necredinciosi cu scopul de al tulbura, căutînd ceartă cu Moody. Acesta îi arată necredinciosului nevoia lui de mîntuire, întrebîndu-l dacă a văzut pe cineva care să fi dorit sincer să fie mîntuit de Isus și Domnul să-l fi refuzat. Interlocutorul, cu capul plecat, încuviință că nu cunoaște un asemenea caz. "Scriptura nu poate fi înfrîntă — încheie Moody. Să știți că ne vom ruga pentru D-voastră și în cele din urmă vă veți întoarce la Dumnezeu". L-a

mai întâlnit pe acest om în alt oraș și a constatat că Duhul lui Dumnezeu lucrase la inima lui. Respectivul, întors la Edinburg, a fost convertit ascultând pe un alt predicator. Unele ziare americane au scris despre acest caz. Altădată, ajuns din nou la Edinburg, Moody a istorisit această convertire, tăgăduită de unii, și a adăugat: "Aflu că necredinciosul de altădată e prezent la această adunare. Dacă e adevărat, îl rog să se ridice și să-și mărturisească convertirea". Omul se ridică și mărturisi cum s-a opus altădată și ce lucruri mari a făcut Domnul pentru el.

Serviciul de despărțire s-a ținut pe un câmp întins, întrucât în oraș nu exista o sală în care să încapă mulțimile ce voiau să ia parte la acest serviciu.

După plecarea din Edinburg, Moody și însoțitorul său au ținut evanghelizări în câteva orașele ale Scoției. Apoi, la 7 Februarie 1874, s-au oprit la Glasgow. Aici pregătirile au început de la mijlocul lui Decembrie, când peste o sută de predicatori împreună cu alți credincioși din bisericile evanghelice s-au întâlnit laolaltă pentru a discuta aranjamentele necesare, apoi mai mult de o lună au avut zilnic o oră de rugăciune la amiază.

Aici evanghelizarea a început în ziua de 7 Februarie la ora 9, când sala primăriei era plină cu vreo 3000 de învățători ai Scolilor Duminicale. Serviciul a început seara la orele 6,30. Dar cu o oră mai înainte sala era plină pînă la refuz și o mare mulțime era îngrămădită la intrare. Aceștia din urmă au fost îndrumați la trei biserici din apropiere, dar curînd și acestea s-au umplut.

Moody mai fusese la Glasgow în 1872, fără ca atunci să atragă atenție mulțimilor. Acum însă, de la început s-a văzut că e însoțit de o putere deose-

bită. Pregătirea acestei evanghelizări n-a fost zadarnică și mâna lui Dumnezeu atingea masele. Au fost ținute adunări pe străzi și în piețele orașului. Părinții, mamele se întorceau la Dumnezeu, apoi se adunau în rugăciune pentru mântuirea copiilor lor. La fel și copiii credincioși își aveau adunările lor.

Dr. Bonar, referindu-se la aceste întruniri de evanghelizări, nu mult după ce începuseră, spunea: "Predicatorii de toate confesiunile iau parte cu toată dragostea. Oamenii vin de la mari distanțe ca să întrebe de calea vieții, treziți la aceasta nu de mijloace omenești, ci evident, de Duhul Sfânt, care suflă peste țara noastră, cum n-am mai avut în Scoția. Aceeași Evanghelie, ca cea de altă dată, e predicată tuturor oamenilor; Hristos a fost făcut păcat pentru noi, Hristos înlocuitorul, Hristos cel răstignit, puterea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu spre mântuire. Dar acum Evanghelia e predicată cu puterea Duhului Sfânt revărsat din ceruri".

La 16 Aprilie s-a ținut aici o conferință a lucrătorilor pe tărîmul Evangheliei din Scoția. Au luat parte vreo 5000 de delegați. Întîlnirea a avut loc în Palatul de Cristal al Grădinii Botanice. Una dintre cele mai impresionante adunări a fost a personalului de serviciu, care erau vreo 12000 în întreg oraș. Cele 5000 de locuri din palat au fost toate ocupate și la ușă mai stăteau încă vreo cîteva sute, iar altele care au reușit să mai intre stăteau în picioare. În seara următoare a fost o întrunire a tineretului.

Ultimul serviciu s-a ținut în Palatul Grădinii Botanice. Sankey și-a găsit un loc și a început serviciul cu un număr de 6000 sau 7000 care erau înghesuși înăuntru, în timp ce afară era o altă mulțime de vreo 20000. Cînd a sosit Moody într-o trăsură, nu putea să intre. Văzînd situația, s-a suit pe

capra trăsorii și ceru coriștilor care erau pe afară, să cînte o cîntare, apoi începu să predice despre "Mîntuirea momentană". Cei dinăuntru, auzind ce se întîmplă, au ieșit și ei cu toții afară. A fost un serviciu minunat. La terminare, Moody a invitat pe toți cei care vor să-L urmeze pe Domnul să' între în Palat. Cele 5000 de locuri s-au umplut, iar la apelul său, mulți s-au hotărît pentru Hristos. Între aceștia a fost și Henry Drummond, care de la acea dată s-a dedicat lucrării de evanghelizare.

Joi 24 Mai, fiind sărbătoare națională, ziua Reginei Victoria a Angliei, Moody a luat parte la o adunare de rămas bun de la Edinburg, ținută în aer liber. Aici Moody a predicat la vreo 20000 și s-a repetat scena de Duminică anterioară de la Glasgow.

În biografia lui Henry Drummond scrisă de Dr. George Adam Smith se arată că puterea mișcării de trezire nu s-a limitat la cadrul restrîns al bisericilor, ci s-a răspîndit mult mai departe de hotarele lor. Una din trăsăturile cele mai importante și izbitoare a fost stimularea vieții sociale și a lucrărilor binefacere.

"Ca toate trezirile religioase — scria el — și aceasta își avea începutul în clasele sărace, dînd claselor avute motive de batjocură. Dar Moody, care cunoștea orașul și avea puterea să zugrăvească viziunea nevoilor, a inspirat pe credincioșii din Glasgow să înceapă lucrarea între delicvenți și să ajute pe cei nevoiași. Au fost vizitate mahalalele. Dumnezeu a binecuvîntat lucrarea și un mare număr au fost smulși din patima lor și redați societății".

"A fost amenajată o cantină care oferea celor săraci micul dejun în fiecare Duminică dimineața. Un nou interes a fost trezit pentru școlile industriale. O altă cantină a fost deschisă la o școală pro-

fesională pentru copiii debili sau subalimentați“.

La început, Moody l-a luat pe Henry Drummond și pe alți studenți ca să-l ajute. Apoi Drummond a fost însărcinat să vorbească uneori la adunări, astfel a devenit asociatul lui Moody, care i-a încredințat lucrarea cu tineretul.

V. Robertson Nicoll, redactorul ziarului "The British Weekly", în introducerea sa la cartea lui Drummond intitulată "Viața Ideală", relatează trezirea din Scoția și legătura dintre Moody și Drummond: "O criză se apropia sigur, criză care putea foarte bine să fărîme Biserica. Dar aceasta nu s-a întîmplat, datorită mai multor influențe, însă mai ales a lui Moody". În 1873 el și-a început lucrarea în Barclay Free Church, din Edinburg. Cu câteva zile înainte, Drummond primise o revistă de la Societatea Teologică a colegiului său, despre "Diagnozele spirituale", de unde a înțeles că nu predicarea e cel mai important lucru, ci preocuparea personală cu cei nehotărîți ar aduce mai bune rezultate. Cu alte cuvinte, s-a gîndit că religia practică ar putea fi tratată ca o știință exactă. El s-a dedicat studiului științific, cu gîndul să dea doctoratul în știință. Moody a făcut asupra lui o adîncă impresie la Edinburg și a atras pe cei mai buni studenți.

Cu ochiul său pătrunzător, Moody a observat că Drummond putea fi cel mai bun ajutor și l-a asociat la lucrare. Și a avut rezultate minunate. Chiar de la început, Drummond a atras și a mișcat mulțimile, ceea ce l-a făcut ca doi ani de zile să se dedice lucrării de evanghelizare în Anglia, Scoția și Irlanda. Astfel a ajuns să cunoască tineretul, devenind un vorbitor de renume.

La Aberdenn, o altă localitate din Scoția, nu s-au găsit clădiri care să cuprindă mulțimile ce veneau

să asculte Evanghelia predicată de Moody. Duminică, 14 Iunie 1874, adunarea a fost ținută într-un amfiteatru în natură, unde a fost ridicată o estradă pentru cor și vorbitor. Cu mai bine de o oră înainte, vreo 10.000 de persoane erau îngrămădite în jurul estradei și în timp ce Moody predica despre "Plata păcatului este moartea", s-a adunat o mulțime de 20.000 de persoane. În cele vreo 12 localități unde a lucrat în timpul verii, la anumite servicii ținute în aer liber, numărul ascultătorilor trecea în medie de 15.000.

Într-un orașel, un patron care avea mai mulți salariați, după ce s-a pocăit, a stăruit ca fiecare să se ducă să-l asculte pe Moody. Toți salariații s-au dus și au fost convertiți, afară de unul care s-a încăpățânat, opunându-se pe motiv că Moody nu e pastor ordonat. După câteva săptămîni, Moody predica într-o altă localitate de pe malul unei ape, despre cuvintele lui Naaman: "Eu credeam". Din întâmplare, salariatul acela se afla în oraș în acea zi, plimbîndu-se pe malul râului. Văzînd mulțimea adunată, se duse să asculte, acolo se întorese și el la Dumnezeu. La urmă, întrebînd cine era predicatorul, a aflat că era Moody. Dumnezeu întrebuița-se pentru mîntuirea lui, tocmai pe cel pe care el nu-l voia.

Vîlva rezultatelor evanghelizărilor din Scoția a făcut ca și credincioșii din Londra să-l invite pe Moody. Cum însă aici nu era o colaborare între diferitele confesiuni, el a înțeles că încă nu era momentul și a acceptat invitațiile urgente pentru Irlanda.

Prima misiune acolo a fost la Belfast. Duminică dimineața 6 Septembrie 1874 a ținut un serviciu la o Biserică din centru, numai pentru lucrătorii Evangheliei. Cu mult înainte de începere, clădirea

era plină. Aici a vorbit despre "Necesitatea consacării depline pentru slujbă și lucrarea neobosită pentru Domnul".

Seara, a treia adunare a avut loc în cea mai mare clădire a unei biserici din oraș, cu o capacitate de 2.000 locuri, dar totuși neîncăpătoare, așa că o mare mulțime a rămas în stradă.

La ora de rugăciune de la amiază luau parte cam 1.500 de persoane. Și aici, ora de rugăciune a devenit baza lucrării și s-a dovedit o mare binecuvîntare. Aici evanghelizările au durat pînă la 16 Octombrie, avînd ca rezultat peste 2.000 de persoane care s-au predat Domnului.

La Dublin, terenul a fost pregătit prin rugăciune cu mult înainte. Cînd a ajuns acolo, cum bisericile nu aveau clădiri așa mari, au luat Palatul Bursei și aici s-au ținut serviciile de evanghelizare. La 29 Noembrie s-a încheiat conferința de trei zile, ținută pentru vestitorii Evangheliei, la care au luat parte 800 de persoane. Înainte de plecare, a avut loc o adunare a celor convertiți, la care au luat parte vreo 2000 de persoane.

De aici, Moody cu însoțitorul său, au plecat la Manchester. Aici serviciile nu au fost caracterizate prin spiritul de bucurie, ca și în celelalte localități din Scoția și Irlanda, ci mai mult printr-o evlavie solemnă și călăuzire în sens practic, ceea ce a dus la trezirea localităților din jur. Un alt rezultat important a fost impulsul pe care l-a dat Asociației Creștină a Tinerilor: Y.M.C.A.

La Sheffield evanghelizările au început în seara zilei de 31 Decembrie 1874. "Ce se poate face pentru masele nemîntuite?" a întrebat Moody. Vorbind despre foametea spirituală din Anglia pe care nici n-o putea visa, a continuat: "De exemplu, aici mi s-a spus că ar fi 150.000 de locuitori care nu

numai că nu merg la nici o biserică, dar chiar dacă ar vrea să meargă, n-ar avea unde. Mi se pare că mai întunecate decît aceste mii de oameni fără Hristos, sînt miile de creștini adormiți și fără vlagă, care trăiesc în mijlocul lor, frecîndu-se de ei zilnic pe stradă, fără ca măcar să-i înștiințeze despre moarte, veșnicie și judecata viitoare“. Vorbind despre decăderea lumii, el a spus: ”Acei dintre noi care sîntem credincioși să ne ascundem fața de rușine și să ne rugăm lui Dumnezeu să ne scape de vina lumii pierdute. Cred că dacă este ceva care străpunge inima Domnului, nu e vinovăția lumii, ci indiferența Bisericii. Nu e deajuns să spui că ai milă, este necesară acțiunea personală. Pot plăti pe cineva să facă ceva, dar niciodată nu-l voi putea plăti să facă lucrul meu personal. Eu singur răspund înaintea lui Dumnezeu și tot așa fiecare dintre voi“ . După ce a predicat în seara de Revelation, a făcut apel la cei ce doresc ca credincioșii să se roage pentru ei, să se ridice în picioare. Cîțiva s-au ridicat. S-au făcut rugăciuni pentru ei. Tocmai atunci au început clopotele să sune, Moody a încheiat prin rugăciune.

De aici a plecat la Birmingham, unde a rămas două săptămîni. S-a găsit o sală cu o capacitate de 11.000 de locuri. Era enormă și totuși neîncăpătoare. Era ticsită cu o oră înainte de începerea serviciului. În primele opt zile, numărul total al ascultătorilor s-a ridicat la 106.000. La început, Dr. W. Dale privea rezervat și cu bănuială lucrarea, datorită faptului că Moody nu avea studii teologice. Crescînd interesul, Dale a început să ia parte la adunări, ca mai tîrziu să spună: ”Despre forța lui Moody ca predicator e greu să vorbesc. Orice om care poate interesa și impresiona de la 3.000 la 6.000 de persoane, jumătate de ceas dimineața și

trei sferturi de ceas după masă, care mai poate apoi interesa o a treia mulțime de 13.000 la 15.000 de ascultători pentru trei sferturi de ceas seara, trebuie să aibă o putere deosebită, fără discuție. Desigur, sînt în mulțime din cei care ascultă fără să țină seama ce li se spune. Dar am stat într-un loc de unde puteam vedea impresia pe care a produs-o vorbitorul. Rareori am văzut figure care să nu fi exprimat cel mai viu interes“.

”Mulțimea era amestecată: tineret, vîrstnici, bogați și săraci, meseriași, negustori, comercianți, tineri abia ieșiți de pe băncile școlii, femei cu și fără educație, bărbați care știu mai mult despre cîini și despre porumbei decît despre cărți. Pentru un timp n-am putut înțelege ce se petrecea și nu sînt nici acum destul de sigur că înțeleg totul. La prima adunare predica lui Moody a fost simplă, directă și plăcută, plină de speranță; cu ceva humor și patos, ilustrată cu o istorioară sau două, care a umplut ochii celor mai mulți în lacrimi, din rest, nimic remarcabil în vorbire. O oră de rugăciune cu predică la opt dimineața, pe o ceață groasă și ger de Ianuarie, a fost cel mai greu lucru, încît n-aș fi crezut să vină cineva. Dar mi s-a părut că e cea mai binecuvîntată adunare la care am luat parte vreodată. În sală era căldură și chiar raze de soare. În aceeași zi, seara, am priceput de ce Moody a avut atîta reușită în alte părți“.

A doua zi de dimineață, la ora de rugăciune, vorbirea a fost mai tăioasă și izbitoare. Iar la serviciul de seară am putut să constat că vizitatorul are facultatea de a face ca adevărurile elementare ale Evangheliei să fie clare și pline de viață. Marți seara i-am spus lui Moody că lucrarea a fost în mod clar a lui Dumnezeu. A zîmbit vesel și mi-a spus că i-ar fi părut rău dacă ar fi fost altfel“.

De atunci pastorul Dale a avut un deosebit respect față de Moody și-l considera că e îndreptățit să predice Evanghelia "fiindcă n-ar putea să vorbească odată despre sufletul pierdut, fără să n-aibă ochii plini de lacrimi".

De la Birmingham Moody a mers la Liverpool. Aici fiindcă orașul nu avea o sală așa de mare, de aceea s-a ridicat o baracă uriașă de 10.000 de locuri, ce a fost terminată în 40 de zile și a primit numele de "Sala Victoria". La prima întrunire, două treimi din ascultători erau tineret. La ora de rugăciune de amiază luau parte uneori 5 la 6.000. Aveau loc săptămînal 18 servicii în această sală. Alte servicii se țineau prin piață și pe străzi. Anumite servicii misionare se țineau în magazii, ba chiar în grajduri. Lucrarea a luat un mare avînt.

Adunarea copiilor, ce avea loc de obicei în fiecare Sîmbătă după masă, a fost extraordinară. S-au îngămădit în "Sala Victoria" vreo 12.000 de copii, iar alte vreo 2.000 au fost duși în sala unui circ din apropiere. Predica a constat din întrebări. Iar la cîntările lui Sankey, copiii provocau un tumult cînd își uneau și ei vocile, plini de entuziasm, cîntînd din toate puterile. A fost o adunare pe care Moody și Sankey n-au uitat-o niciodată.

În timpul celei de a treia călătorii în Anglia, începutul a fost din cale afară de slab, descurajant, dar sfîrșitul a fost glorios. Dumnezeu i-a folosit în chip binecuvîntat. De am învăța să ne bazăm totdeauna, nu pe prima impresie, ci pe Dumnezeul nostru mare și atotputernic. Căci El preface stîncă în iaz și cremenea în izvoare de apă. Dar stîncă trebuie lovită prin Cuvîntul Său.

EVANGHELIZAREA DE LA LONDRA

În timpul celor doi ani petrecuți în Marea Britanie la prima sa vizită, Moody a primit multe invitații pentru evanghelizări la Londra. Dar el n-a voit să le accepte, căci diferitele confesiuni nu erau gata pentru o cooperare în această lucrare.

Încă pe cînd era Moody la Edinburg, Hugh M. Matheson, mare om de afaceri din Londra, a venit să-l asculte. Era tocmai ultima zi și n-a avut posibilitatea să-i înmîneze invitația.

Publicul din Londra află din presă în legătură cu trezirile spirituale. Mai ales publicația "Creștinul" a fost trimisă în mii de exemplare la păstorii și preoții diferitelor confesiuni ca să-i pună la curent. Matheson a consimțit să plătească pentru trei luni, 30.000 abonamente, trimise păstorilor și preoților din Marea Britanie. Astfel trezirile din Scoția au stimulat pe cei din Londra pentru asemenea treziri.

În timp ce Moody se afla la Dublin, păstorii din Londra au adoptat o rezoluție care prevedea, în acord cu sugestia lui Moody, că ei sînt hotărîți să pregătească campania de evanghelizare în capitala Angliei, pentru lunile: Martie, Aprilie, Mai și Iunie; să fie chemați oameni dotați pentru predicare, din toate părțile Angliei, Scoția, Irlanda chiar și din America, toți să ajute lucrarea.

Au fost alese patru centre unde să se țină evanghelizările: Sala de Agricultură, în Nordul Londrei, cu o capacitate de 13.700 locuri și în picioare încă vreo 5.000 de persoane. Sala Bow Road în Est, cu 10.000 de locuri. Opera Regală în Vest, în cartierul aristocratic Westminster. Și Teatrul Victoria, în Sudul orașului.

Statisticile publicate înaintea venirii lui Moody la Londra înregistrau printre altele: 117.000 criminali

înscriși în registrele poliției, numărul lor crescînd în medie cu 30.000 pe an; 38.000 alcoolici pe an în fața tribunalelor; peste un milion de locuitori nu mergeau Dumineca la nici o biserică.

În Ianuarie și Februarie s-au făcut pregătiri intense. Pastorii au început să se unească în rugăciune. Vineri, 5 Februarie 1875, Moody s-a întîlnit cu pastorii din Londra într-o mare sală, discutînd cu ei problemele legate de evanghelizările ce urmau să înceapă, asistînd aproape 2.000 de persoane. O întrunire unică în felul ei. Moody a semnalat o seamă de greutăți. El a observat că unii din cei mai buni predicatori se țineau în rezervă din cauză că auziseră una sau alta. I s-au pus multe întrebări lui Moody și multe păreri greșite au fost risipite.

La Londra, evanghelizările au început Marți seara 9 Martie, în Sala de Agricultură. Iar a doua zi, a fost o adunare de amiază la Exeter Hall. Comitetul care mergea din casă în casă a fost foarte activ. De asemenea o oră de rugăciune de amiază s-a început la Sala de Agricultură cu vreo 1.000 de persoane și a continuat timp de o lună de zile.

Campania de pregătire a dat roade. Toate locurile s-au ocupat, chiar culoarele erau tixite. În marea clădire erau îngrămădite vreo 17.000 de persoane, alte cîteva mii au trebuit să se întoarcă acasă, pentru că n-au mai putut intra.

De la început Moody a cîștigat vastul auditor, spunînd: "Să ne ridicăm și să cîntăm "Lăudat fie Dumnezeu", pentru ceea ce are să facă în Londra". Apoi s-a rugat cu multă căldură ca binecuvîntarea să vină peste oraș și duhul unității să-i anime pe toți participanții la lucrare.

A mai spus că cei care au venit să asculte o nouă Evanghelie vor fi dezamăgiți, căci n-are decît tot vechea Evanghelie pe care ei au auzit-o de atîtea ori

în biserica lor. Necesari e ca toți cei ce sînt ai Domnului să aibă inima și mintea aprinse pentru El, să fie gata să-și folosească energia cu orice preț pentru lucrarea sfîntă. Apoi le-a cerut să fie uniți, să lucreze și să se roage pentru succesul evanghelizării. În prima Duminică după masă, marea sală a fost plină de femei; la serviciul de seara tixită de bărbați. Ora de rugăciune de amiază de la Exeter Hall umplea de popor marea sală. Curînd membrii bisericilor au fost cuprinși de zelul sfînt, lucrînd cu un nou elan.

Desigur, în această vreme s-au revărsat asupra lui Moody valuri de critici și batjocură. Unele reviste și ziare aveau caricaturi ale lui Moody și Sankey. Erau acuzați că fac reclamă pentru anumite firme americane. Fiindcă Sankey avea mereu cu el un armoniu portabil, necredincioșii spuneau că el încearcă să cîștige clienți pentru o fabrică de orgi și armonii. Pe Moody îl ridiculizau că nu știe să vorbească, făcînd greșeli gramaticale, că e vulgar, că misiunea lui mai degrabă degradează religia, că istorisește tot felul de banalități. "The Saturday Review" se mira că atîția aleargă să asculte pe acești doi americani. Revista "The Vanity Fair" lua în derîdere aceste mulțimi de ascultători așa de amestecate, care ar fi ca un carnaval.

O biografie a lui Moody, ticluită de adversari, ce se vindea pe un penny pe străzile Londrei, căuta să înăbușe influența lui Moody, incitînd publicul londonez împotriva lui. Era prezentat ca o vedetă de mîna a treia, neștiind bine nici să citească. Dar toate acestea atacuri n-au golit marea sală în care își ținea Moody evanghelizările. Dimpotrivă, se pare că și acestea au devenit un fel de reclamă, stîrnind curiozitatea mulțimilor ce veneau în masă la ascultarea Evangheliei. În ciuda ostilității presei,

curînd s-a aflat că însuși Lordul Cairns, ministru al Angliei în guvernul lui Disraeli, a asistat de mai multe ori la evanghelizările lui Moody. La fel Gladstone, fostul primministru, acum șeful opoziției în Parlament, a luat parte la evanghelizări și de două ori chiar la amvon, în prezidiu adunării. Moody spunea despre Gladstone că e un om întors la Dumnezeu și umil creștin. După o predică, Gladstone a exclamat: "Mulțumesc lui Dumnezeu că am ajuns ziua cînd El își binecuvintează Biserica Sa pe pămînt, prin darul unui om înzestrat să predice Evanghelia lui Hristos, așa cum am auzit-o acum". La care Matthew Arnold, cunoscut poet englez al epocii ar fi spus: "Aș da tot ce am, să pot fi credincios". Gladstone invidia pe Moody pentru vocea sa care se auzea în toată sala, fără mijloace de amplificare. Odată i-a și spus lui Moody: "Aș vrea să am pieptul d-voastră cu asemenea voce". La care Moody i-a răspuns: "Și eu aș dori să am capul d-voastră deasupra acestui piept".

O altă personalitate care a luat parte la evanghelizări a fost Lordul Shaftesbury, căruia Moody, în prima sa călătorie, a refuzat să-i aducă mulțumiri la o conferință, așa cum i se ceruse. Acum, nici măcar invitat, Shaftesbury a urmărit îndeaproape desfășurarea evanghelizărilor. Apoi a scris în presă: "Succesul lui Moody și Sankey nu numai că nu e împiedecat, ci crește. Tot mai mult pare că e vorba de ceva supranatural. Au venit într-o vreme cînd masele zac indiferente, adormite, n-au pe nimeni pe care să-l asculte. E uimitor cum a venit "omul potrivit la vreme potrivită".

A doua zi, Vinerea Mare, Lordul Shaftesbury a venit pentru prima dată să-l asculte pe Moody și a fost adînc mișcat. Vocea vorbitorului era răgușită, limbajul nepotrivit pentru societatea londoneză

care era scandalizată, totuși rezultatele erau uimitoare, mulțimele veneau mereu și convertiții erau cu sutele. Aceasta l-a determinat pe Shaftesbury să spună: "E aici ceva supraomenesc!" Și cu prestigiul de care se bucura, cu înțelepciunea sa, a început să ajute campania de evanghelizări din Londra.

După evanghelizările în Londra de Est, Moody a anunțat că începe seria de evanghelizări și în Vestul Londrei, două predici pe seară. La Bow Common, predica la 8—9.000 de oameni, la orele 19,30. Iar la Hay Market, la orele 21. Când termina predica, sărea într-o trăsură și pleca în partea cealaltă a Londrei, unde îl așteptau alte mii de oameni.

Printre personalitățile care au luat parte la evanghelizări au fost și Ducele și Ducesa de Sutherland, cei mai mari proprietari de pământuri din Europa. Moody a fost invitat la Castelul Dunrobin în Highlands, de acolo seara, caleașca princiară l-a dus direct la evanghelizări. La o oră de citirea Bibliei și rugăciune de amiază la Operă, a venit și Prințesa de Wales, Alexandra, în vîrstă de 30 de ani, în loja regală. Moody a spus cuiva foarte calm: "Poate că va primi și ea o binecuvîntare".

Un deosebit suport în evanghelizări a primit Moody din partea lui Ch. H. Spurgeon, prințul predicătorilor din acea vreme. Acesta a recunoscut în biserica sa: "Unii din ascultătorii noștri au fost convertiți probabil sub influența serviciilor conduse de prietenii mei Moody și Sankey la Sala de Agricultură". De altfel, unul din cele mai entuziasate servicii a fost cel ținut tocmai la Tabernacolul lui Spurgeon, în beneficiul studenților de la Colegiul lui Spurgeon și pentru predicatorii baptiști din oraș. Subiectul predicii a fost: "Pregătit pentru orice lucrare bună". La apelul făcut pentru dedicarea în lucrare, studenții și ceilalți predicatori s-au ridicat toți, urmați de toată mulțimea.

Campania de evanghelizări din Londra a durat peste 4 luni. Evanghelia a fost predicată seară de seară, de multe ori de două ori pe seară. Pînă și Arhiepiscopul de Canterbury, A.C. Tait, a fost mișcat de această lucrare și într-o scrisoare își exprima "cel mai adînc interes pentru mișcarea care a fost binecuvîntată atît de minunat". El a făcut apel la preoții anglicani să fie gata să ajute pe acei ce au fost treziți prin aceste predici. Primatul Bisericii Anglicane a trimis scrisoarea Lordului Cancelar Cairns, din Guvernul Disraeli, spre a fi publicată în presă.

Despre lucrarea de la Londra în cele 4 luni, găsim în biografia lui Moody, întocmită de fiul său, următoarele date statistice :

În Camberwell Hall au fost 60 de adunări, la care au participat 480.000 persoane. În Sala Victoria 45 de adunări, cu 400.000 participanți. La Opera Regală 60 adunări, cu 330.000 participanți. La Bow Road Hall 60 adunări, cu 600.000 participanți. La Sala de Agricultură 60 de adunări, cu 720.000 participanți. În total 285 de adunări, cu 2.530.000 participanți. Evanghelizările au început la 9 Martie și s-au sfîrșit la 12 Iulie 1875.

La serviciul final de despărțire, la 12 Iulie, au luat parte : 188 preoți ai Bisericii Anglicane, 154 pastori congregionaliști, 85 bapțiști, 81 metodiști ai lui Wesley, 39 presbiterieni, 8 metodiști uniți, 7 metodiști primitivi și 39 aparținînd altor confesiuni. Aceste cifre arată caracterul neconfesional ce îl aveau aceste servicii de evanghelizare și valoarea unei lucrări susținută. Poporul nu a obosit, ci s-a înflăcărat tot mai mult. Moody în lucrarea sa nu a făcut, cum spune vechea zicală : "Bate fierul cît e cald", ci el a bătut fierul pînă s-a încălzit. Credinșii din Londra au fost treziți spiritualicește și

apoi prin ei au fost treziți mulți alții.

Rezultatele acestui turneu de peste 2 ani în Anglia au fost multilaterale. S-au organizat societăți de binefacere, orfelinate și azile de bătrâni au luat ființă în mai multe părți ale orașului. A crescut grija pentru copii, s-a luptat cu mai multă tenacitate împotriva alcoolismului și mizeriei. Acestea pe plan social. Pe plan spiritual rezultatele au fost și mai remarcabile : Bisericile au devenit mai active, pastorii și învățătorii Școlilor Duminicale au fost cuprinși de un zel sfânt pentru cei pierduți, clădirile bisericilor au devenit neîncăpătoare, lumea a început să caute pe Dumnezeu, peste tot s-a manifestat o viață nouă.

Moody a revenit la Londra în Noiembrie 1883. Acum evanghelizările au durat 8 luni. Această campanie de evanghelizare Moody a socotit-o mult mai rodnică decât cea din 1875. Ogorul era desțelenit, comuniunea frățească mult mai bună, membrii bisericilor mult mai activi, viața spirituală mult mai puternică, de aceea și rezultatele au fost mult mai mari.

În timpul acestor 8 luni, comitetul de organizare a planificat adunări în 11 suburbii ale Londrei. Pentru aceste evanghelizări s-au achiziționat două hale mari metalice, demontabile, care puteau fi transportate dintr-un cartier în altul. Fiecare avea o capacitate de 5.180 locuri, cu o estradă și o sală anexă, unde treceau cei ce erau gata să se predea Domnului. Demontarea, transportarea și montarea din nou a halelor dura 3 săptămâni. În timp ce se țineau evanghelizările într-una din hale, cealaltă era instalată pe noul loc, unde urmau evanghelizările viitoare.

Muncitorimea din acea vreme fusese îmbibată de ateism. În suburbia Stratford, cartier de locuințe

muncitorești, lucrătorii din Armata Mântuirii de multe ori au fost primiți cu pietre. Aici locuiau cei mai activi militanți ateï. În luna Ianuarie, aici și-a început Moody evanghelizările. El a luat contact cu președintele clubului ateïst, care a mîriit și era gata de luptă. Dar Moody era neînfricat și a anunțat că Joi, 31 Ianuarie 1884, va fi o zi specială pentru ateï. Și întreaga sală a fost plină aproape numai de ateï. Moody a predicat din textul "Stîncă lor nu e stîncă noastră". A arătat golul din viața ateïlor, lipsa lor de speranță, redînd o seamă de scene de pe patul de moarte ale unor ateï de seamă. La întrebarea lui Moody : "Cine vrea să primească pe Hristos ca Mîntuitor?", cineva, cu gînd să tulbure adunarea, s-a sculat și a strigat : "Eu nu vreau". Moody însă, stăpîn pe situație, a arătat că mîntuirea e în funcție de voința noastră. Apoi le-a spus : "Iată, aici e campionul vostru. Cîți dintre voi credeți că el a făcut bine spunînd că nu vrea? Vă rog să vă ridicați în picioare". Însă nimeni nu s-a ridicat. Atunci a continuat : "Mulțumesc Domnului că niciunul n-a fost care să repete : "Nu vreau. Vă întreb acum, cîți de aici vreți să-L luați pe Hristos ca Mîntuitorul vostru?"

A urmat o pauză. Apoi un mecanic s-a ridicat și a spus : "Eu vreau". A fost ca o bombă. Alți vreo 500 au sărit în picioare, mărturisind că-L acceptă pe Domnul Isus ca Mîntuitor.

Campania fiind lungă, l-a extenuat pe Moody, dar ea a fost foarte binecuvîntată.

MARILE TREZIRI DIN STATELE UNITE

După trezirile din Anglia, care au durat de data aceasta mai bine de doi ani, la 4 August 1875, Moody și Sankey s-au îmbarcat pe vaporul S.S. Spania cu destinația New York, unde au ajuns la 14 August 1875.

Moody s-a retras cu familia sa la Northfield spre a se odihni câteva săptămîni. Încă de la New York s-a despărțit de Sankey, acesta luînd trenul spre Pennsylvania, unde urma să-și întîlnească și el rudele sale.

În Anglia, Moody se bucurase de multă prețuire. Dar iată că la sosirea acasă, în orașul său, el aproape că n-a fost băgat în seamă. Un jurnalist anunța în ziarul "New York Herald" din 19 August 1875, că Moody a sosit la gară ca un pasager oarecare, întîmpinat de Ed, fratele său, care l-a luat într-o trăsură să-l ducă acasă. Nici o primire și entuziasmul mulțimilor, care să arate că era unul din cei mai însemnați oameni ai vremii sale.

Mica lor fermă se afla pe un deal. Aici Moody a început să facă din nou călărie, sportul lui favorit. Dar n-a avut prea mult răgaz de odihnă, căci vestea reîntoarcerii sale a făcut ca prietenii din toate părțile să se adune la ferma lor. În primele zile ale lui Septembrie a sosit aici și Sankey.

O săptămîină mai tîrziu au început amîndoi să predice în biserica din Northfield. În Septembrie, mulțimea venită să-l asculte era așa de mare, că nu mai putea încăpea în biserică. Unii veneau de la 80 — 100 km. distanță. Pajiștea din fața bisericii era destul de întinsă, dar ea se umplea, ocupînd și o bună parte din șoseaua ce trecea prin fața bisericii. Moody, pe treptele bisericii cu Sankey alături, predica de două ori pe Duminică. Cei veniți din

alte părți, devenind interesați în mîntuirea altora, au început să-l cheme pe Moody și în orașele lor. Așa încep primele treziri prin Moody în America.

Invitațiile fiind multe, era greu să se hotărască în care oraș să pornească marea trezire. Fiecare mare oraș nădăjduia să aibă onoarea ca să găzduiască prima campanie de evanghelizare.

Trimiși ai bisericilor din New York, Philadelphia și Chicago au început să facă presiuni asupra lui Moody, să meargă la ei. Cei din Philadelphia motiva-
vau că trebuie să se grăbească, deoarece în anul următor 1876, fiind centenarul Statelor Unite, cu marile serbări programate în orașul lor, nu s-ar mai putea ține aceste evanghelizări decît în anul următor.

La 14 Septembrie 1875, Moody a convocat o conferință la care să ia parte cîte doi reprezentanți din Chicago, Philadelphia, New York și Brooklyn, unde să se cadă de acord asupra locului începerii evanghelizărilor. Acestor delegați, ei le-a dat în vileag cele două condiții ale sale : întîi, să i se promită sprijinul de către toate bisericile evanghelice din oraș; al doilea, să i se pună la dispoziție săli spațioase care să poată cuprinde mulțimi de mii de persoane. Aceste două condiții au eliminat dintr-o dată orașele New York și Chicago, care nu aveau un loc pentru asemenea întruniri. În timpul discuțiilor, el a mai formulat o condiție: în timpul evanghelizărilor să nu se facă în oraș alte mai serbări, sau programe deosebite, care ar putea da impresia de concurență, împiedicînd astfel concentrarea forțelor într-un singur loc. Prin aceasta, el înțelegea ca bisericile să aibă serviciile lor obișnuite, dar seara să fie cu toții la evanghelizare. Deci, la acea oră să nu se mai programeze altceva. Această cerință a făcut să rămînă afară Philadelphia. Organizația

Y.M.C.A. avea programate acolo mai multe serbări, la care n-a vrut să renunțe. Astfel a rămas numai chemarea celor din Brooklyn și Moody s-a decis să înceapă acolo. Avea acolo la dispoziție o mare clădire publică, putînd-o imediat folosi și delegații susțineau că ogorul era pregătit pentru Evanghelie.

Pe la jumătatea lui Octombrie 1875, Moody anunță că va începe evanghelizările în Brooklyn, urmînd apoi să treacă la Philadelphia, New York, Chicago și Boston. Aceasta avea să-i ocupe sfîrșitul lui 1875, 1876 și parte din 1877. Apoi avea să se mute în centre industriale mai mici ca : New England, Providence, Springfield, Hartford și New Haven, completîndu-și itinerarul care i-a ocupat și cea mai mare parte a nului 1878. În marile orașe, evanghelizările au durat două pînă la trei luni, iar în cele mici trei pînă la patru săptămîni.

De la început, Moody cerea să se înființeze un comitet care să facă toate pregătirile necesare, el fiind scutit de aceasta. Activitatea fiecărui comitet mergea crescendo, culminînd prin evanghelizările ținute de Moody.

TREZIREA DIN BROOKLYN

Cei din Brooklyn, într-un timp scurt, au transformat o mare sală de sport într-un auditoriu cu 6.000 de locuri. La început li se părea că e mare, dar curînd a devenit neîncăpător. Ziarul "New York Herald" scria că 12.000 pînă la 20.000 de persoane trebuiau să se întoarcă înapoi acasă, pentru că nu mai încăpeau. Societatea de tramvaie dublă liniile în direcția aceea, cu un număr mărit de vagoane, care soseau la fiecare minut, dar totuși nu s-a putut face față, mulți trebuiau să vină pe jos. "Aici totul merge bine — scria Moody lui Farwell — dar roagă-te zilnic pentru mine. Niciodată n-am simțit mai mult nevoia de ajutor din partea prietenilor ca acum".

Curînd Moody atrase și cîștigă atenția mulțimilor, ajungînd la asemenea audiențe, cum nu mai avusese nici un alt vorbitor înaintea lui.

Evanghelizările au început la 24 Octombrie 1875 și au durat o lună de zile. Seară de seară, el a predicat Evanghelia și mulți se pocăiau de păcatele lor. La sfîrșitul evanghelizărilor, el anunță o adunare numai cu cei ce s-au pocăit și predat Domnului în perioada respectivă. La acest serviciu au participat între 2.300 și 3.000 de persoane; a fost un bogat seceriș.

TREZIREA DIN PHILADELPHIA

Pregătirile propriu zise au început aici din Iulie 1875. În centrul oraşului era o gară veche nefolosită, care a fost cumpărată de John Wanamaker, un mare negustor credincios. Clădirea a fost transformată într-un mare auditoriu cu 10.000 locuri. Invitația trimisă lui Moody era semnată de 180 de pastori. Evanghelizările aici au început pe la sfârşitul lui Noembrie 1875 și au ținut pînă la sfârşitul lui Ianuarie 1876. În fiecare Vineri seara erau adunări pentru alcoolici. Unele adunări numai pentru femei, altele numai pentru tineret. La 4 Decembrie 1875, Moody scria lui Henry Drummond în Scoția: "Lucrarea în sînul tineretului crește minunat în această țară. Mă bucur că am învățat în Anglia să mă ocup de tineri. N-ai putea veni să ne ajuți? Te dorim așa de mult. Îți suportăm toate cheltuielile și ai putea cîștiga cîteva mii de suflete dacă ai veni. Îmi lipsești nespus de mult. Nici nu-ți poți închipui cît de mult aş dori să fii aici cu mine. Dacă poți, vino neapărat". Drummond declină politicoș invitația, căci nu voia să-și întrerupă din nou studiile universitare.

Ca răspuns la o chemare specială, Moody s-a deplasat doar pentru o singură zi la Universitatea Princeton. Din felul cum a fost primit de studenți, Moody a spus : "Nimic nu mi-a plăcut mai mult ca ceea ce am văzut aici la Princeton. Între ei s-a petrecut o trezire spirituală lucrată de Duhul Sfînt".

În comitetul de pregătire al evanghelizărilor au fost alese unele din cele mai de seamă personalități din oraș. John Vanamaker, mare negustor; George Stuart și John Whitney, mari bancheri; iar casierul principal al unei bănci a fost ales ca trezorier al acestor adunări de evanghelizare. Reputația lor a

influențat mult participarea mulțimilor.

Aici la Philadelphia, Moody a avut parte de oaspeți dintre cei mai distinși. Însuși Grant, președintele Statelor Unite, care inspecta pregătirile în vederea centenarului, Duminică 19 Ianuarie 1876, a venit la biserică cu toată suita sa.

Curînd după începerea evanghelizărilor, marele auditoriu a devenit neîncăpător. Mari mulțimi alergau să asculte Evanghelia predicată în mod simplu de Moody.

TREZIREA DE LA NEW YORK

Încă din Iunie 1875, pe cînd Moody era la Londra, a primit invitația să țină evanghelizări la New York. De îndată ce el acceptă invitația, se formă un comitet de organizare compus din peste 30 de pastori. Ei au închiriat clădirea mare a Hipodromului, care a fost împărțită în două săli mari : una cu 6.500 locuri, alta cu 4.000 locuri, iar între ele un hol mare pentru adunările de predare după predică.

Prima adunare s-a ținut în seara de Duminică 6 Februarie 1876 pentru binecuvîntarea clădirii și a lucrătorilor. Luni seara au început evanghelizările. Cu mult înainte de deschidere, o mulțime imensă blocă străzile din vecinătatea Hipodromului. La 20 minute după deschiderea ușilor, 7.000 persoane erau deja instalate în sala mare, alte 4.000 în cealaltă sală și cîteva mii s-au îngărămădit afară să audă măcar ceva. Un cor de 500 de persoane aștepta semnalul. La ora 8 fix, Moody și Sankey au apărut pe estradă. S-a făcut o scurtă rugăciune, după care s-a cîntat : "O, Mîntuitorule, adăpostul meu Tu ești". Apoi s-a ridicat tot poporul la rugăciune. S-a cîntat : "Sus fraților, sub steagul Domnului Isus" și "O, ce seceriș va fi!", după care Moody a citit textul din 1 Corinteni 1: 27 și a predicat despre Planul lui Dumnezeu, cerînd asistenței să primească mesajul sfînt.

La aceste evanghelizări, Moody a căutat să aducă îmbunătățiri, atît în sistematizarea materialului, cît și în expunere, ca să fie mai bine înțeles.

Presă publică lungi relatări despre aceste adunări. Reporterul William Hoyt Coleman ne-a lăsat următoarea descriere a unui serviciu de Duminică dimineața : "Este ora șapte și zece minute dimineața.

La intrarea din Madison Avenue, o mulțime compactă așteaptă deschiderea ușilor, pentru un studiu biblic la ora opt. O mulțime de oameni cu aspect îngrijit și bine dispuși, discută vesel și bat din picioare de nerăbdare. Cîțiva plasatori împart tichete celor care nu au. Peste drum, o credincioasă stă de vorbă cu niște trecători tineri, se pare că îi invită, dar fără succes. Cinci minute mai târziu s-au deschis ușile, într-o exclamație generală de ușurare din partea mulțimii care a început să intre. Printr-un pasaj larg se pătrunde într-un auditoriu plin cu scaune și înconjurat de un balcon cam jos. O estradă în formă de K merge de la o galerie pînă la cealaltă. Partea ei din dreapta e destinată pentru solist și cor, cea din stînga pentru cei cu locuri speciale“.

”Sala e aproape plină. O mulțime amestecată, puțini par de condiție foarte modestă, după îmbrăcămintea neîngrijită. În sală sînt și mulți negri. O mare parte a celor prezenți sînt învățători de Școală Duminicală. Adevărată minune să vezi la o oră așa de matinală, asemenea mulțime. La 7,40 corul începe să cînte și toată asistența se unește în cîntare. Aproape toți și-au adus cu ei cartea de cîntări și melodiile fiind ușoare se pot ușor învăța.

La 8 fix, doi oameni trec în față, unul la amvon, celălalt la armoniu. După un moment de rugăciune, cel de la amvon se ridică, nu prea înalt, robust, cu capul lunguiet și gît scurt, ochii negri clipesc din cînd în cînd, cu mustață și o bărbuță deasă. Fața lui exprimă seninătate și bună dispoziție. Cu haina închisă pînă la gît, doar puțin i se vede gulerul alb. Este D.L. Moody, conducătorul evanghelizărilor de la Hipodrom. Stă rezemat într-o mîină, ca să vadă sala, ca un mecanic de tren cu mîna pe manivelă, sau ca un medic cu degetul pe pulsul bolnavului, concentrat asupra lucrului ce-l are de făcut.

Are mișcări și gesturi aproape militare. Rostește o cântare rapidă că abia îi prindem cuvintele“.

”Apoi îl privim pe Sankey. Ceva mai **solid**, cu trăsături marcate, bine bărbierit, o voce **clară**, melodioasă și puternică. Mai lent în mișcări decât Moody, dar cu destulă forță și patos în vorbire și cântare, ca să țină toată asistența într-o liniște de mormînt. Cînd cîntă singur, auzi clar fiecare cuvînt, din mimica feței înțelegi sensul cîntării“.

”După cântare și o rugăciune, urmează un solo de Sankey, apoi Moody expune un studiu asupra lui Iacov. Vocea lui e cam sacadată și uniformă, adresîndu-se celor din față, rar întorcîndu-se și spre cei de pe laturi. Dar cît de bine îi prezintă pe oameni. Iacov, înșelătorul, descris atît de viu, de parcă îl vedem în fața noastră. Și cu cîtă ascuțime aplică viața patriarhului la ascultătorii prezenți. Puține gesturi, dar energice. Biblia e prea mult în mîinile sale, ca să-și poată îngădui să gesticuleze cu ea. Mereu se referă la ea, citește din ea deschisă pe pupitru. Predica sau studiul biblic e ceva mai mult decât o expunere a unui adevăr biblic sau o povestire dramatică a unei istorii biblice, ci este o continuă îndrumare practică pentru ascultătorii săi. Face unele greșeli în vorbire, folosind trecutul pentru prezent, sau scîlciază cuvintele, de exemplu spunînd Isrel în loc de Israel. Dar cunoștințele sale biblice, experiența vieții și înflăcărea lui spulberă orice critică. Sfîrșește abrupt, se roagă scurt, rostește binecuvîntarea și pînă să ne reculegem, el a și părăsit estrada“.

Același observator ne-a lăsat următoarea descriere a unui serviciu de seară : ”Închipuiți-vă că la ora 19,15 sînteți pe estrada din sala de pe Madison Avenue. Deci cinci minute înainte de deschiderea ușilor. Estrada și galeria sînt aproape pline de co-

riști, de colaboratori voluntari și cei cu bilete speciale. Parterul sălii e neocupat, ușierii așteaptă. În spatele amvonului este instalat un telegraf, cu cei care îl deservesc. La celălalt capăt al sălii se află un alt operator care controlează lumina și căldura“.

”Sună un clopoțel și ușile se deschid din trei părți, lumea intră, ca trei șuvoaie care se revarsă înăuntru. Cei mai mulți aleargă să ocupe loc; dacă n-ar fi plasatorii, s-ar produce desordine. În zece minute, cinci mii de persoane sînt instalate pe scaune. Galeriile se umplu mai lent. Cînd toate locurile s-au ocupat, se închid ușile și nimeni nu mai poate intra să stea pe intervale, afară de cîțiva polițiști, care de altfel nu prea au ce face aici“.

”Prima jumătate de ceas trece foarte repede. Lumina reflectoarelor cade pe o mulțime foarte amestecată. La adunarea de la ora patru, după bătrîni, predomină femeile. Dar la adunarea de seară sînt prezenți atît bărbați cît și femei de toate vîrstele. Mare animație, dar nu gălăgie. La ora 19, 45 Thatcher conduce corul cu mare dibăcie; cu toată asistența anumite părți se cîntă împreună, altele separat, producînd un puternic efect. La ora 20 Moody e la postul lui. O seară plăcută. Deși toate locurile sînt ocupate, o mare mulțime a rămas afară. Anunțînd o cîntare, Moody propune :

”Și acum, vreo mie dintre voi cei credincioși, ați vrea să mergeți în clădirea din Fourth Avenue și să vă rugați, cedînd locurile voastre celor de afară?“ E vorba de o aplicare practică a renunțării de sine, puțin cam neplăcută pentru cei ce s-au luptat pentru locuri bune. Oricum, cîțiva se scoală lăsînd libere locurile lor“.

”La terminarea primului verset din cîntare, revine Moody : ”N-au plecat nici jumătate din cîți e nevoie. Văd pe unii care au fost în fiecare seară

aici, dacă v-aș ști numele, v-aș pomeni pe nume“. După acest îndemn, un număr oarecare se ridică, se deschid ușile și locurile libere sînt imediat ocupate“.

”S-a descris deja modul de a predica. De obicei serviciul de seară are un caracter mai direct decît cel de după masă, care e doar pentru credincioși. Moody face o deosebire între predicarea Evangheliei și învățătura dată celor credincioși. Predica de după masă a fost despre Duhul Sfînt, vorbitorul căutînd s-o aplice lui însuși ca și celorlalți. În încheiere, cu vocea plină de emoție, spune : ”Eu personal doresc mai mult din această putere. Rugați-vă pentru mine ca să fiu atît de plin de Duhul Sfînt, încît cînd urc pe această estradă, oamenii să simtă că vin cu un mesaj din partea Domnului“. Se vedea emoția care stăpînește asistența în timpul predicii lui Moody și cîntării lui Sankey“.

”Nici măcar unii cască gură care s-au îngrămădit la balcoane nu scot o vorbă. La încheiere, Moody anunță o adunare rezervată bărbaților, în cealaltă sală. O adunare pentru copii într-o sală mai mică. O altă adunare pentru prietenii care vor să-L urmeze pe Hristos. Celor ce merg la aceste adunări, li se cere să se ridice în timpul ultimei cîntări“.

”Ce se face aici e o mare lucrare organizată și condusă de oameni pricepuți care au investit bani, ca într-o afacere, spre a mîntui sufletele. Vibrează aici puterea fără de care toată lucrarea n-ar avea nici un efect — este puterea Duhului Sfînt. Desigur ea se bucură de succes. Oamenii sînt mîntuiți. Se resimte o puternică influență morală. De două Duminici, poliția n-a mai făcut arestări — ceva necunoscut înainte — și în ciuda înrăutățirii situației economice, cînd mulți și-au pierdut slujba în iarna aceasta numărul crimelor n-a crescut. Credincioșii

au fost din nou încălziți și învățați să lucreze ca niciodată. Au fost învățați să studieze Biblia, s-o folosească spre binele altora, să se apropie de alți oameni, cum pot să trăiască o viață voioasă și împlintă. Mulțimea celor ce mergeau doar din cînd în cînd la biserică a fost muștrată de acești harnici evangheliști. Închinarea în clădirea rudimentară a Hipodromului, cu ziduri netencuite și bănci de lemn, cu un mic armoniu și ascultînd un predicator fără amvon, i-a învățat pe oameni că bisericile arătoase cu vitralii, bănci tapisate, orgi mari și cîntări alese nu sînt strict necesare închinării, că acestea mai degrabă îndepărtează poporul sărac de biserică, lăsînd doar bogaților prilejul să se lăfăiască în ele“.

”Vestitorii Evangheliei au învățat de la Moody o seamă de lucruri folositoare pentru lucrarea lor :

1. Cum să redea cît mai real adevărurile Bibliei.
2. Cum să folosească mai mult Biblia, în loc de a lua doar un text oarecare legat numai de propriile lor idei.
3. Cum să apropie adevărul de toate categoriile de oameni și să se lipească de ei.
4. Cum pot face pe credincioșii mai vechi și pe cei noi convertiți să conlucreze“.

Felul înțelept cum Moody a acceptat invitațiile orașelor mari i-a deschis mai tîrziu posibilități largi în alte domenii. Sprijinul presei din Estul țării a contribuit mult la influența lui în lucrarea creștină în anii următori. Unii corespondenți de presă, chiar dacă nu erau de acord cu mesajul lui, își exprimau totuși simpatia pentru lucrarea ce o făcea Moody.

Unul dintre cei mai cunoscuți jurnaliști scria : ”La Hipodrom, Moody a adunat zi de zi cel mai larg auditoriu văzut vreodată în acest oraș. Liberi

profioniști și oameni de afaceri care rar intrau într-o biserică, sînt acum la fel de numeroși ca și ceilalți cetățeni. Toate clasele și categoriile sociale au fost reprezentate la aceste adunări de trezire spirituală. Moody e de o asemenea constituție, încît, folosind o figură biblică, e mai ușor să-și schimbe leopardul petele blăunii, decît ca Moody să se schimbe în ce privește ținuta și regulile gramaticale“.

”Acum, cînd ne luăm rămas bun de la el, să mărturisim deschis, că sîntem bucuroși cu felul lui de a fi. Noi nu-l vom schimba. Făcîndu-l să citească mai bine decît ceilalți predicatori, el și-ar pierde jumătate din puterea lui. E bine așa cum este, original, aprig și fără să-i pese. El atrage masele largi, tocmai fiindcă este un om din masă, neinstruit să fie elocvent și fără greșeli în vorbire. Dar felul său de a vorbi neconvențional, sună plăcut în urechile maselor. Oamenii îl iubesc pentru că e franc și înflăcărat. El încearcă să mîngîie pe cei bătuți de vînturi aspre care caută un adăpost și le umple sufletul cu asigurarea dragostei Tatălui ceresc. Iar pe cei în necazuri, lipsuri sau la boală, el îi face să uite de toate, să soarbă din apa vieții și să se odihnească. Viața le devine mai plăcută, viitorul capătă un aspect de nădejde. Ei pleacă de la adunări înseninați și întăriți. Ne bucură simplitatea rudimentară și naturalețea sa“.

”Orice ar spune filozofii atei — scria ziarul ”New York Times“ — lucrarea săvârșită de Moody în iarna aceasta, pentru morala publică și privată, va dăinui în orașul nostru. Bețivanii au mai renunțat la patima lor, ca și alți stăpîniți de vicii, cei egoiști au devenit mai altruști, cei necinstiți mai curați. Mulți tineri au pornit în viață cu scopuri mai generoase. Iar mulți bătrîni au fost scoși din apatia lor.

O nouă speranță a încolțit în sute de ființe, o nouă mîngîiere au primit cei întristați, un nou principiu instaurîndu-se în viața zilnică prin munca acestor oameni simpli. Ori ce-ar spune cei cu prejudecăți, cei cinștiți și dreپți nu vor uita acțiunile de dragoste ale credincioșilor“.

Dar iată că în anii următori, unii bîrfitori se întrebau : "Unde sînt convertiții de la Hipodrom?" Aceasta, ca să diminueze valoarea evanghelizărilor ținute de Moody. Asemenea detractori nu suportau să se spună că Moody cîștigase multe suflete pentru Dumnezeu, căci el nu avea nici un fel de pregătire teologică! Alții, cu doctorate în teologie, se simțeau umiliți: Dar scrisorile venite din public confirmă lucrarea lui Moody. Iată una scrisă 20 de ani mai tîrziu, de un pastor din New York, ea fiind o bună mărturie :

"S-a susținut de către unii pastori a celor mai influente biserici din oraș, că puține rezultate permanente au rămas în bisericile lor de la evanghelizările din 1876. Asta poate să fie adevărat cu privire la bisericile lor, dar nu-i adevărat cu biserica noastră. În 1876, la noi au fost primiți 139 de noi membri. Dintre aceștia, cea mai mare parte au fost aduși la Hristos în mod direct prin marile treziri din acel an. Acești convertiți au rămas, în biserică, cîtiva doar au plecat. Niciînd de atunci, noi n-am primit un așa mare număr de noi membri“.

"Cea mai mare binecuvîntare asupra acestui oraș ar fi o lucrare ca cea de atunci, făcută cu atîta succes. Acest oraș are acum nevoie mai mult ca orice de predicarea vechii Evanghelii. Ea nu și-a pierdut puterea. Tot ce a căutat s-o înlocuiască s-a prăbușit și e timpul să ne întoarcem la învățătura simplă a Evangheliei și crucii lui Hristos“.

Totuși, în ciuda succesului răsunător de la Hipo-

dromul în New York, timp de două luni și jumătate după terminarea evanghelizărilor, Moody în loc să fie încântat, a alunecat în cealaltă extremă a depresiei. Deoarece i se părea că a dat faliment, că și-a epuizat toate subiectele și nu mai e bun de nimic. Tocmai când atingea cel mai înalt grad de influența sa în Statele Unite, el ajunge să se vadă netrebnic pentru orice lucrare. Iată că pe unii, succesul îi umflă de mândrie, pe alții îi duce în adâncul deprimării. Desigur că nici una dintre aceste extreme nu e bună. Totuși deprimarea pare mai de preferat. Căci Moody a continuat să se scoale dis-de-diminează pentru citirea Bibliei și rugăciune, ceea ce i-a adus din nou echilibru în cele spirituale, spre a continua să fie o forță în mîntuirea păcătoșilor.

EVANGHELIZĂRILE LA CHICAGO ȘI BOSTON

Moody n-a mai vizitat Chicago, pînă în toamna anului 1876, după misiunea la Brooklyn, Philadelphia și New York. Atunci s-a înapoiat cu familia în orașul său ca să țină o campanie de evanghelizare. În acest scop a fost construit un cort imens cu o capacitate de 10.000 de locuri. Pastorii din oraș, care îl cunoșteau bine, i-au acordat tot sprijinul. Sosit la Chicago Sîmbătă 30 Septembrie 1876, iar Duminică 1 Octombrie 1876 Moody a și început campania de evanghelizare.

Vreo 6.000 învățători de Școală Duminicală, corul de 500 persoane și vreo 100 de predicatori au umplut cortul de la ora 8 dimineața. Moody și-a ocupat locul în față și după un moment de rugăciune, a început serviciul. După cîntări, rugăciune, citirea Bibliei și cîntările lui Sankey, Moody a trecut la predică, folosind textul : "Dați piatra la o parte". Predica a fost clară, simplă, practică și plină de căldură. Ea a stîrnit interes, a inspirat și cînd credeau că era abia la început, el a și terminat.

A fost o adunare preliminară, numai cu cei angajați în lucrare. Seria de evanghelizări a început Luni seara. Societatea de autobuze a trebuit să pună în circulație curse speciale pentru acea direcție. Poporul se revărsa în valuri spre cort, din toate părțile orașului.

Un renumit profesor de teologie de pe atunci, scria : "Sînt uimit cum un om așa de puțin instruit a ajuns să înțeleagă așa de bine nevoile publicului. El nu poate citi Noul Testament în limba greacă; ba se împiedică la citire chiar în limba engleză. Totuși iată că depășește pe toți vorbitorii pe care i-am auzit, prin felul cum îi face pe ascultători să

înțeleagă textul Sfințelor Scripturi“.

Joi, 5 Octombrie, Whittle, unul din colaboratorii săi, luînd masa cu Moody, l-a văzut neobișnuit de tăcut. La un moment dat, acesta i-a spus : ”Astăzi, în rugăciune, am zis : ”Cercetează-mă, o, Dumnezeu“, dar cînd am ajuns la cuvintele : ”și încercă-mă“, mi-a venit greu. Mă întreb dacă aș fi în stare să rezist la încercări. Sînt eu gata să întîmpin necazuri?“

Ziua următoare, Vineri 6 Octombrie, în timpul mesei, Moody a avut un aer foarte solemn. Preocupat de gîndul să se roage lui Dumnezeu ca să fie încercat. Seara, înainte de evanghelizare, a invitat pe toți cei care aveau vreo răspundere în lucrarea din biserică sau din Chicago Avenue. Whittle sosi puțin cu întîrziere, căci trecuse pe la Y.M.C.A. să ia poșta abundentă, în care era și o telegramă pentru Moody. Citind telegrama, acesta a scos un strigăt de durere : ”Samuel, fratele meu e mort“. S-a așezat cu capul în mîini și i-a spus lui Whittle : ”Conduci evanghelizarea în seara aceasta. Nu pot să mai stau“, apoi a ieșit.

Toți ceilalți pastori au decis ca Whittle să conducă serviciile de evanghelizare în lipsa lui Moody, plecat pentru o săptămînă, la înmormîntarea fratelui său.

Moartea lui Samuel l-a făcut parcă mai sensibil și blînd cu ceilalți. În tren, la înapoiere, amărit cum era, cuvintele biblice : ”Fratele tău va învia“, i-au adus mîngîiere. Nu știa că acesta era abia începutul încercărilor care aveau să se abată asupra lui val după val. La scurt timp, Ema, fetița lor de 12 ani a contractat o scarlatină. Apoi soția, nesimțindu-se bine, medicul i-a spus că stă foarte prost cu inima și oricînd poate trece în veșnicie. Ea nu i-a spus nimic lui Moody, ca să nu-l împovăreze mai

mult. În noaptea de 29 Decembrie 1876, într-un grav accident de cale ferată, a fost ucis și compozitorul Paul Bliss cu soția, prieteni foarte buni ai lui Moody. La 16 Ianuarie 1877, când a terminat campania de evanghelizare, el era obosit și se întreba : Ce va mai urma acum, unde voi mai arunca ancora?

La 28 Ianuarie, o săptămână înainte de a împlini 40 de ani, începu campania de evanghelizare la Boston, care dură pînă la 1 Mai.

John Pollock, unul din biografii lui Moody, spune că unitarienii, intelectualii liberali, parveniții și catolicii au fost contra lui la Boston. Dintre prietenii de aici de altă dată parte muriseră, alții mutați în alte orașe. Unchiul său Holton era bătrîn, la pensie. Doar A.J. Gordon, pastorul Bisericii Baptiste din Strada Clarendon, un adevărat sfînt, căută să-l ajute, înduplecînd pe alți pastori să participe la evanghelizările de la Tabernacol. Vreo 90 de biserici au consimțit să coopereze în a aduna popor la ascultarea Evangheliei. Tabernacolul a fost construit special pentru aceste evanghelizări, cu 6.000 de locuri și plăcut ca aspect.

Moody a fost prevenit că Bostonul e diferit, deci să nu se aștepte la aceleași rezultate ca în celelalte orașe. Moody a luat în rîs acest avertisment. "Aici în Noua Anglie, creștinătatea prea mult timp a fost numai în defensivă — striga Moody în predica din prima seară. A sosit timpul să trecem la ofensivă. Mi se pare că mulți credincioși de aici doar se instalează pe băncile lor trumos tapițate, ca să doarmă. E timpul să ne trezim și să înaintăm în rînduri strînse. Noi nu mai vrem defensivă, ci începem un război ofensiv. Cîrciumile și tripourile trebuiesc vizitate, spunîndu-li-se oamenilor despre Hristos și cer. Dacă nu vor să vină la Tabernacol să asculte Evanghelia, să mergem noi la ei să le predicăm

Evanghelia. Și nu va trece mult că sute de suflete vor fi atinse“.

Situația spirituală în Boston era într-adevăr nefavorabilă evanghelizărilor. Oamenii erau foarte materialişti și raționalişti în gândire. Ideea de trezire spirituală provoca repulsie. Din toate părțile, critici și ostilitate. Aici Moody a avut de înfruntat una din cele mai puternice opoziții, dar tot aici s-a manifestat și puterea lui Dumnezeu mai puternic ca oriunde. La scurt timp după începerea evanghelizărilor, ziarul "Sunday Times" se plîngea "că masele de oameni din Boston au ajuns să fie pătrunse de evlavie". Revista săptămînală "Globe" și-a ameliorat dezastroasa ei situație financiară, publicînd reportaje asupra trezirii spirituale din oraș. I.A.M. Cumming, un fost învățător de Școală Duminicală, semnînd cu pseudonim, prin glume caustice, ironii și epitete își bătea joc de această lucrare. Spunînd, de pildă, că nu poate pricepe cum "locuitorii din Boston, cei mai muzicali din lume, sînt gata să se lase torturați de majestuoasa voce hodorogită a lui Sankey". Dar lumea alerga cu grămadă și seară de seară Tabernacolul era plin. Frapant, puțin mai tîrziu, faimoasa orchestră Thomas, cînd a dat tot aici un concert în favoarea "vechiului sud", în aceeași sală, ea a fost pe jumătate goală.

Spre încheierea lucrării din Boston, Dr. Joseph Cook declara : "Va rămîne de pomină că în acest oraș s-a construit pentru adunări religioase o clădire cu o capacitate de 6.000 de locuri, că săptămîna de săptămîna timp de două luni, în fiecare zi și uneori de două sau trei ori pe zi, s-a predicat un creștinism nediluat, în această clădire tixită de popor. Pentru care altă cauză s-ar fi putut umple atît de des și timp așa de îndelungat această clădire? O întrebare pe care o vor ridica orașele Edin-

burg, Londra, Chicago și San Francisco“.

”Într-un fel, această trezire din Boston a depășit chiar pe aceea petrecută sub Whitefield în 1740, mai ales în ce privește publicitatea ce i s-a făcut. Pînă la urmă, toate marile ziare din oraș au ajuns să susțină trezirea. În al doilea rînd, merită să menționăm vizitele de la casă la casă, mai ales la cei decăzuți, lucrare ce a mers înainte. Mai trebuie să pomenim orele de rugăciune printre oamenii de afaceri care vor continua să-și dezvolte influența. În sfîrșit, al patrulea rezultat : ”temperanța“, domeniu în care s-a făcut mult acum la Boston față de vremea lui Whitefield, cînd în această privință nu s-a realizat nimic“.

În toată lucrarea sa, Moody a pus accentul pe munca de la om la om. Ceea ce îi necesita o mulțime de colaboratori care să se ocupe personal de cei întorși la Dumnezeu. ”Fiecare din noi să încerce să cîștige un suflet“, era apelul său constant. El nu se străduia să-i numere. Nu suporta asemenea statistici. Cînd un predicator îl întrebă dacă știe cîți au fost mîntuiți prin predicile lui, el răspunse : ”Nu știu nimic despre așa ceva. Slavă Domnului că nu mi se cere să știu. Nu țin eu cartea vieții Mielului“.

VIZITA ÎN ȚARA SFÎNTĂ

Un om atît de energic ca Moody foarte rar avea vacanță. Din 7 zile, cu greu putea să aibă una singură de odihnă pe săptămînă, ocupat cum era. Cînd era în deplasări misionare spera să se bucure de ceva liniște. Dar în regiunile respective curînd ajungea să fie cunoscut și din toate părțile veneau la el pentru sfaturi sau îndrumări.

Multă vreme a nutrit gîndul că ar trebui să viziteze locurile pe unde a trăit și predicat Domnul Isus Hristos, dar niciodată nu-i ajungea timpul pentru o asemenea călătorie. Prin Ianuarie 1877, Peter McKinnon din Scoția și soția lui, au invitat pe Moody să-i însoțească într-o vizită în Palestina. El le-a răspuns printr-o scrisoare, exprimîndu-și emoția la primirea invitației:

Dragă Doamnă McKinnon,

Scrisoarea d-voastră din 10 Ianuarie am primit-o astăzi. Cu greu mi-am putut reține lacrimile, gîndindu-mă să pot merge cu voi la Golgota, Ghetsimani și pe Muntele Măslinilor. Inima mea e cu voi și nu pot să vă spun ce înseamnă pentru mine renunțarea la această bucurie. De atîția ani mi-am dorit-o și deși niciodată nu mi-am lăsat lucrul pentru plăceri personale, mă gîndesc că de data aceasta aș fi mers cu voi dacă aș fi putut. Dar de trei ani se insistă să mă convingă ca să merg la Chicago și le-am spus celor de acolo că în anumite condiții sînt gata să viu la ei pentru trei luni. Acum ei au făcut ce le-am cerut, deci trebuie să stau acolo pînă în Aprilie sau Mai. Voiam așa de mult să fac o asemenea călătorie și mai ales cu voi, mai mult decît cu oricine altcineva. Dar iată că acum trebuie să refuz invitația pentru încă un lucru. Domnișoara Holton (o verișoară, care ani de zile a stat în

casa soților Moody — nota traducătorului) e pe moarte și dacă m-aș putea degaja, la ea m-aș duce. Ea locuiește acum în California și din scrisoarea primită aseară reiese că nu mai are de trăit nici o lună — iar eu, iată că nu pot s-o vizitez. Sărmana Fanie, cu durere o să se despartă de lucrul ei! Dar mă bucur că e gata și nu se îngrozește de moarte, ca altădată. Boldul morții s-a dus, dar e așa de greu să se despartă de cei dragi, de surorile sale.

În ce vă privește, gândiți-vă la mine în Grădina Ghetsimani, pe Muntele Măslinilor și pe Calvar, uitați-vă bine și când veți fi la Betania, să vedeți locurile pe unde a fost odată Domnul, rugați-L să vină iarăși.

Vă mulțumesc încă odată pentru marea d-voastră bunătate. Al d-voastră D.L. Moody.

În Februarie 1882, această invitație generoasă a fost repetată. Dar iarăși Moody era angajat în evanghelizările din Scoția și nu putea să le părăsească. Răspunsul său de acum :

Paysley, Scotland, 10 Februarie 1882.

Dragă Doamne McKinnon,

Cît aș fi de bucuros să merg în Palestina, dar sînt cîteva probleme care mă rețin. Întîi, lucrul. Sînt ocupat pînă la 1 Aprilie. Al doilea, în Aprilie începe sezonul cald. Eu sufăr mult de dureri de cap, dacă nu stau la răcoare. Al treilea, soția mea susține că Palestina e neprielnică primăvara. Am ajuns să mă gîndesc că dacă va fi să văd țara lui Avraam și a fiilor săi, o voi face cînd voi avea trupul schimbat și împreună cu Hristos însuși. Nu pot spune ce bucuros sînt că soțului d-voastră îi merge mai bine. Spuneți-i că mă rog zilnic pentru el și sînt încredințat că voia Domnului este să fie iarăși pe picioare. Nu știam că îl iubesc așa de mult, pînă ce

am auzit de boala lui.

Sankey a fost la Londra pentru funeraliile lui Spurgeon; m-au chemat și pe mine, dar n-am putut merge. Bisericile, sălile mari sînt deja angajate și m-au reținut. Sînt bucuros să vă spun că lucrarea aici merge bine și trebuie să lupt cu mine însumi, căci din cînd în cînd mă cuprinde nostalgia, mi-e dor de familie. Fie ca binecuvîntarea lui Dumnezeu să se odihnească asupra d-voastră și scumpului soț.
Al d-voastră prieten, D.L. Moody.

Totuși familia McKinnon nu s-a dat bătută. Și-a amînat plecarea în Țara Sfîntă pînă în Aprilie și l-au convins în sfîrșit pe Moody să meargă cu ei. Acesta și-a luat soția și pe fiul lor Paul, și de la Paris au mers la Roma unde s-au întîlnit cu familia McKinnon. Făcînd un tur al orașului, Moody era deosebit de tăcut în fața frumoaselor catedrale. Coloanele sculptate l-a impresionat puternic, la fel alte locuri istorice. Misionarul Gordon Gray l-a dus pe Via Apia și Moody a vrut să meargă pe jos, pe unde altădată a mers apostolul Pavel cînd a ajuns la Roma. Ruinele palatului lui Nero de pe dealul Palatinului au avut pentru el o mare atracție. Se desfăta privind la multele monumente ridicate de Roma în cinstea apostolului Pavel.

Seara, Moody a predicat la Biserica Presbiteriană, în prezența a vreo 130 de persoane, vorbind despre "Harul care aduce mîntuire". Vineri 8 Aprilie au plecat la Neapoli, unde s-au îmbarcat pentru Port Said. Despre acest port Moody scria : "Sînt foarte aproape de locul pe unde au trecut copiii lui Israel cînd au ieșit din Egipt. Țara e nisipoasă, stearpă, iar canalul Suez minunat; mi se pare curios să mă aflu în țara faraonilor, țara unde au fost Moise,

Aron și Iosif“.

Au trecut canalul Suez la Ismailia, apoi pe vechiul drum sirian la Candara, de unde vechii evrei călătoreau din Europa și Asia spre Egipt. Desigur pe drumul acesta a fost dus și Iosif spre Egipt. Din Ismailia trenul i-a dus în Alexandria prin fostul ținut al Gosenului, ce stârnește atîta interes pentru orice cercetător al Bibliei. Moody, setos de informații, se scula mai de dimineață ca ceilalți și mergea cu ghidul să vadă diverse locuri, așa a făcut peste tot.

De la Alexandria, cu o corabie au ajuns la Iope, sosind în Țara Sfîntă de Vinerea Mare. Apoi au plecat spre Ierusalim într-o căruță. Drumul era plin de călători. De mai multe ori au trecut pe lângă caravane de cămile încărcate cu grele poveri. Ajunși la Ierusalim, prima vizită a fost la mormîntul lui David. Trecînd pe la o clădire unde se spune că acolo era "camera de sus", unde Domnul sărbătorește Paștele instituind Cina Domnului, Moody era cam sceptic asupra autenticității acestor locuri tradiționale, afară de Templu și de Calvar. El găsea că Ierusalimul, fiind dărîmat și pustiit mulți ani, nimeni nu putea ști precis unde a fost camera de sus și alte locuri biblice; în schimb el era sigur de dealuri și munți, pe care nimeni nu le-a putut muta din loc.

În dimineața de Paști, Moody și-a luat Biblia și a mers pe Muntele Măslinilor. După masă a predicat pe Golgota în prezența a vreo 300 de persoane, foarte inspirat, cu multă emoție, ca niciodată.

Zilele acestei săptămîni au fost folosite cu vizitarea locurilor importante din Ierusalim și imediata lui vecinătate. O zi la Hebron, apoi la Betleem și iazurile lui Solomon. Astfel a văzut dealurile pe care David își păzea oile și unde a scris mulți din

psalmii săi; de asemeni ogorul lui Boaz și Cîmpul Betleemului unde păstorii au fost anunțați de îngeri. La urmă au vizitat Biserica Nașterii Domnului. Pentru Moody locurile favorite au fost însă Betania și Muntele Măslinilor, pe care a urcat de mai multe ori. Aici se știa în mijlocul decorului unde a petrecut Domnul Isus.

La Betania, grupul de vizitatori a fost înconjurat de copii arabi care cereau "bacșiș". Moody a întrebat dacă cineva poartă numele de Maria și Marta și s-a bucurat că mai multe mîini s-au ridicat; acestora le-a dat un plus de bacșiș. Cineva l-a întrebat dacă crede că copiii care au ridicat mîna, purtau cu adevărat numele de Marta și Maria? "Desigur, de ce nu?" — încuviință Moody. Iar interlocutorul îl lămuri, că toți erau băieți; după îmbrăcămintea orientală nu-i putea deosebi.

Oridecîte ori ieșea de la hotel, copiii se amuzau alergînd după el și cerîndu-i bacșiș. Cei mai mărișori îl interesau, îi întreba despre obiceiurile lor. Așa că la sfîrșitul săptămîinii era destul de informat despre felul lor de viață, despre agricultură și sistemul lor de guvernămînt.

A doua Duminică la Ierusalim, Moody s-a dus să vadă răsăritul soarelui pe Muntele Măslinilor. S-a reîntors extaziat de bucurie că a văzut frumoasa vale a Iordanului, Marea Moartă și dealurile Moabului. După măsă a predicat la Calvar despre Samariteanul milostiv.

Luni dimineața, Moody cu soția și cu fiul lor Paul au mers din nou pe Muntele Măslinilor, iar la amiază au plecat spre Iope, încheind vizita lor în Țara Sfîntă. Au plecat în Egipt unde au vizitat piramidele și alte puncte importante. Luna Mai au petrecut-o în Italia, la Neapoli și Florența, iar la sfîrșitul lunii au plecat în Anglia și de acolo spre casă.

Aceasta a fost cea mai lungă vacanță din viața sa. Vizita în Țara Sfântă i-a rămas adînc întipărită în minte și mereu în predici sau cuvîntări Moody pomenea despre cele văzute acolo. A fost o vacanță binecuvîntată și neuitată.

LA PORȚILE DE MĂRGĂRITAR

Cînd era de vreo 60 de ani, Moody a spus odată cuiva : "Hawley, ți-a fost vreodată dor de cer, ai avut o asemenea nostalgie?" Era după o zi de muncă istovitoare. Această nostalgie l-a cuprins pe Moody în ultimul an al vieții sale pămîntești.

Pentru luna Noiembrie 1899, el acceptase invitația să țină evanghelizări în Kansas City. A ajuns acolo cu trenul Sîmbătă 11 Noiembrie, fiind întîmpinat de o mulțime de credincioși și jurnaliști. Evanghelizările au avut loc în Sala Convenției, un amfiteatru cu 15.000 de locuri. Un cor de vreo 1.000 de persoane și un cvartet bărbătesc contribuiau la aceste servicii. Aici a apărut boala lui, cu cîteva zile înainte de 17 Noiembrie, cînd a trebuit să se întoarcă la Chicago. C.C. Case, conducătorul corului, descrie constatarea bolii lui :

"Marți dimineața, la micul dejun, l-am văzut palid și a mîncat foarte puțin. L-am întrebat dacă-i odihnit și mi-a răspuns : "Am dormit pe scaun toată noaptea". Fără îndoială, mi-am dat seama că era un om bolnav. Încercînd să aflu de ce suferă, mi-a spus că de cîteva săptămîni are dureri în piept și a adăugat : "N-am spus nimic familiei, că nu m-ar fi lăsat să vin aici". Am stăruit să chem un medic; întîi n-a vrut, dar după cîteva ore a consimțit. Doctorul Schaufler i-a pus pe piept niște comprese cu muștar, care i-au ușurat durerea. Apoi a mai ținut 6 predici, dar i-au slăbit tot mai mult puterile. În ultimele două zile, a trebuit să fie adus cu o trăsură, deși locuia foarte aproape. Cînd începea să predice, nu se observa slăbiciunea, căci se aprindea în el vechiul patos, dar cînd ajungea în camera sa era istovit. Am voit să anunț familia, dar n-a vrut, pînă cînd a plecat acasă.

Dintr-o predică ce a ținut-o aici la Kansas City, se poate observa că el își prevedea apropierea sfârșitului : "Nu sînt de acord cu părerea că cele mai bune zile ale noastre aparțin trecutului". Zîbind și-a mărturisit impresia avută cu un an în urmă, citind în unele ziare : "Bătrînul Moody este în orașul nostru". — "De ce asta? Am numai 62 de ani și față de veșnicie, sînt numai un copilăș".

"Spunem că aici pe pămînt se trăiește. Nicidecum, aici e locul unde murim. Căci viața e ca un abur. Mereu vedem înmormîntări. Colo cineva care și-a pierdut tata, dincolo și-a pierdut mama. Colo a rămas un loc gol în familie, dincolo nu se mai aude numele sorei, sau lipsește fratele. Moartea pășește triumfătoare printre noi în această lume. Ieri chiar am întîlnit o mamă care și-a pierdut copilășul. Moartea e în fața noastră, în urma noastră, la dreapta și la stînga noastră. Vizitați spitalele, ospiciile și azilele de bătrîni. Vedeți numărul mare de pușcăriași, vreo 70.000 de criminali în țara aceasta".

"Dar priviți la lumea de dincolo. Acolo nu mai e durere, întristare, moarte, boală, bătrînețe, gîrbovire, o slăbire a vederii, nici lacrimi. Acolo e pace, bucurie, dragoste, fericire. Acolo nu mai e încărunțire și toți sînt tineri. Acolo e rîul vieții pentru vindecarea popoarelor și viața veșnică. Gîndiți-vă la ea! Viață fără de sfîrșit! Și totuși, atîția aleg doar viața aceasta, în loc să aleagă pe cea din cer. Nu-ți închide inima față de viața veșnică. Primește darul vieții. Trebuie doar să primești acest dar. Vrei?"

La terminarea unui serviciu, Moody, rezemat de orgă, s-a adresat păstorilor grupați în fața sa : "Îmi îngăduiți să vă spun și vouă un cuvînt?" — "Da, da", răspunseră ei în cor.

”Ei bine, nu sînt prooroc. Dar ce vă spun se va adevăra ca o profecție. În aceste zile auziți mereu despre predicatorul viitorului — acel al secolului 20. Știți cum va fi el? Va fi un predicator care va deschide Biblia, dar va predica fără Biblie. O, sînt bolnav de acest fel de predică. Mi se face rău să aud predicînd oratori cu limba de argint. Îmi place să aud predicatori, nu mori de vînt“.

Să fi simțit el că aceasta îi era ultima sa predică? La încheiere, apelul său a fost cu totul deosebit :

”Să presupunem că ar trebui să trimit niște scuze scrise în seara aceasta. Iată cum ar suna ele : ”Către Împăratul cerurilor : În timp ce eram în Sala Convenției din Kansas City, azi 16 Noiembrie 1899, am primit printr-un slujitor invitația să fiu prezent la cina nunții Preaiubitului Tău Fiu. Vă rog să mă scuzați că nu voi lua parte“.

”Voi tineri, ați semna o asemenea scuză? Voi, mamelor, ați semna-o? Sînteți gata să veniți aici la masa presei și să semnați această scuză? Poate mai degrabă ați spune : mîna mea să-și uite îndemănarea de a semna și limba să mi se lipească de cerul gurii, decît să semnez o asemenea scuză. Mă îndoiesc că s-ar găsi unul care să semneze așa ceva. Atunci de ce nu dați curs invitației lui Dumnezeu? Nu o nesocotiți. E însăși invitația dragostei lui Dumnezeu la marea sărbătoare și Dumnezeu nu trebuie luat în batjocură, nu glumi cu El“.

”Dar îngăduiți-mi să scriu un alt răspuns : ”Către Împărarul cerurilor : În timp ce eram în Sala Convenției din Kansas City, azi 16 Noiembrie 1899, am primit o presantă invitație prin unul din slujitorii d-voastră să iau parte la cina nunții Unicului Tău Fiu. Mă grăbesc să vă răspund : prin Harul lui Dumnezeu voi fi prezent“.

Aceasta a fost încheierea ultimei predici a lui

Moody, din seara de Joi 16 Noiembrie 1899. La cerința stăruitoare a medicului său, el a consimțit să părăsească Kansas City cu trenul de Vineri, pentru Chicago, călătorie ce pe vremea aceea dura două nopți și o zi. Pe drum s-a petrecut un incident, care, deși a fost neplăcut, l-a îmbucurat. De la Saint Louis la Detroit s-a defectat locomotiva trenului și a trebuit să fie schimbată. Această întârziere părea să-l facă să nu mai prindă legătura de Chicago. Ceea ce l-a îngrijorat pe Moody, căci se simțea rău. Mecanicul de pe noua locomotivă, aflând că Moody se află bolnav în tren, a trimis să-l anunțe să fie liniștit că va face tot posibilul să scoată întârzierea și să sosească la timp. "Spune-i — a exprimat mecanicul — că acum 15 ani, am fost convertit la una din predicile lui și totul îi datoriez lui". Într-adevăr, mecanicul a făcut ce a putut să sosească la timp.

Moody își anunțase printr-o telegramă familia : "Medicul crede că am nevoie de odihnă. Sînt în drum spre casă".

Sosind la Greenfield, Moody a făcut drumul de 18 km. pînă acasă într-o căruță. A urcat la etaj cu puțină dificultate, de unde nu s-a mai coborît niciodată. La început s-a sperat că deplina odihnă la pat va restabili inima sa slăbită. Specialiștii sperau că sănătatea lui se va reface, dar el era tot mai slab, din zi în zi. După această lungă activitate intensă, fără să fi fost bolnav niciodată mai mult de o zi sau două, acum dintr-odată a fost doborât. Stînd la pat i se părea că timpul trece mult prea încet. Joi 21 Decembrie a devenit mai neliniștit, dar totuși i-a răspuns calm cuiva care l-a întrebat dacă se simte mai bine : "O, da, Dumnezeu este foarte bun cu mine, tot așa și familia mea".

Vineri 22 Decembrie, de fapt este cea mai scurtă

zi a anului, în zori, a fost ziua care l-a introdus pe Moody în ziua fără noapte.

Cu câteva luni înainte, într-o Duminică dogoritoare din August 1899 la New York, el spusese : "Într-o zi veți citi în ziare că Moody a murit. Să nu credeți. În acel moment voi fi mai viu decît acum. Am fost născut fizic în 1837 și născut din Duhul în 1855. "Ce este născut din carne, este carne, și ce este născut din Duh, este duh" (Ioan 3 : 6); căci ce este născut din carne moare, ceea ce este născut din Duhul trăiește veșnic. Aceasta înseamnă nu doar veșnicia, ci veșnicia cu Hristos. Perdeaua subțire se va rupe". În ajunul morții, în seara de 21 Decembrie, pe patul de suferință de la Northfield, Moody a scris pe o hîrtie : "A vedea steaua Domnului e bine, dar a-L vedea față în față e mult mai bine".

Noaptea de Joi spre Vineri a fost cam tulburată. În prima parte a nopții, Fitt, ginerele său l-a vegheat și bolnavul a adormit într-un tîrziu. Pe la ora 3 a venit fiul cel mai mare și a stat cu el; era neliniștit și nu putea dormi. Abia pe la 6 a adormit vreo oră. Deodată a început să vorbească : "Pămîntul se depărtează, cerul se deschide în fața mea". Will, fiul lui, a crezut că vorbește în somn, dar Moody era treaz și i-a zis : "Nu, n-a fost vis. E minunat. Dacă aceasta e moartea, e dulce. Dumnezeu mă cheamă și trebuie să merg".

Infiriera a alergat să trezească familia și pe medicul Wood care dormea la ei. Moody a continuat să vorbească încet, parcă din altă lume. Fiul i-a spus : "Tată, iat-o pe mama". Întorcîndu-se spre ea, muribundul i a spus : "Mamă, tu ai fost o bună soție". Apoi și-a pierdut cunoștința. Se părea că trecuse în veșnicie, dar după puțin timp a început să-și revină. Văzîndu-i pe toți în jurul patului său,

i-a întrebat : "Ce faceți aici?" Apoi, se pare, dânduși seama : "Ceva curios. Am fost dincolo de porțile morții, spre porțile de cristal ale Cerului și iată că am venit înapoi: Foarte curios". Apoi a spus despre lucrarea care o lăsa fiecăruia : Școlile de la Northfield celor doi fii, fiica și ginerele să se ocupe de Institutul Biblic din Chicago. La întrebarea fiicei că ce lasă în răspunderea mamei lor, el a spus : "O, ea e ca Eva, mama noastră a tuturor", în sensul că ea îi va ajuta pe toți în lucrare. La strigătul fiicei sale : "Tată nu ne părăsi", el răspunse : "Nu mă scutur de viață. Rămîn cît pot, dar dacă mi-a sosit timpul, sînt gata". Apoi l-a cuprins somnul și a adormit liniștit, în pace. Din somn a trecut în veșnicie.

"Și am auzit un glas din cer, care zicea : "Scrie : Ferice de acum încolo de morții, cari mor în Domnul!" — "Da", zice Duhul; "ei se vor odihni de ostentelile lor, căci faptele lor îi urmează!"

(Apocalipsa 14 : 13).

ODIHNA PE "DÎMBUL ROTUND"

Serviciul de înmormântare a lui D.L. Moody a fost fixat pentru 26 Decembrie. Din toate părțile au venit credincioși să asiste la înmormântare. Au venit și mulți predicatori.

Conform dorinței sale exprimată încă în viață, serviciul funebru a fost cât se poate de simplu. Nu doliu la casă. Familia nu s-a jelit. Întreaga atmosferă a fost ca la o biruință, nu o înfrîngere, nu de plîns.

Serviciul început la ora 14,30 a fost condus de Dr. C.I. Scofield, pastorul bisericii din Northfield și Dr. R.A. Torrey, pastorul de la Avenue Church din Chicago. Au mai luat cuvîntul H.G. Weston, Directorul Seminarului Teologic Crozer, Episcopul W.F. Mallalieu de la Methodist Episcopal Church, Dr. A.T. Pierson, John Wanamaker din Philadelphia.

Sicriul a fost purtat de 32 studenți pînă pe vîrfurile numite "Dîmbul Rotund" de la Northfield. Înainte de coborîrea în groapă, toți au cîntat cîntarea :

"O, Mîntuitorule, adăpost îmi ești oricînd!"

Dr. Torrey a rostit o rugăciune, apoi sicriul a fost coborît în mormînt.

Aici pe acest vîrf de deal, Moody s-a așezat odată pe iarbă să se odihnească. Și privind împrejurimile, a spus : "Aici aș vrea să fiu cînd Hristos va reveni". Dorința i-a fost îndeplinită în acea a doua zi de Crăciun, acolo el așteaptă venirea Domnului pe care L-a slujit cu atîta înflăcărare.

IN LOC DE ÎNCHEIERE

De ce a folosit Dumnezeu pe Moody?

Am scris lucrarea de față cu dorința ca mulți frați de ai noștri să înțeleagă, că deși ei nu au o pregătire teologică specială, Dumnezeu vrea să-i folosească spre mîntuirea multora. Ca să poți fi folosit de Dumnezeu, trebuie numai să îndeplinești anumite cerințe. Dr. R.A. Torrey, colaboratorul și Directorul Institutului Biblic înființat de Moody, în cartea sa intitulată : "De ce a folosit Dumnezeu pe D.L. Moody", arată cum acest mare slujitor al lui Dumnezeu a îndeplinit aceste cerințe și Domnul l-a folosit cu multă putere. Care au fost aceste cerințe îndeplinite?

1. Moody a fost un om pe deplin predat Domnului.
2. A fost un om al rugăciunii.
3. A studiat adînc și practic Biblia.
4. A fost un om smerit.
5. A fost cu totul eliberat de iubirea de bani.
6. A fost mistuit de o dorință înflăcărată pentru mîntuirea celor pierduți.
7. A fost îmbrăcat cu putere de sus.

Vreți să fiți și voi, iubiți cititori, folosiți de Dumnezeu? Aplicați în viața proprie aceste lucruri. Atunci Domnul vă va face puternici în cele spirituale, niște forțe în mîntuirea altora și adevărate binecuvîntări în Biserica lui Dumnezeu.